20
MART
1980
PERŞEMBE
10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

kimi tencerede et
kiminde de dert kaynar
YAKINDA DEMOKRAT'TA

İşçilere verdiği ücret zammı teklifinde gerçekleri çarpıtan

MESS "brüt" ücreti "net" gösteriyor

- MESS, işçileri yüksek ücretle çalışıyor gösterirken, sendikaya da daha fazla ücret zammı teklif ediyor gibi görünme amacında

EKONOMİ SERVİSİ

MESS (Madeni Eşya Sanayii İşverenleri Sendikası) kendi yandaşı basınla elele vererek Maden-İş Sendikası işçileri çok yüksek ücretlerle çalışıyor gösterirken, sendikaya çok yüksek ücretler teklif ediyor gibi görünmektedir. Oysa MESS tarafından yayınlanan rakamlar kendisini yalanlamaktadır. MESS'in "Açıklıyoruz" başlıklı broşüründen alınan işçilerin ücretlerine ilişkin rakamlar varolan sosyal sigorta ve vergi mevzuatı ile sendikal yasalar bakımından net ödemeye çevirildiğinde şu gerçekler su yüzüne çıkmaktadır.

1 MESS iş yerlerinde

(Devamı 7. Sayfada)

MESS'İN İŞÇİLERİNE VERDİĞİ VE YENİ DÖNEM İÇİN ÖNERDİĞİ ÜCRETLER

	İşçinin eline şimdi geçen		Zam önerisi ile gelecek olan	
1'inci grupta	3.794.76	T.L	9.018. –	T.L.
4'üncü grupta	4.257. –	"	9.233.40	"
7'inci grupta	5.010. –	"	11.298.–	"

ECEVIT'İN AÇIKLAMASI

"Tarsus Savcısını ve polis memuru Aziz Kök'ü MHP'liler öldürdü"

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Tarsus Cumhuriyet Savcısı ile trafik polisi Aziz Kök'ü MHP'lilerin öldürdüğünü belirterek sanıklardan birçoğunun Tarsus MHP Gençlik Kolları Merkezinde bombalar ve başka suç aletleri ile birlikte ele geçirildiğini bildirdi. Ecevit, Tarsus'ta öldürülen trafik polisi Aziz Kök'ün MHP'li olan katillerinin de bir AP Milletvekili'nin kardeşinin evinde yakalandığını söyledi ve "Bu olayların hesabını hükümetten sormayacağız da kimden soracağız, Demirel kendi günahlarının sorumluluğunu başkalarına yükleme yönte-

(Devamı 7. Sayfada)

"TEDBİRLER" DİYE DİYE

Dursun AKÇAM

Türkiye binbir sorunu olan bir ülke. Emperyalizmin NATO'suna, Dolarına, Markına, IMF'nin ipoteğine bağımlı bir ülke. Yokluklar, yoksulluklar ülkesi. İşsizler kafilesi bir yandan, devletin resmi temsilcileri bir yandan el kapılarında. Biri iş aramak serüveninde, öbürü kapı kapı borç para....

Ülke yönetiminde söz sahibi olanlara bakarsan her biri bir vatan kurtaran arslan. Hepsinin kolları sıvalı, "tedbir" üstüne, "tedbir" tezgâhlıyorlar, peşpeşe. Bu "tedbirler" yukarıda sözünü ettiğimiz utanç verici durumdan kurtulmak için mi? Hayır! Konuşan kitleleri susturmak, içeri tıkmak için, işçiyi, köylüyü, gençliği, memuru, teknik elemanı ve bilcümle hak arayanı... Amaç, bu kokuşmuş düzeni biraz daha yaşatmak, sömürüyü, vurgunu, soygunu biraz daha sürdürmek...

Bu konuda epeyce yol alındığı söylenebilir. Kamu kesimindeki yasal dernekler, birlikler, kapatıldı. Ama patronların yani işverenlerin derneklerinin, sendikalarının kılına dokunan olmadı. "Sol yayın" adı altında onca kitaplar, dergiler, gazeteler yasaklandı. Ama "sağ" yayına kaşın üstünde kara var diyen oldu mu?..

Bir dizi baskı yasaları geçirildi meclislerden. Anayasal haklar, özgürlükler daha da budandı. "Maraş katliamı protestosu" tutamak yapılarak binlerce öğretmen işinden atıldı, yüzlercesi tutuklandı. Sanki Maraş kırımının suçlusu onlardı! Baskılar devlet kurumlarında, fabrikalarda da sürdürüldü. Kurumları, işyerlerini faşistleştirmek için türlü eylemler tezgâhlandı. Ve kıyımlar, toplu işten çıkarmalar...

"Tedbirler" bu minval üzerine sürdürülürken IMF'nin buyruğu yerine getirildi. Paranın değeri düşürüldü. Zam üstüne zamlar birbirlerini izledi. Dar gelirliler, yoksullar ve emeği ile geçinen tüm insanlar bu zam yükünün altında ezilirken bir gecenin içinde milyonlar, milyarlar vuranlar oldu. Bu arada büyük sermayenin önündeki tüm engeller kaldırıldı. KİT'ler kuşa çevrildi. Savunma İşbirliği Anlaşması (SİA) ile bağımlılığımız artırıldı, ülkemiz emperyalizmin sağlam bir bekçisi yapıldı.

Bu günlerde bir başka tedbirin hazırlıkları var, "Özel Güvenlik Örgütü Yasa Tasarısı". Bu tasarının da ardında sivil üniformalı SS birliklerini resmileştirme ve yasallaştırmanın hesapları yatmaktadır.

İşin bir başka dramı daha var. Bu "tedbirler" dizisini emekçilerin, demokrasi güçlerinin boynuna bir kement gibi geçirmeye çalışanlar, ülkemizi bugünkü çıkmazın içine sokanlardır. Ama onlar yaman bir pişkinlik içinde bugün hem davacı, hem savcı, hem yargıç pozunda.

Gidişata bakılırsa bu "tedbirler manzumesi" içinde sıra Anayasayı değiştirmeye gelecekmiş. O Anayasa ki, 12 Mart ortamında da değiştirilmişti, ama değişen ne oldu?... Bu kokuşmuş düzeni, bu sömürü düzenini baskı yasaları ile geriye doğru Anayasa değişiklikleri

(Devamı 7. Sayfada)

Maden-İş 39 işyerinde daha greve başladı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası dün sabahtan itibaren 2. kademe grev uygulamasına başladı. Maden –İş'in, 1. ve 2. kademede greve çıkan işyerleri sayısı 53'e, işçi sayısı ise 15 bine yükseldi.

Maden İş Sendikasının dün sabahtan itibaren 2. kademe grev uygulamasına, 1. bölge Topkapı'da iki işyeri, 3. bölge temsilciliği İzmir'de 5 işyeri, 4. bölge temsilciliği Pendik İstanbul'da 6 işyeri, 6 bölge temsilciliği Gültepe İstanbul'da 4 işyeri, 7. bölge temsilciliği İzmit'de 2 işyeri, 12. bölge temsilciliği Eskişehir'de 6 işyeri, 13. bölge temsilciliği Bursa'da 2 işyeri, 14. bölge temsilciliği Silahtarağa-İstanbul'da 2 işyeri, 16.

(Devamı 7. Sayfada)

TÜRK-İŞ, YSE'de işten çıkarılan işçiler için başlatılan direnişleri destekleyecek

ANKARA (THA)

Türk–İş İcra Kurulu, Köyişleri Bakanlığı'na bağlı YSE Genel Müdürlüğü'ne ait işyerlerinden son iki ay içinde 1085 kişinin "geçersiz" nedenlerle işlerinden atıldığını bildirdi.

Türk–İş Genel Merkezi'nden konuyla ilgili yapılan açıklamada "bazı yerlerde başlatılan direnişlerin Türk–İş tarafından sonuna kadar destek-

(Devamı 7. Sayfada)

Kristal-İş ve Hür-Cam-İş ortak grev kararı alacak

HABER MERKEZİ

Kristal İş ve Hürcam–İş Sendikalarının ortaklaşa tavır alarak, Cam İşverenleri Sendikası ile başlattıkları toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlık aşamasına girdi.

DİSK'e bağlı Hürcam-İş'e bağlı Kristal–İş Sendikalarının basına yaptıkları ortak açıklamada, ayrı konfederasyonlara bağlı olmalarına rağ-

(Devamı 7. Sayfada)

AŞKALE BİR KEZ DAHA GÜNDEMDE

Aşkale Linyit İşletmesi bir kez daha gündemde. 1. ve 2. MC Hükümetleri döneminde "politik" nedenlerle kapatılmak istenen İşletme, yaklaşık 1 yıl kadar işçilerce yönetilmişti. Demirel Hükümeti ile birlikte Aşkale işçileri yeniden huzursuz bir konuma itildi. Sosyal hakları ödenmeyen, ücretleri ödenmeyen, teknik eleman ve malzeme temin etmeyen TKİ yönetimi ve Müessese Müdürlüğü, bu huzursuzluğun asıl kaynağı olarak gösteriliyor.

(Fotoğraf: DEMOKRAT)

Linyit İşletmesi, Sıkıyönetim Komutanlığı'nca ikinci bir emre kadar kapatıldı

Aşkale'de işçiler ocakları terketmiyor

- Aşkale Linyit İşletmesinde çalışan maden işçileri 20 arkadaşlarının işten atılmasını, 1 yıllık sosyal haklarının ödenmemesini, Çayırlı Ocaklarında çalışanların 4 aylık ücretlerini alamamasını ve teknik eleman ile malzeme eksikliği nedeniyle bir süre önce pasif direnişe geçmişlerdi.
- 200 maden işçisi gözaltına alınırken işletme yönetimi ocaklara çekilen işçilerin bulunduğu kısımlara hava vermiyor.

HABER MERKEZİ

TKİ'ne bağlı Aşkale Linyit İşletmesi, Sıkıyönetim Komutanlığı'nca ikinci bir emre kadar kapatıldı, 200 kişi gözaltına alındı, 200'e yakın maden işçisi de ocaklara çekilerek direnişe geçti. İşletmenin çevresinin güvenlik kuvvetleri tarafından kuşatıldığı, ocaklara çekilen işçilerin bulunduğu kısımlara hava verilmediği bildirildi.

Aşkale Linyit İşletmesinde çalışan işçiler bundan bir süre önce 20 arkadaşlarının işten atılma-

(Devamı 7. Sayfada)

Aşkale Linyit İşletmesi'nde yaklaşık bir yıl süren grevler ve direnişler yaşandı. Grevlerin ardından Aşkale işçileri istemlerini kabul ettirerek, normal çalışma düzenine geçtiler. Fotoğraf Aşkale işçilerinin geçmiş grevlerinden birini göstermektedir

Pasaj katliamında ölen Dursun Selvi'nin babası Bayram Selvi

"Oğlum solcudur, kimden öğrenmişler sağcı olduğunu"

- Garson Ünal Çırak: Nesimi, Hikmet, Dursun üçü de sol görüşlüydüler. Diğer ölenler içinde polis olmak için başvuruda bulunan biri vardı. Söylediğine göre, polis olabilmek için ÜGD'ye kayıt yaptırmak zorunda kalmıştı. Ölenlerden diğeri ise MSP'li idi. Üçüncüsü de eski faşistlerdendi. Eski faşistlerdendi diyorum, çünkü son zamanlarda, "davadan döndüğü" üzerine laflar dönüyordu. O'nu bir bu sebepten, bir de olaya şahit olmasın diye öldürmüş olacaklar. Kahvenin yan tarafında bulunan berber dükkânına niçin ateş edilmediğini hâlâ merak ediyorum.
- Bir başka görgü tanığı Mecidiyeköy Emniyet Komiserliği'nde ifadem alınırken, Komisere Nesimi, Hikmet ve Dursun'un solcu olduklarını söylediğimde, "Hayret. Solcular Mecidiyeköy'de bu zamana kadar nasıl barınmışlar" dedi.
- Altı kişinin öldürüldüğü, 3 kişinin de yaralandığı katliamda, olay yerinde yalnızca 16 boş kovanın bulunması, saldırganların "profesyonel" birer katil olduklarını ve belirli bir eğitimden geçtiklerini göstermektedir.
- Çayocağını işleten Seylan Tekçam: Yine olaydan bir hafta önce pasaj sakinlerinden Karadeniz Pidecisi diye tanınan Sebahattin'in kayınbiraderi olan faşist Hayri, çay ocağına gelerek, "Siz daha ölmediniz mi" dedi.

HABER MERKEZİ

Gerek olay yerinde yapılan tespitler ve gerekse daha sonra yapılan değerlendirmeler sonucunda saldırganların "rastgele" değil "hedef gözeterek" ateş ettikleri kesinlik kazandı. Özellikle ateş yoğunluğu açısından yapılan gözlemler, "hedefin" esas itibariyle öldürülen üç ilerici ve devrimcinin oturduğu pasajdaki çay ocağı olduğunu ortaya çıkardı. Nitekim olayı resimleyen tüm gazeteler yalnızca çay ocağından görüntü verdiler. Saldırı sırasında, çay ocağında çay içmek-

(Devamı 7. Sayfada)

Nesimi Nüsket'in aile fertleri. Anası Şerife, eşi Saziye, ağabeyi İsmail ve kızkardeşi Zeliha: "O CHP'liydi ve devrimcileri severdi"

Hikmet İşnaz'ın aile fertleri. Babası Azmi, annesi Hasibe ve eşi Ayşe: "Hikmet de Nesimi de hayatları boyunca bir gün olsun sağcı olmadılar"

Dursun Selvi'nin aile fertleri. Babası Bayram, annesi Kezban, kardeşleri Turan, Şaduman ve Güley: "Bizim yüreğimize de ateş düşürdüler."

ABD ve Çin, Sovyetler karşısındaki tutumlarını sürdürecekler

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Yüksek düzeyde bir Çin yetkilisinin bildirdiğine göre, ABD ve Çin, Sovyetler Birliğinin birliklerini Afganistan'dan çekmesi için, baskı yapmayı sürdürmekte anlaştılar. Çin, Sovyetler'in Afganistan müdahalesinin fiyasko ile sonuçlandığını savunuyor.

ABD'ye üç günlük bir ziyaret yapmakta olan Çin Dışişleri Bakan yardımcısı Zhang Wenjin ile ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance arasında görüşme yapıldı. Görüşmeden sonra yapılan açıklamaya göre, Vance ve Menjin'in Sovyetlere karşı bir dizi, bağımsız, ancak birbirine paralel önlemler uygulamada anlaştıklarını ve ABD'nin

(Devamı 7. Sayfada)

Aranan faşistler Mersin Taşucu'nda saklanıyor

Siverek'te biri hamile kadın, 4 kişi öldürüldü

- İstanbul'da biri nalbur 2 kişi öldürüldü
- İslahiye CHP Gençlik Kolları Başkanı öldürüldü.
- Ordu'da iki kişiyi öldüren faşist, "Silahı MHP İl Başkanı verdi" dedi.
- Antbirlik Sivil Savunma görevlilerinin bulunduğu araç tarandı
- Derik'te sokağa çıkma yasağı kaldırıldı
- Gültepe'de çok sayıda kişi gözaltına alındı.
- Çanakkale'de Sosyalist Devrim Partisi'nin kapısı kırıldı.

HABERİ 5. SAYFADA

Ulaştırma Bakanı

Özal: THY grevi daha 3 ay sürer

ANKARA (DEMOKRAT)

Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özal THY grevinin sendikanın anlayışında bir değişiklik olmaması halinde 3 ay daha süreceğini söyledi.

Özal dün partisinin ortak grubuna giderken gazetecilerin THY grevi ile ilgili sorulan üzerine sendikacıları suçladı, "Bu anlayışla geleceklerse 3 ay daha devam eder, makul isteklere evet" dedi.

Özal sendikanın istediği paranın büyük yük getirdiğini belirterek şöyle konuştu:

"Ben bunu nereden sağlayayım. Ben de vatandaştan alıp, yani bilete zam yapıp bunlara vereceğim. Bu da olur mu?"

Topuz: "Cumhurbaşkanı, parlamenterlerarası diyalogla seçilmelidir,,

ANKARA (THA)

Köyişleri eski bakanı İstanbul Milletvekili Ali Topuz "Cumhurbaşkanı liderler arası diyalogla değil, parlamenterler arası diyalogla seçilmelidir." dedi.

Topuz konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada Cumhurbaşkanlığı se-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Öteki yüz

TARİŞ olaylarında nasıl kışkırtıcı bir rol yüklendiği çok iyi bilinen TARİŞ Genel Müdürü, Türkiye'deki terörü konu edinen o tek yanlı rezil TV programında, "Olayların TARİŞ'te başlaması tesadüf değildir" yollu utanılacak bir iki yüzlülük örneği sergilerken, önümde bir TARİŞ işçisinin mektubu duruyordu.

"... Bunları bilmenizi istiyorum... ve kamuoyuna iletmenizi diliyorum" diyordu TARİŞ işçisi mektubunda.

H.Zeyrek'in "Sizi ölüm korkutur/ Beni durup beklemek korkutuyor/ Ha deyip öleyim ama/ Açlığım koymuyor" dizeleri ile başlayan ve yalan düzücülerin kaşarlanmış suratlarında bir Osmanlı tokatı gibi şaklaması gereken o gerçekçi mektubu, İzmir'li TARİŞ işçisinin haklı dileğine uyarak, aktarıyorum.

"BİR DÜZEN Kİ ADI YOK
NİYE DERSEN YOK İŞTE"

"Evet adı yok bir düzenin içerisinde iktidar tarafından çalışmış olduğumuz işyerinin faşistleşmemesi, can güvenliğinin sağlanması ve de işçi kıyımının olmaması için direnen ve direniş sonucu açlığa mahkum edilen TARİŞ İPLİK FABRİKASI emekçileriyiz.

Bizler bu ülkenin büyük beyleri tarafından stadlara bir mal gibi doldurulan, aç ve açıkta bırakılan, polisler tarafından dipçiklenip coplanan ve polis araçlarında (mahkemeye giderken) "Toplum polisinin üstünlüğü tartışılmaz - Toplum polisi anamızı, karımızı s...n" diye zorla bağırtılan ve kız çocuklarımıza küfür edilen, bağımsız yargı organları tarafından suçsuz görülüp serbest bırakılan, kâr meydanlarında meta gibi görünen emekçiler... Şunu vurguluyoruz. Hükümetin başı, TARİŞ İplik Fabrikası'nda zarar var deyip, fabrikayı kapatmakla tüm ülkemizin insanlarını aldatmak istediği gibi en çok kendini aldatmaktadır. İki günlük temizlik sonucu fabrika üretim yapacak durumdadır. Ama fabrikayı kapatmakla kamuoyunu aldatıp kendini haklı çıkarmaktadır. Bu haklılığını da boyalı basın onaylamaktadır.

Evet biz TARİŞ İplik İşçileri çalışmış olduğumuz Ocak ayı ücreti ile maaşımızı alamadık, alamadığımızdan ötürü tümümüz ailemizle birlikte çoluk cocuk açız!...

Faşist Genel Müdür Hakkı Gürün ve onun yandaşları tarafından bu haklarımız gasp edilmektedir.

Oysaki yasalar çalışılan iş günlerinin ücretlerinin ödenmesini teminat altına almıştır. Anayasa babayasa tanımayan beyler TV'de boy gösterip gerdan kırarak "olağanüstü hükümet olduklarını" söyleyip dururlar...

Ve bu beyler sıcacık odalarında kaymaklı pide yiyerek üç aydır parasızlıktan bakkaldan kasaptan kaçan bu insanları düşünmez. Düşünmez ekmek isteyen çocuğuna ekmek götüremediği için kendini sicimle asan Menemenli TARİŞ işçisi Nesimi'yi, kira parası veremediği için sokağa atılan işçileri, cebinde parası olmadığı için doğum yapan eşini doktora götüremeyen kan kaybından öldüğünü söyleyen Müslüm'ü ve parasızlıktan eşiyle kavga edip ayrılmaya kalkışan arkadaşlarımızı düşünemez bu beyler, Düşündükleri vakit uykuları kaçar, insanlıktan utanırlar(!)

"Ekmeklerini ellerinden alıp israf eylediğimiz ve buna mukabil daima tahkir ve tezyif ile mukabele ettiğimiz ve bunca fedakarlık ve ihsanlara karşı nankörlük, küstahlık ve cebbarlıkla uşak menzelesine indirmek istediğimiz bu sahibi aslinin huzurunda bu gün kemali hicap ve ihtiramla vazı hakikimizi alalım" diyen Atatürk'ün sözlerine sünger çekmekten kendilerini alamazlar ve bunlar utanmazlar çünkü.

Şimdi soruyoruz?

Neredeler insan haklarından ahkâm kesen, seçim arifelerinde bizleri düşünen parlamenterler? Neredeler işçi hakları için bizleri sömüren devrimci sendikacılar? Neredeler? "İşçinin alnının teri kurumadan hakkını veriniz" hadisişerifini va'az eden din adamları.

Evet... Evet size soruyoruz gazeteciler, aydınlar, yurtseverler, köşe yazarları, yazarlar nerdesiniz? Hani emekten yanayaınız? Neredesiniz? Neden susuyorsunuz, "Maddi ve manevi sükut korku ve acz ile başlar", siz niye susuyorsunuz?

(Devamı 7. Sayfada)

YARADANA SIĞINIP

Bankerlerden bütün farkımız, onlar paralı, biz parasız...

Can YÜCEL

Size iki haber: 1) *"Orta ve uzun vadeli mali kaynak arayan müteşebbis ve yatırımcılarla, tasarruf sahiplerinin karşılaştığı ortam olarak tanımlanan sermaye piyasasının düzenlenmesini ve hukuki bir statüye kavuşturulmasını amaçlayan tasarı aynı zamanda sermaye piyasasını da teşvik edecekmiş!"."Tasarı, hisse senedi ve tahvil alanlarına güvence getirirken, vatandaşların küçük tasarruflarının yatırımlara yönlendirilmesini içeren hükümler de getiriyor."*

Bunu, bu haberi "Özgürlük" veriyor.

Bu da "Sabah Şerifler Hayırlar Olsun" gazetesinden: *"Yapı ve Kredi Bankasını Çukurova Grubu ele geçirdi. "Haber sürüyor:" Sermaye grupları bankaları bankanın kredilerini kendi şirketleri doğrultusunda yönlendirmek için ele geçiriyor. Yapı-Kredi Bankası'nın yönetimini ele geçirmekle, Çukurova Grubu aynı zamanda bu bankanın hissesinin bulunduğu Sanayi İştirakler Şirketinin de yönetiminde söz sahibi oluyor. Böylelikle Çukurova Grubu kendi elinde bulundurduğu John Deere traktörleri üretimi, tekstil, iş makineleri, meşrubat girişimlerinin yanısıra pekçok sanayi kuruluşunda da etkin duruma geçiyor . . .*

Allah, etkinlik ve PETKİNLİK versin hepsine!

Ben size, bu işleri daha iyi bilen, dolayısıyla acısını daha ağır çekmiş olan Amerika'nın ozanı Ogden Nash'ın ağzıyla konuşayım:

Bankaları övmek için yazıldı bu şiir.
Para şıkırtısı neymiş, gör hele bir bankadan içeri gir.
Bi de garip bir ses duyacaksın: Ne kadın sesi o , ne su şırıltısı.
Bilirim , duymuşluğun yok, o binlik bangınotların hışırtısı.
Mermer konaklarda oturmuş bankerler, hakları!
Boşuna mı yıllar yılı, "Milli Kalkınma" diye bağırıp çağırdıkları!

Asıl bir usulleri var, ona borçlular herşeyi o bir bozulmaya görsün bankaların işi bitti!

Kısacası, paraya muhtaç olanlardan gayrısına açılır kredi.

Sizi bilmez miyim hiç, anlı şanlı bankerler, nasıl da kılı kırk yararsınız!

Siz, ev kirasını ödemek için borç istemeye gelen vatandaşları koruk koklatmaksızın dehliyebilen milli kahramanlarsınız!

Evet, siz çocuğum doğacak diye iki yüz lira borç istemeye gelsin bir dargelirli, maymunlara zart-zurt eden Tarzan edasıyla bakarsınız suratına: "İşine git, oğlum!." dersiniz , "Ne sandın burasını? Burası ne tefeci Şakir ne Emanetçi Sultana!."

Ama diyelim ki, bir kalantor zat çıktı geldi bankanıza, olur a, milyonunu çiftleştirmek istiyormuş canı.

Bak, o zaman koruyucu melek kesilirsiniz. ' "Arzunuz, emriniz" demeğe kalmadan toslarsınız milyonu.

"Madem, bir milyonunuz var, değil mi ya niye iki milyonunuz olmasın?" derken,hazret iki milyon daha istemeye kalkar.

'Baaş üstüneee"yi bastırırsınız hemen, değil mi elde iki milyon emniyet akçesi var.

"Münasip buyurmuşsunuz!." der toplanınca Banka İdare Heyeti.

"Bütün istediğimiz bizim, kalkındırmak memleketi!"'

Kuzum, bankaları yerdiğim sanılmasın sakın!

Bilmez miyim ne büyük işler çevirdiklerini onların!

Bilmez miyim:"Parayla bitmez iş, hayatın temeli sağlıktır, mutluluktur" deyip gezen menfi unsurları ortadan kaldırarak cemiyete ne büyük hizmetler ettiklerini!

Bilmez miyim, sağlığını, mutluluğunu korumak için, beş-on kuruş istedikleri vakit, o serserileri nasıl kapıdışarı ettiklerini? Bilmez miyim Mukaddes Para'ya dil uzatmak ne demekmiş anlasınlar diye, bilmez miyim o insanları nasıl açlıktan öldürdüklerini?

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

Halkın öğretmenleri yılmayacak

Olay Afyon Milli Eğitim Müdürlüğü'nde geçer.

Bir bayan öğretmen elinde atama istek dilekçesi,Milli Eğitim Müdürünün odasına girer. Müdür dilekçeyi alır, okuduktan sonra öğretmen bayana tepeden tırnağa bir süzüşle, "Türk müsün, solcu musun?" diye gürler.

Öğretmen şaşırır, önce ne diyeceğini düşünür sonra aldırmaz ve çıkıp gider. Bu olay Afyon Eğitim Müdürlüğü'nde görülen sıradan bir olaydır. Bırakın ilericileri, AP'liler dahi zor girmektedir Milli Eğitim Müdürlüğü'ne.

Tüm illerde olduğu gibi Afyon'da ve ilçelerinde:

1) Tüm ilerici, demokrat, hatta faşist olmayan okul müdürleri görevlerinden hiç bir gerekçe gösterilmeden alınmıştır.

2) Özellikle il merkezi ve ilçe merkezlerine yakın köylerde iyi çalışan öğretmenler yine keyfi bir biçimde sürülmektedirler. Bugüne değin 500'e yakın öğretmen sürülmüştür.

3) İlerici, devrimci, demokrat öğretmenler faşistlerin yoğun olduğu bölgelere (özellikle Bolvadin'e) sürülmekte, böylece oralara gidemeyeceklerinden istifaya zorlanmaktadırlar. Bu da hükümetin "cumhuriyet düşmanlarının(!) devletçe beslenmeyeceği" politikasının somut bir kanıtıdır.

4) Sürgünlerde eş durumları kesinlikle gözönüne alınmamakta, karı-koca öğretmenler özellikle ayrı ayrı yerlerde görevlendirilmektedirler.

5) İl dışına yapılan atamalar özellikle Yozgat Elazığ, Erzurum illerine yapılmaktadır.

6) Yapılan sürgün işlemlerinin hiç birisinde herhangi bir soruşturmaya gerek görülmemektedir.

7) Şimdiki yönetim, kendisinden önceki yönetimin soruşturmaya dayalı il disiplin kurullarından geçmiş hatta Danıştay'ın onayını almış işlemlerini geçersiz sayarak tümünü ters yüz etmiştir. Bu da başbakanın "gayrı meşru" sayacağı sözlerinin gerçekleştirilmesi oluyor herhalde.

9 Şubat 1980 günü Senato'da Bakanlığının bütçesi görüşülürken Milli Eğitim Bakanı "Kanunne diyorsa o yapılacaktır. Benim ayrı bir şey yapma yetkim yoktur" demişti. Bu gerçek değil. Gerçek kanunun dediği dışında ne varsa onun yapıldığıdır Milli Eğitim Bakanlığında ve tüm birimlerinde.

Ne yaparlarsa yapsınlar halkın öğretmeni yılmayacak. sinmeyecektir.

Selam kıyılan öğretmenlere, sürülenlere, ve selam gelecek aydınlık günlere.

AFYON'DAN
DEVRİMCİ
ÖĞRETMENLER

Okuma hakkımıza sahip çıkacağız

Egemen sınıfların eğitim kurumlarındaki faşistleştirme emellerini gerçekleştirmek için sudan ve havadan nedenlerle yarı yıl tatilini yapan Eğitim Enstitüleri ikinci bir yarı yıl tatiline sokuldular.

Orta öğrenimde aynı şekilde tatile sokuldu. Eğitim kurumlarında faşistleştirme politikasının hayata geçirilmesi için tarihin en uzun tatili yapıldı. Devrimci,demokrat, ilerici öğretmenler faşist katillerin yoğun oldukları bölgelere sürülürken, yerlerine faşist öğretmenler getirildi. Faşist katillere sınav hakkı tanındı.

Eskişehir Eğitim Enstitüsünde görevini başarıyla sürdürmekte olan okulumuz Müdürü Turan Aydın Erzurum'un bir köyüne ortaokul öğretmeni olarak sürüldü. Yerine faşist bir müdür getirildi. Bu müdür daha önce görev yaptığı Yunus Emre Lisesi önüne dokuz ışığı simgeleyebilmek amacı ile dokuz basamaklı bir sütun yaptırmıştır. Okulda ilerici gazete okunmasını yasaklamasıyla da tanınmıştır.

Bunun yanı sıra ÜLKÜ BİR Şube Başkanlarından biri muavin olarak getirildi. Birçok faşist militan öğretmen atandı.

Bu insanlar göreve başlar başlamaz, sınav hakkı verilen faşistleri okula getirebilmek için "ders" dinlemek istiyoruz dilekçesi gibi bir aldatmaca uydurdular. Okula giren bu katillerle birlikte okulumuzun yeni olaylara sahne olmasını ve kapanmasını önlemek amacı ile biz devrimciler ve demokratlar olarak direnişe geçtik.

Direniş boyunca başta il yöneticileri olmak üzere tüm kamu görevlileri bize olmadık işkenceler,baskılar uyguladılar. Öğrencilerden 50'si yaralandı, öğrenci velileri tutuklandı. Ama inanıyoruz ki, tüm olup bitenlerden sonra halk, çocuklarına yapılan faşist baskıları kabullenmeyecektir. Kanımız canımız pahasına elde ettiğimiz okuma hakkını sonuna kadar savunacağız.

ESKİŞEHİR EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ

Niçin özel dershane

Bizler Anadolu'nun en ücra köşelerinden ailelerimizden kopup gelen, üniversite sınavlarına hazırlanmak için bir özel dersaneye devam eden öğrencileriz.

Liseyi bitirdikten sonra elimize verdikleri diplomalarla kapı kapı dolaşıp, işbulamayan bizler diplomalı işsizler ordusunu yaratan kokuşmuş, asalak, can çekişen sömürü düzeninde kurban olarak seçilmişiz ve özel dershane sömürüsü ile de karşı karşıya bırakılmışız.

Bizler üniversiteye girmek için sınavlarda kolej ve özel liselerden mezun öğrencilerle yarışıyoruz. Bizler araçsız gereçsiz, kadrosuz liselerde ders görmeden mezun olduk. Mutlu azınlığın gördüğü eğitimi göremedik. Bunun için de özel dershanelerde eğitim yapmak için yeni bir özel sömürü ile karşı karşıya bırakıldık.

Anayasa der ki; "Kişinin eğitimi ile devlet yükümlüdür" Şimdi soruyoruz. Bizler niçin bu hakkımızdan yoksun bırakılıyoruz. Parasız görmemiz gereken eğitimi paralı görmeye, özel sömürüye teslim ediliyoruz. Üstelik bu dershaneler artık birer tekel halinde. Artık buralarda da emperyalizme ve faşizme karşı yükselen aydın, ilerici , devrimci, yurtseverlerin sesi susturulmak isteniyor. Siyaset yapıyorlar gerekçesi ile öğrenci arkadaşlarımıza kurs kayıtlarınızı sileriz(karşılık ödemeden) diye tehditler savuruyorlar. Böylelikle bir taşla iki kuş vurmak istiyorlar. Ama bizler bu oyunlara gelmeyeceğiz . . . .

UNKAPANI DERSHANESİ
ÖĞRENCİLERİ

Malatya, Karapınar Köyü'nün durumunu kamuoyuna duyururuz

Köyümüz daha önceleri Malatya Yeşilyurt ilçesine bağlı iken 1932 yılında karayollarının yokluğu, ulaşım yetmezliği nedeni ile Akçadağ ve Darende ilçelerinin yolcu, yük ve ticari eşyaları Akçadağ İstasyonunda boşaltıldığı için köyümüz iki ilçe doğrultusunda kolaylık olsun diye Akçadağ ilçesine bağlanmıştı. O gün bu gün büyük bir çıkmazın içindeyiz. Şöyle ki:

İki ilçenin sınır köyü olmamız nedeni ile iki ilçeli bir köy durumundayız. Örneğin:

1979 ilkbaharında ruhi bir bunalım sonucu intihar eden köyümüz gençlerinden birisinin cenazesi yetki uyuşmazlığı nedeni ile 24 saat ağaçta asılı kaldı. En sonunda ilçemiz olmadığı halde Yeşilyurt ilçesi gerekli müdahaleyi yaparak cenazeyi sahiplerine verdi.

Diğer bir neden de ulaşım. Akçadağ'a gitmek için Malatya'ya ve oradan da tekrar Akçadağ'a veya özel araçla gitmek gerekmektedir. En azından fakir olan köylümüze 300-500 TL.-ye mal olmaktadır. Halbuki her gün 2 tren Adana-Malatya 2 tren Malatya-Adana istikametine gitmekte olup maliyeti 5 TL'dir. Bir kişinin Yeşilyurt ilçesine gidiş-dönüş ederi 50 TL'yi geçmez.

Köyümüz hududunu güney batıdan, kuzey doğu doğrultusunda kesmekte olan Sultansuyu'nun Akçadağ yakasında hiç bir arazi ve sınır ilişkimiz kalmaz. Sınır olarak kesilecek Sultansuyu ile tek bir ilçe (Yeşilyurt)la muhatap olmaktayız.

Yukarıda saydığımız haklı nedenler il karma komisyonunun raporu ki tarafsız devlet memurları tarafından mahallinde yapılan keşifte, içeriği bakımından tamamiyle bizim görüşümüz doğrultusundaydı.

Köyümüzün 875 seçmeni vardır. Halk oylamasında 497 seçmen oylamaya katıldı ve tümü Yeşilyurt ilçesi doğrultusunda oylarını kullandılar. Bu halkın iradesiydi. Gönül isterdi ki Sayın İl Genel Meclisi üyeleri halkın temsilcisi olarak halkın iradesi doğrultusunda oylarını kullansınlar.

Bütün partililer Karapınar köyü karşısında birleştiler. Bu birleşme kimilerine göre ikinci sınıf vatandaş olmamızdan mı kaynaklanıyor.

Gelelim ilcemizin YUKARDAKİLERİN savlarına. "Efendim Karapınar Yeşilyurt ilçesine bağlanırsa bizim ilçe 4 Genel Meclis üyeliğinden 3 e düşer"diyor Akçadağlılar. Siz TC devletinin öz diğer ilçeler üvey evlat mı? Eğer az geliyorsa yasal yollardan hakkınızı arayın. Malatya İl Genel Meclisi üyeliğini 300'e çıkarsınlar o zaman Akçadağ payına rahatlıkla 30 adet düşer ve ailenizi rahat rahat temsil olanağını elde etmiş olursunuz. Var mı Karapınarlı bir il genel meclisi üyesi veya şimdiye dek talipli olan.

'Biz olmasak Akçadağ İlköğretmen Lisesini kim korur. Yeşilyurtta kuvvet geç gelir."

1930'larda ' Namusumuz payi mal olur. ". Gereği ile TCDD yollarını ve aynı gerekçe ile 1940 larda Köy Enstitüsünü ve 1948'lerde de TCK yollarını ilçe merkezinden kovanlar istasyon, okul koruyuculuğu havariliğini yapıyorlar.

İl Genel Meclisi üyeleri elbette particidirler ve o parti doğrultusunda hareket etmek mecburiyetindedirler. Ama tutum ve davranışları ile Akçadağ ilçesi sayın üyeleri CHP'ye gölge düşürmüşlerdir. Tesir altında bırakarak oturumdan alıkoyduğumuz Seydi Polat'ı yanınıza alarak Akçadağ'ın durumunu belirleyen önergeyi imzalasaydınız veya iki Halk Partili olarak ta imzanız yeterliydi. CHP olarak hiç bir asgari müştereğimiz olmayan bir partili ile niçin önerge verdiniz? Gizli görüş ve düşünceniz bu hareketinizle su yüzüne çıktı.

Sayın CHP yetkilileri Malatya ili ve teşkilatı bu tür çalışmaları ile halkı sindirme yıldırma yolları ile Atatürk'ün partisini Malatya'dan silme senaryosunun hazırlığı içindeler. Durumu kamuoyuna duyurur saygılar sunarız.

Vahap Şahin
Malatya-Akçadağ
Karapınar Köyü
Muhtarı

Silahların gölgesindeki eğitim

Yüzyıllardan beri, sömürücüler, sömürgeci politikanın çarkları arasında ezilen halkımızın, en demokratik hakkı olan eğitim ve öğretim kurumlarını halkımıza çok görerek engellemektedir.

Bizler Batman Lisesi Devrimci öğrencileriyiz. Bir sene önce bizim yakınımızda bulunan Endüstri Meslek Lisesinin öğrenci pansiyonu, Askeri Kışla haline getirilmiş olup, okulumuzun çevresi hergün sabahtan akşama değin sarılı bulunmaktadır. Okulumuzun duvarları hapishaneyi andıracak şekilde tüm etrafı duvarlarla 3(üç) metre yükseltilmiştir. Giriş ve çıkışlar sürekli kontrol altında olup tepeden tırnağa arama yapılmaktadır. Öğrencilerin sınıfları dahi günde bir kaç kez aranmakta, ve takım elbise, kıravat, kundura ve üç numara kesilmiş saç dışında olan öğrenciler istisnasız ve sebepsiz yere gözaltına alınmaktadır.

Eğitim kurumlarının dahi birer hapishaneye çevrilmiş olduğu ülkemizde eğitim ve öğretimin ne denli başarılı olacağı görülmektedir. Bu durumda, yoksul köylü ve emekçi çocukları olan bizlere yüklenen takım elbise, kundura, hergün traş (Tabiki saç-sakal) ve yol masrafını nasıl karşılayacağını halkımıza sorarız...?

Bu sömürgeci faşizan baskılar nereye varacaktır..?

ARANAN BOMBADIR,
UFACIK CEPLERINDE..
EN BÜYÜK SİLAH,
YÜREKTİR,
BİLMİYORLARKİ..?
O YÜREK BIR GÜN
PATLAYACAKTIR?

BATMAN LİSESİ VE ORTA KISMI
DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ

DÜŞÜNCE ALANI

Paris Komünü'nün 109. Yıldönümü'nde...

- EGEMEN SINIF DİKTATÖRLÜKLERİNİN TERSİNE YÖNETEN, YÖNETİLEN AYRIMININ KISA BİR SÜRE İÇİNDE OLSA ORTADAN KALDIRILMASI, HALKIN DOĞRUDAN YÖNETİMİ KOMÜN İLE GERÇEKLEŞMİŞTİR. KOMÜN İÇİNDE ORDU DA, POLİS DE, YÖNETENLER DE HALKIN KENDİSİ OLMUŞTUR.

- KOMÜN YENİLGİSİ, DEVRİMCİ BİR EYLEMİN ANCAK İŞÇİ SINIFININ SİYASAL ÖRGÜTÜNÜN ÖNDERLİĞİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEBİLECEĞİ DÜŞÜNCESİNİN ÖNEMİNİ KAVRATMIŞTIR, VE BUGÜN FRANSIZ İŞÇİ SINIFININ SAHİP OLDUĞU DEMOKRATİK HAKLARDA YİĞİTÇE DİRENEN VE EGEMEN SINIFLAR TARAFINDAN VAHŞİCE KATLEDİLEN KOMÜNCÜLERİN MÜCADELELERİNİN BÜYÜK KATKISI VARDIR.

Devrim BİLGİN

18 Mart 1871'in dünya işçi sınıfı mücadeleleri tarihinde özel bir önemi vardır. İlk proleter devrim niteliğinde ki Paris Komünü, işçi sınıfının doğrudan demokrasisine egemen sınıfların tahammülsüzlüğünün de ilk somut örneğidir.Paris in işçi ve emekçilerinin yeni bir toplumsal düzen kurma doğrultusundaki mücadele azmi, hâlâ ezilen dünya halklarına yol göstermekte, cesaret aşılamaktadır.

PARİS KOMÜNÜNÜN DOĞMASINA YOLAÇAN KOŞULLAR

1870'lerde, Paris'te sanayinin gelişmesine bağlı olarak giderek güçlenen bir işçi sınıfı ve durumları hızla kötüleşip proleterleşen büyük bir esnaf kesimi vardır. Nitekim o dönemin imparatoru 3. Napoleon'un 18 Temmuz 1870'de Prusya'ya karşı savaş açması, onun bir devrimden korkması sonucu yığınların dikkatini ülkenin iç sorunlarından başka yöne çekme gayretinin bir ürünüdür.

Ancak eylül başında Fransız orduları Alman ordularına yenilir. Egemen sınıfların temsilcisi hükümetin ülkeyi savunamayacağını anlayan kitleler, birer silahlı halk örgütlenmesi olan Ulusal Muhafız taburlarını kurarlar. Şubat 1871'de Ulusal Muhafızların elindeki topları almak için saldırıya geçince taburlarını kurar ve Ulusal Muhafızların Merkez Komitesini oluştururlar. Halkın silahlanmasından korkan hükümet Ulusal Muhafızların elindeki topları almak için saldırıya geçince, 18 Mart günü Merkez Komite, muhafızlara işgal emrini verir.Paris'in yönetim birimleri, Ulusal Muhafızların eline geçer. Hükümet Versailles'e kaçar. İşçi sınıfı ve emekçilerin temsilcileri iktidarı ele almıştır.

26 Mart'ta seçimlere gidilir. Ondan önce de basın özgürlüğü ilan edilir, sıkıyönetim kaldırılır. Düzenli ordunun Savaş Divanları lağvedilir. Bütün siyasi tutukluları kapsayan bir genel af çıkarılır. Seçim sonucunda Komüne seçilenler işçiler ve demokrat aydınlardır. Ancak komün kendi içinde bir bütünlüğe sahip değildir. Proudhon'cu, Blanqui'ci eğilimler çoğunlukta olup 1. Enternasyonal üyesi bir kaç kişi vardır.

İŞÇİ SINIFI DEMOKRASİSİ OLARAK KOMÜN

Komün, sınıf mücadeleleri tarihinde gerçek demokrasinin hayata geçirildiği ilk deneyimdir. Komünde hayata geçen ilkeler, işçi sınıfı demokrasisinin doğuş halindeki ilkelerinin birer özetidir.

Egemen sınıf diktatörlüklerinin tersine yöneten, yönetilen ayrımının kısa bir süre için de olsa ortadan kaldırılması, halkın doğrudan yönetimi komün ile gerçekleşmiştir. Komün içinde ordu da, polis de, yönetenler de halkın kendisi olmuştur.

Siyasal hiyerarşi, halkın siyasal kararları alma sürecine doğrudan katılamama durumu Komün'ün halkın kendi arasından seçtiği ve her an görevden alabildiği temsilcilerinin, yani halkın doğrudan yönetimine yönelmesiyle ortadan kaldırılmıştır.

Paris Komünün de önemli bir başka uygulama da, yönetimde görevli olanların dahi aynı ücreti alması , tüm ücretlerin aynı düzeye indirilmesi , böylece kişiler arası farklılaşmaların engellenmesiydi.

Komün'ü yaratan halk bütün bu işleri yetişmiş uzmanlaşmış bir kastın gizli öz nitelikleri olmaktan çıkarıp, gerçekten işçi görevleri durumuna getirmişti.

KOMÜN'ÜN YENİLGİSİ

Komün, emekçi sınıflar yararına birçok karar almıştır. Ama alamadığı kararlar, uygulamaya koyamadığı önlemler, onun sonunu çabuklaştıran etkenler olmuştur Bunların başında işçi sınıfının egemen sınıfların, devlet iktidarına nasıl yaklaşıp kendi iktidarını kurabileceği konusunda bütünlüklü bir bakış açısı getirememektedir. Öte yandan işçi sınıfının kırsal kesimde köylülerle ilişkilerini geliştirememesi de yenilginin önemli nedenlerindendir.

Egemen sınıfların hükümeti, eski düşmanı Almanlarla anlaşarak ve onların yardımını alarak 20 Mayıs'ta Paris'e saldırıya geçmiştir. Çok sayıda Fransız askerine karşı az sayıda komün savaşçısı yiğitçe direnmiştir. 21-28 Mayıs arasındaki "Kanlı Hafta"da komüncüler, kadın erkek, çocuk kurşuna dizilmişlerdir. "Mezbaha"larda işi çabuk tutmak için mitralyöz kullanılmış ve 30 bin kişi öldürülmüştür. 40 bin komüncü hapse atılmış ya da sömürgelere sürgüne yollanmıştır.

Komün yenilgisi, devrimci bir eylemin ancak işçi sınıfının siyasal örgütünün önderliğinde gerçekleşebileceği düşüncesinin önemini kavramıştır. Ve bugün Fransız işçi sınıfının sahip olduğu demokratik haklarda, yiğitçe direnen ve egemen sınıflar tarafından vahşice katledilen komüncülerin mücadelelerinin büyük katkısı vardır. Bugün burjuvazinin en demokratik göründüğü ülkelerde bile,demokrasi harcı işçi sınıfının kanıyla karılmıştır.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

20 MART

1971 Batman'da 3 bin köylü bir miting yaparak, "açız, iş istiyoruz" diye bağırdı: Kaymakamın, köylülere dağıldıkları taktirde bir çare aranacağını söylemesine rağmen, köylüler mitinge devam ettiler. Daha sonra jandarma kuvvetlerinin müdahalesi üzerine çıkan çatışmada bir polis başından taşla yaralandı. Olaylar ancak jandarmanın çekilmesinden sonra duruldu.

1975 Grev kararının uygulamaya konduğu İstanbul Karaca Fabrikasında işten atılan 15 işçi "ölüm orucuna" başladı.

1978 FAŞİZME İHTAR EYLEMİ

Türkiye çapında iki saat süre ile iş bırakma eylemi yapıldı. Saat 08.00 10.00 arasında şalterler indi, otobüsler çalışmadı, dersler kesildi, İstanbul Barosu avukatları duruşmalara girmediler. CHP hükümetinin faşizm karşısında hala tavır alamadığı gerekçesiyle yapılan direnişe 510 bin kişi katıldı. Göz altına alınan 316 kişiden 104 ü tutuklandı.

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

"NATO'nun amaçları" ve Savunma İşbirliği Anlaşması

Amerika ile yapılan 'SİA"nın "pratikteki uygulamalarına" ilişkin pazarlıklar sürüyor. Anlaşmanın imzalanması sürekli erteleniyor. Basına sızan bilgilere göre, Türk tarafının isteksiz davrandığı noktaların başında üslerin Orta Doğu ve Hint Okyanusu'na yönelik daha geniş kapsamlı amaçlar için kullanılabilmesi yolunda yapılan Amerikan talepleri geliyor. Kamuoyunda göreceği tepkileri göz önünde bulundurarak bu konudaki yavaştan alma çabasına rağmen, ABD ile yapılan anlaşmanın imzalanması ve ABD'nin isteklerinin, bu kez 'Nato çerçevesi içinde" yerine getirilmesi kaçınılmazdır. Bu kaçınılmazlığın nedeni ise emperyalist sistemin oluşturmakta olduğu yeni rotadır.

Dünya politikasındaki temel dönüşler bir anda gerçekleşmiyor. Yeni bir çizgi adım adım geliştirilen politikalar, pazarlıklar ve uzlaşmalarla, yeni işbölümleriyle oluşturuluyor. Bugünlerde de dünya kapitalizminin (emperyalizmin) "detant-sonrası" dünya politikasının ana çizgilerinin oluşturulduğu, bunun için gerekli düzenlemelerin yapıldığı bir dönemi yaşıyoruz. Bunlara örnek olarak Carter'in dış yardım konusunda Kongre'nin kendisine daha fazla özgürlük tanımasını istemesini, ABD kapitalizmini güçlendirmek için alınan önlemleri, ABD'nin güney, Batı Asya ve Basra'daki askeri faaliyetlerine Avrupalı müttefiklerini katmak için' yaptığı pazarlıkları gösterebiliriz.

Bu yeni çizgiyi saptama gereği, dünya kapitalizminin temellerini sarsan enerji ve hammadde konusunda şimdiye kadar görülmemiş boyutlara ulaşan bunalımdan kaynaklanmaktadır. Amerikan emperyalizmi bu adımları ideolojik olarak gerekçelendirmek için Sovyetlerin Afganistan müdahelesini neden olarak göstermekle birlikte bu yeni çizgi esas olarak petrol ve hammadde bölgelerinin güvence altına alınmasına yöneliktir. Ve bu yolda oluşturulan politikanın adımları Afganistan olaylarından çok önce, İran devriminin sahneye çıkmasıyla birlikte başlamıştır. Bu nedenle detant'ın kısmi olarak sürmesi de beklenebilir. ABD'nin açtığı kampanya, Sovyetlerin, Afganistan'dan çekilmesini sağlamaktan çok, emperyalizmin Basra ve diğer "hayati çıkar bölgeleri' ndeki girişimleri karşısında sessiz kalmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu yeni emperyalist politika içinde, ABD ve müttefiklerinin ve emperyalist nüfuz altındaki ülkelerin rolleri de yeniden belirlenmektedir. Yeni görevler ve eski (Kıbrıs ve Ege sorunu gibi) iç-anlaşmazlıkların çözümlenmesi gündemdedir. Basra ve petrol bölgelerinin askeri olarak korunmasında Avrupalı müttefiklerininde ABD ile birlikte görev alması, NATO'nun etki alanının genişletilmesi, NATO üyesi ülkelerin Amerikanın bölgeye yapacağı asker, silah aktarımına açıktan açığa kolaylık tanıması bunlar arasındadır.

Kapitalizmin dünya çapındaki ekonomik bunalımının bugünlerde ulaştığı boyutlar nedeniyle ABD dünya jandarmalığı görevini tek başına üstlenmek istememekte ve esas olarak, Doğu ve Güneydoğu Asya'da Japonya'nın, Orta Doğu'da ise Almanya'nın yükünü paylaşmasını talep etmektedir. Ekonomik alanda ise kendi yükünü azaltıp ekonomik bunalıma egemen olmağa çalışırken, iki müttefik-rakibinin (Almanya ve Japonya) dünya pazarındaki tırmanışını, büyüme hızını sınırlamak istemektedir. Ve ABD, "sorun aynı zamanda sizin sorununuz" demektedir.

Sorun gerçekten canalıcıdır... Son OPEC zammından sonra, Almanya ilk dış ticaret açığını vermeğe ve dış kredi aramağa başlamakta, ABD'de enflasyon oranı yüzde 18'e fırlamaktadır. Schmidt ABD petrol tekellerinin kendilerini budala yerine koyduğunu söylüyordu. Petrolün acısını batı Avrupa duymakta ve Amerika Avrupalı müttefiklerini bu yönden kıskıvrak bağlamaktadır. Yani ABD kapitalizmi için yüksek petrol fiyatları kendi müttefiklerini vurma, enflasyon ise Amerikan mallarını ucuzlatarak dünya pazarında rekabet etme aracı olmuştur. Ama bunun da sonu gelmiştir. Bunalım doruk noktasına yaklaşmakta ve Amerikalı politikacılar ilk kez 1929 büyük dünya ekonomik bunalımından daha beter bir bunalımın patlak vermesinden korktuklarını açıklamaktadırlar. Bizce emperyalizmin yeni rota arayışının baş nedeni de sistemin temellerini tehdit eden tehlikenin hızla büyümesidir.

* * *

Uluslararası politik gelişmelerin içine girdiği bu yeni evre içinde Türkiye dış politikasını belirleyenler, "şark kurnazlığı" içinde bir bekleyiş içindeler. Bu bekleyiş içinde sarıldıkları silah ise üslerin "NATO amaçları" dışında kullanılmamasıdır.

Demirel Hükümetinin sarıldığı bu nokta kolayca elinden alınıverilmektedir. Amerika ve Almanya NATO'nun etki ve faaliyet alanının genişletilmesi konusunda anlaştıkları için, Basra ve Orta Doğu kendiliğinden Türkiye'deki üslerin "mahut" NATO amaçlı faaliyetlerinin sınırı içine girmiştir. Ve büyük basının Demirel hükümetinin üsler konusunda ödün vermediği yolunda uçurduğu balonlar sönmüştür. Birçok "ilerici" kalemin, aman üsler NATO amaçları dışında kullanılmasın yollu sözleri de işlevsiz kalmıştır.

Aslında yapılması gereken tartışma NATO' nun amaçları değil; bizzat NATO'nun kendisi olmalıdır. Tartışma doğrudan Türkiye'nin emperyalist kamp ve NATO içinde ne işi olduğu konusunda yürütülmelidir. İlericiliğin, "ABD niyetlerine" karşı direnmenin tek ölçütü budur. Bu emperyalist bağıntı sürdüğü sürece, Türkiye' nin emperyalizmin girişeceği yeni maceralara sürüklenmeme şansı bulunmayacaktır. 1960'larda Güneydoğu Asya çok uzaklardaydı, ama 1980'lerde Orta Doğu ve Basra burnumuzun dibindedir ve uluslararası politikasının nabzı buralarda atmaktadır.

Cemal IŞIK
(1960 - ....)

Ve biz bugün
Her zamankinden daha
fazla
Her zamankinden daha
dirençli yaşamalıyız.

Cemal arkadaşın anısını devrimci yolumuzda yaşatacağız.

TÜM FATSA LİSESİ ÖĞRETMENLERİ ve ÖĞRENCİLERİ

Demokrat:1054

Irak Kürdistan'ında özerk bir meclis için seçim yapılacak

Devrim Konseyi Irak Ulusal Meclisi'nin kurulmasına ilişkin temel yasayı kabul etti

● Uzun yıllar Devlet güçleri ile savaşan Irak Kürtleri, "Kürdistan Özerk Meclisi" projesinin aldatmaca olduğu kanısındalar

● Irak Enformasyon Genel Müdürü Hasan Tuvalba "Irak'da kürt sorununun coğrafi olarak çözüldüğünü" ileri sürdü

Özerk Kürt Meclisi yalnızca yerel sorunların çözümüne ilişkin çalışmalar yapabilecek ve yetkileri çok sınırlı olacak.

BAĞDAT **Firdevs TACETTİN**

Irak Devrim Konseyi, Irak Ulusal Meclisinin ve kuzeydeki Özerk Kürt bölgesinde bir yasama meclisinin kurulmasına ilişkinyasayı kabul etti. Yeni oluşturulacak olan Ulusal Meclis'in bir yasama meclisi olacağı ve seçimlerle belirlenecek 250 adaydan oluşacağı bildirildi. Yeni Meclis, yasama görevini Devrim Komuta Konseyi ile birlikte yürütecek. Kuzeydeki özerk meclis ise Kürtler arasından seçilecek 50 üyeden oluşacak.

Irak Baas Partisi ve Başkan Saddam Hüseyin'in denetiminin her alanda açıkça gözlendiği Irak'ta seçimler ve yeni oluşturulacak meclislerle ilgili sorularımızı yanıtlayan Irak Enformasyon Genel Müdürü Hasan Tuwalba bu konuda şunları söyledi.

"Arap sosyalizmi ve Arap ulusunun birliği yolunda yeni bir devlet oluşturan Irak, bu yeni meclislerle rejimini daha da pekiştirecektir. Bu meclislerin kurulması yolundaki öneriler devlet başkanımız Sayın Saddam Hüseyin'den gelmiştir. Bu meclis (Ulusal Yasama Meclisi) Irak Cumhurbaşkanını seçme yetkisini de elinde bulunduracaktır. Meclis için 250 kişi seçilecek. Herkes kendi doğum bölgesinden aday olabilecektir. Irak devletinin bağımsızlığına imanı olan herkes aday olabilecektir."

Irak haber ajanslarının verdiği haberlere göre 18 yaşını bitirmiş herkes seçimlere katılabilecek. Yeni Ulusal Meclis devlet kuruluşlarının denetlenmesi ve yasa tasarılarıyla devlet "bütçesinin hazırlanması yetkilerini elinde bulunduracak. Meclisin ayrıca hükümetin iç ve dış politikasını denetleme yetkisine sahip olacağı vehükümet içindeki bakanların değiştirilmesi isteminde bulunabileceği belirtiliyor.

Kuzeyde seçilecek olan özerk Kürt Meclisine her 30 000 kişi için bir temsilci seçilecek. Bu meclis bölgenin gelişmesi ve yerel sorunların çözümüne ilişkin çalışmalar yapabilecek ve bölge bütçesini teklif edebilecek. Yürütme Kurulunu denetleme ve güvensizlik oyu verme yetkisini de elinde bulunduracak.

1975 Şah anlaşmasıyla Irak'ta Kürt sorununun "Coğrafi olarak çözülmesinden" bu yana bu konuda alınan en önemli kararlardan biri "özerklik" meclisi. Uzun yıllar devlet güçleri ile savaşan Irak Kürtleri sözü edilen bu meclisin göstermelik bir meclis olduğu düşüncesini yaygın olarak paylaşıyorlar. Bu özerkliğin askeri ve ekonomik bir özerklikten öte Kürtlerin kültürel özerkliği doğrultusunda bir reform niteliğinde olduğu gözlemleniyor. Zira oluşturulacak olan yeni meclisin yetkileri son derece sınırlı ve ülkenin yönetiminde söz hakkı bir kaç alan dışında hemen hemen hiç yok.

Irak'ta yapılacak seçimlerin mevcut durumu değiştirmeyeceği; ancak Irak siyaset yaşamına "demokratik" bir terminoloji yerleştirmeyi amaçladığı açıkça görülüyor.

ABD, Karaiplerde ve Hint Okyanusu'nda yığınak yapıyor

● Pentagon'dan yapılan açıklamaya göre, Amerikan savaş filoları bölgedeki "istikrarı" sağlayacak

● Amerikan filosunun Dominik Cumhuriyeti açıklarına gelmesi ülkede yoğun anti-emperyalist gösterilere yolaçtı

SANTA DOMİNGO (A.A.)

Amerikan Deniz Kuvvetlerine bağlı Atlantik Filosu Komutanı Amiral Harry Train, ülkesinin Karaipler'deki askeri gücünü arttırmak kararında olduğunu açıkladı ve "bölgedeki Sovyet askeri varlığının giderek arttığını ve bölgenin ekonomikve siyasal istikrarına zarar verdiğini' bildirdi.

Bölgedeki ülkelere daha fazla silah verilmesinin sorunu çözmeyeceğini öne süren General Train, politik ve ekonomik istikrarın korunmasının tek yolunun bölgedeki Amerikan askeri varlığını güçlendirmek olduğunu söyledi.

Bu arada, Amerikan filosunun Santa Domingo'ya gelmesini protesto etmek amacıyla kentte gösterilerin yapıldığı bildirildi.

Gösteriler sırasında 25 kişinin tutuklandığı, cumartesi günü ise çok sayıda Amerikan bayrağının yakıldığı gelen haberler arasında.

Öte yandan Amerikan Savunma Bakanlığı, 1800 Amerikan Deniz Piyadesini taşıyan bir Amerikan Amfibik(kara ve deniz araçlarıyla donatılmış) filosununpazargünü Hint Okyanusu na girdiğini açıkladı. Hint Okyanusu nda Amerikan Savaş gemilerinin sayısının 31'e çıktığı bildirildi.

İtalyan Hükümetinin düşmesi bekleniyor

ROMA (A.A.)

İtalya Başbakanı Francesco Cossiga'nın başında bulunduğu Hristiyan Demokrat Partisi azınlık hükümetininbu hafta yapılacak parlamento görüşmelerinin ardından istifa etmesi bekleniyor.

Azınlık hükümetini dışarıdan destekleyen İtalyan Sosyalist Partisi'nin hükümetten dolaylı desteğini artık çekeceğini bildirmesi üzerine Başbakan Cossiga, İtalya Devlet Başkanı Sandro Pertini ile durumu görüştü.

Hükümetin geleceği hakkında, çarşamba günü Millet Meclisi'nde görüşme açılacak, gerekirse görüşmeler Senato'da da sürdürülecek.

Siyasi kaynaklar 36 yıldan bu yana İtalya'nın 35'inci hükümeti olan üç partili koalisyon hükümetinin Sosyalist Parti'nin desteği olmadan fazla yaşayamayacağı görüşünde birleşiyorlar.

Koalisyon hükümetinde bulunmayan İtalyan Sosyalist Partisi hükümetin çalışmalarını dışarıdan desteklemekteydi. Ancak Hristiyan Demokrat Parti'nin Komünist Parti'ye hükümette yer vermeyi ısrarla reddetmesi üzerine Sosyalist Parti azınlık hükümetini desteklemekten vazgeçeceğini açıklamıştı.

Suriye'de ordu baskısını yoğunlaştırdı

DIŞ HABERLER SEVRİSİ

Suriye'de geçtiğimiz hafta içinde Halep ve Hama'da meydana gelen kanlı olayların ordunun baskısını artırmasıyla durdurulduğu bildiriliyor.

Suriye'de Müslüman Kardeşler örgütünün eylemlerinin bastırılması amacı ile toplumun çeşitli kesimlerinden askeri bir güç haline getirilmeye çalışılan misiler oluşturulmaya karar verilmişti. Böylece halkın bir kesimini devletin güçleri doğrultusunda örgütlenmesinin sağlanması amacı hayata geçirilmeye çalışıldı. Verilen bilgilere göre bu doğrultuda geliştirilen milisler ve ordu işbirliği ile uzun süredir sürmekte olan karışıklığın bir ölçüde engellendiği bildirildi.

Buna karşılık değişik kaynakların verdikleri bilgilere göre, Suriye'nin Halep ve Hama kentlerinde Baas rejimine karşı muhalif grupların faaliyetleri sürmektedir. Bu çevreler bu faaliyetlerin gelişmesi sonucu Lübnan'da olduğu gibi bir iç savaş olasılığının gündemde olduğunu ileri sürmektedir.

Suriye'de karışıklıkların nedeni olarak gösterilen Müslüman Kardeşler örgütü 1963 yılında Baas rejimine karşı olarak örgütlendi, 1975'ten sonra saldırı faaliyetlerini yaygınlaştırdı. Rejime karşı çıkışı gerici bir nitelikte olmasına rağmen, Müslüman Kardeşler örgütü rejime karşı çıkan diğer ilerici hareketlerin de devletin ortadan kaldırılmasına zemin hazırlayıcı bir rol oynadı.

Genscher: "Avrupa'ya Nükleer Füzeler yerleştirilmeli"

BONN (ANKA-DPA)

Federal Alman Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher, Avrupa'daki NATO ülkelerine orta menzilli "Cruise" ve "Pershing" nükleer füzeleri yerleştirilmesi ve bir yandan da Varşova Paktı ile bu tür silahların sınırlandırılması için görüşmelerin başlatılması yolunda geçen Aralık ayında NATO tarafından alınan kararların uygulanması gerektiğini savundu.

Federal Almanya'da iktidar koalisyonunun küçük ortağı "Hür Demokrat Parti"nin Genel Başkanı olan Genscher, partisinin grup toplantısında yaptığı konuşmada 'Moskova'da ABD ile Avrupa'nın birbirlerinden uzaklaştığı yolunda umutlar uyandırılmaması gerektiğini', çünkü böyle bir durumun "gerçekçi bir yumuşama politikasına onarılmaz bir darbe indireceğini" söyledi.

Siyasal gözlemciler, F.Alman Dışişleri Bakanının sözlerinin, iktidardaki Sosyal Demokrat Parti'nin önde gelen milletvekillerinden Herbert Lehner'in, F.Almanya'da nükleer füzeler üslendirilmesine karşı çıkan demecine bir cevap teşkil ettiğini kaydediyorlar.

Ahmet Muharrem ÇİÇEK

Bundan 7 yıl önce 12 Mart döneminde katledildi. Anısı ve mücadelesi parti yolunu aydınlatıyor.

ARKADAŞLARI

Demokrat: 1056

Hüseyin DEMİR

Devrim ve sosyalizm mücadelesinde 14 Şubat günü halkın kurtuluşu yolunda katledildi.

Anısını yaşatacağız.

DERSİMLİ GENÇ İŞÇİLER

Demokrat: 1052

Bayram CAN
(1958 - ....)

Ulusal demokratik halk devrimi ve sosyalizm yolunda halkın kurtuluşu için mücadelede faşistlerce katledildi.

Anısı mücadelemizde yaşıyor.

KONYA-EREĞLİDEN YURTSEVER DEVRİMCİ GENÇLER

Demokrat: 1058

DEKAPAJ YAPTIRILACAKTIR

1— Müessesemiz hammadde ocaklarından
a) Söğüt İlçesi Esiri kil ocağında 17.890 m3(geçici teminat 108.901.—TL)
b) Söğüt İlçesi Küre kil ocağında 29.525 m3(geçici teminat 180.000.—TL)
c) Mihalıççık İlçesi Ahırözü kaolin ocağında 26.375 m3 __ 218.147.—TL.)
ç) Sındırgı İlçesi Düvertepe kaolin ocağında 16.627m3 (geçici teminatı 147.000.-TL.) olmak üzere 4 ayrı hammadde ocağında toplam — % 20 toleranslı 90.420 m3 dekapaj birim fiyat esasıyla ihaleye çıkarılacaktır.
2— İhale 27.3.1980 tarihinde yapılacak olup, son teklif verme süresi aynı gün saat 12.00'ye kadardır.
3— Konu ile ilgili şartnameler Müessesemiz Hammadde Müdürlüğünden temin edilebilir.
4— Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.
5— Müessesemiz 2490 sayılı yasaya tabi değildir

SÜMERBANK
BOZÜYÜK SERAMİK SANAYİİ
MÜESSESESİ

(Basın: 12157) - 1049

EKONOMİ

Kimya Mühendisleri Odası:

"Çevre kirliliği yaratan sanayi dalları, bağımlı ülkelere ihraç edilmekte"

HABER MERKEZİ

Kimya Mühendisleri Odası'nca yayınlanan Çevre Sorunları konulu bir raporda, çevre sorunlarının, doğal dengeyi gözetmeyen kapitalist üretimden kaynaklandığı belirtildi. Raporda, emperyalist ülkelerde tekellerin kendilerinin yarattığı çevre sorunlarını gözardı ettiği; kamuoyunun dikkatini ise yine tekellerce üretilen ve pazarlanan çevre kirliliğini azaltıcı araçlar üzerinde yoğunlaştırdığı vurgulandı.

Raporda yer alan diğer bir yaklaşıma göre, "geri bıraktırılmış ülkelerdeki çevre sorunları yanlış sanayileşmeden kaynaklanmakta. Geri bıraktırılmış ülkelere dayatılan işbölümü çerçevesinde bu ülkelerde çevre kirliliği yaratan sanayi dalları (deterjan, çimento, tarım ilaçları vb) gelişmektedir. Öte yandan yatırımların teknolojileri çok kez emperyalist ülke ve kuruluşlarca belirlenmektedir. Bu teknolojiler ise geri ve çevreyi olumsuz yönde etkileyen teknolojiler olmaktadır."

Raporda "geri bıraktırılmış ülkeler kalkınmaları için kârları artırmayı değil, toplumun ihtiyaçlarını karşılamayı hedefleyen sağlıklı bir sanayileşmeyi gerçekleştirebildikleri zaman çevre sorunlarını da çözmüş olacaklardır. Sağlıklı bir sanayileşme ve kalkınma ise ancak eperyalist sömürü tuzağından kurtulmakla mümkün olabilir. Bununla birlikte, mevcut koşullarda da çevre sorunlarını giderici önlemlerin alınması zorlanmalıdır" görüşüne yer verilmektedir.

Para darlığı, şirketleri daha çok kredi alabilmek için sermaye arttırmaya yöneltiyor

EKONOMİ SERVİSİ

Pi yasada uzun bir süredir etkisini gösteren nakit para darlığının, şirketleri, kredi alma olanaklarını genişletmek için, sermaye arttırımı işlemine başvurmaya zorladığı bildiriliyor.

Bunun bir göstergesi olarak, sermaye arttırımı işlemine yönelen şirket sayısının, yeni kurulan şirket sayısının oldukça altında kalmasına karşın, arttırılan şirket sermayeleri toplamının, yeni kurulan şirketlerin sermaye toplamlarının hemen hemen iki katına ulaşmış olduğuna işaret ediliyor.

ANKA Ajansından edindiğimiz bilgilere göre, 1980 yılı başından Mart ayının ilk haftası sonuna dek geçen sürede, 355 anonim, kollektif, limited ve komandit şirket sermayelerini arttırdı ve bunların arttırdığı sermaye toplamı 8,4 milyar liraya ulaştı.

İlgililer, nakit para darlığı çekmekte olan şirketlerin sermaye arttırımı taahhütünde bulunarak, daha fazla kredi alma koşullarını yaratmaya yöneldiklerini bunun da yaşanmakta olan bunalımın bir sonucu olduğunu belirtiyor. Öte yandan, sözkonusu verilerin, şirketlerin sermayelerini arttırarak ekonomideki yerlerini büyütmeye çalıştıkları biçiminde yorumlanmasının da eksik olduğu ifade ediliyor.

Londra'da Türk-İngiliz Ticaret Odası kurulacak

ANKARA (A.A.)

İngiliz iş adamları ile Türkiye arasında ekonomik ilişkileri geliştirmek amacıyla Londra'da Türk-İngiliz Ticaret Odası ve Ticaret Merkezi kurulacağı bildirilmiştir.

İlgililer, sözkonusu girişimin yıllar önce de düşünüldüğünü, ancak başarılı olmadığını kaydetmişler, Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal'ın, Londra'daki temasları sırasında İngiliz işadamları ile yaptığı görüşmelerde, Türkiye'nin yabancı sermayeye açık olduğunu ve kendilerine mümkün olduğunca kolaylıklar sağlanacağını bildirmesinden sonra, ortak ticaret odası kurulması çalışmalarının yoğunlaştığını söylemişlerdir.

GÖSTERGE

Doğu-Batı ilişkileri

Arslan Başer KAFAOĞLU

Doğu-Batı ilişkileri bizde başka biçimde gösterilir, gösterilmeye çalışılır. Doğu'nun hep Batı'ya muhtaç olduğu, Batı isterse Doğu'yu hemen ezebileceği, zaten teknoloji olarak Doğu'nun çok geri bir düzeyde olduğu, B.Amerika buğday, soya ve mısır satmazsa başta Sovyetler Birliği Doğu blokunun ülkelerinin aç kaldığı hep söylenir durur.

Bu hava yayılırken, Doğu Bloku ülkelerinin Batı Blokuna hep borçlu kaldıklarını, dış ödemeler dengesinin daima açık verdiği anlatılır. Doğu-Batı ilişkilerinde söylenen ve yazılanların, yukarıda özetlenen şekliyle doğruları vardır kuşkusuz. Ama bu doğrular yanında yanlışlar ve hele yorum hataları ağır basar. Durumu daha iyi anlamak için açıklamamıza son noktadan yani Doğu-Batı ticari ilişkilerinde Doğunun daima borçlu kaldığı noktasından başlayalım.

Basel'deki Uluslararası Düzenlemeler Bankası istatistiklerine göre bazı sosyalist ülkelerin dış broçları şöyledir:

Sovyetler Birliği	12.8	Milyar Dolar
Polonya	11.2	" "
Macaristan	6.1	" "
Doğu Almanya	5.8	" "
Bulgaristan	3.2	" "
Romanya	2.2	" "
Çekoslavakya	1.9	" "
Toplam (*)	46.	" "

Üstelik bu borçların % 33 - % 54 ü (ülkesine göre) bir yıldan daha kısa sürelidir. Yıllık borç ödeme yüklemi batıya yaptıkları dış satımın % 25'i ile % 40'ı arasında değişmektedir. İlk bakışta çok karanlık birtablo. Ama aslında böyle değil... Neden değil? Çünkü yukarıdaki rakamlar 1978 yılı içindir ve 1980 de ayni rakam 66 milyar doları bulacaktır. Bunun anlamı şudur: Batılı ülkeler iki yılda bu ülkelere (yukarıda belirtilen sosyalist ülkelere) kredilerini yüzde 40'a yakın artırıyorlar.

Dış borçlarda borcun yükü değil, "ödemesiz" kalkınması önemlidir. Bu durumda yani bir ülke "ödemesiz" duruma düşürüldümüydü, ona açılan her çeşit banka ve devlet kredisi kesilir. Türkiye'nin başına geldiği gibi... Ama bu ülkelerden hiç birisi "ödemesiz" duruma geçmiş değiller. Ya alacaklılar borçlarını yenilemişlerdir, ya da bu borçlar altında ya da bir başka şekilde ödenmiştir.

Doğu ülkeleri batı bankalarında aslında en iyi müşteri sayılırlar. Bunu böylece kaydettikten sonra hemen şunu belirtelim: Aslolan borçlu ya da alacaklı olmamak değil, kalkınma stratejisine zarar vermeyecek ve bir nev'i 'cebr-i icra" masraflarına ödeme durumuna düşmeyecek biçimde borçlanmayı sürdürmektir. Çünkü bu şekilde borçlanma "başka ülkelerin kaynaklarını da kendi hesabına kullanma" anlamına gelir. Bunu geçmişte en iyi uygulayan bilindiği gibi Schact'ın başında buluğunduğu eski Alman Maliyesidir. Dr. Schact'ın politikası daima karşı tarafı alacaklı bırakıp onun kaynaklarını (kredilerini) Almanya için kullanmak ve üstelik alacaklıya bu alacağa karşılık istediği malı sürmek idi. Örneğin Fukara Türkiye bile uzun yıllar bu oyuna gelmiştir. Aslında işin gerçeği, muntazam borç almanın, borçlanmanın lehine işlemesidir. Hele paranız sağlam olur ve borç aldığınız ülkelerde para değeri durmadan düşerse...

Peki, Batı neden bu borçları verir? Onun yanıtı da kapitalist üretim biçiminde aranmalı. Eğer Batı ekonomileri borç yani dış ödemelerinde fazla vermeseler, "eksik tüketim" bunalımlarıekonomilerini daha çok sarsar. Doğu blokunun kendi planlaması içinde teknoloji boşluklarını ve gereksinimlerini karşılamak, batı da bünyesel bunalımlarını daha "hafif geliştirmek" için bu çeşit bir alış verişe başvururlar.

Yani detant'ın askersel ve siyasal içeriği ve nedenleri yanında birbirine girift olmuş, vazgeçilemeyecek ekonomik ilişkiler de yatar. Batı öyle birdenbire Doğu'ya kapanmaz.

(*) Uluslararası Düzenlemeler Bankası istatistiklerindeki toplam ile, tek tek verdiğimiz rakamların toplamı arasında bir miktar fark olmasının nedeni, rakamların küsurlarının atılmış olmasıdır.

GÜNÜN GÖZLEMİ

İşler nasıl gidiyor ?

Turhan TEMUÇİN

Son günlerde siyasi terminolojimize başbakanlar, bakanlar ağzıyla yeni yeni deyimler kazandırılıyor.

Türk Dil Kurumunun yeni sözcüklerine akıllarını takıp, sonradan rahatlıkla kullanacakları yeni sözcüklerle dalga geçenler, başbakanlar, bakanlar ağzıyla yeni Türk Edebiyatına kazandırılan deyimlere hiç dokunmuyorlar! Örneğin bir başbakan kalkıp "Analarından emdikleri sütü burunlarından getireceğiz" denli sözler ediyor. Gerçi bugün Türkiye'de herkesin anasından emdiği sütün fazlası da burnundan geliyor. Ama bu sözü bir başbakan etti mi, işin anlamı birden değişir. Devlet adına iş gören kişilerin görevi, analardan emilen sütün ağzından, ya da burundan geri getirilmesi değildir. O zaman bu işi sokaklarda, kurtarılmış bölgelerde, örneğin Yozgat'ta yapan eşkiya ile yönetimin farkı kalmaz. Tıpkı bunun gibi "sert olsan ne yaparsın," "Korkarsak namerdiz" türünden sözler de kimse üzerinde bir etki yapmaz. ama, devlet adına iş görenlerin kafa yapısını belirler yalnızca.

Kafa yapılarını belirleyen yalnız bu sözler midir?

Demirel hükümetinin içişleri bakanı da bir gazeteye verdiği demeçte, sokaktaki terörü irdelerken bakınız neler diyor:

–Sağ eylemciler artık pasiftir. Onlar birşey yapmıyor. Özellikle bölücülük açısından sağın bir etkisi yoktur.

İşte bu sözleri bir içişleri bakanı söyledi mi, Türkiye'deki terörün niçin bastırılamadığını artık uzun boylu düşünmeye gerek yoktur. Ve niçin "Anarşiyi, pahalılığı önleyeceğiz" diyerek iktidara soyunan Demirel'in dört ayda anarşiyi de, pahalılığı da dört katına çıkardığını anlamamak da olası değildir.

Demek ki, İçişleri bakanının savına göre Türkiye'de sağ anarşi, sağ terör bölücülük yapmıyor. Ve onların durumu pasiftir!

46 yıla hükümlü ve ayrıca idamla yargılanan katillerden sağ terörist Baki Gülcan'ın Edirne Cezaevinden öbür firari arkadaşlarına katılmak üzere kaçışı bu durumda pasif bir harekettir.

Bakanlıkların çoğunu parselleyen ve özellikle bazı bakanlıklara kendileri gibi düşünmeyen milletvekillerini bile sokmayan sağ militanların davranışı da hiç kuşkusuz son derece pasif hareketlerdendir.

Hele hele, MİSK'in özel otosundan ateş ederek bir polisi öldürüp, diğerini yaralayan sağ teröristler ise tam anlamı ile pasif bir direniş içindedirler.

Yozgat'ın Türkiye ile tüm ilişkilerini kesen Yozgat'ta tüm kenti bir terör ablukası içinde tutan eşkiyanın davranışı da elbette ki pasiftir.

Ankara'nın Bahçelievler, Beşevler, Ahmetler, Etlik, İskitler yöresini üzerlerinde "geceleri okumayınız" yazan bizim gençliğimizdeki korku türü romanlara döndüren, değil yalnız geceleri, gündüzleri bile geçilmez hale sokan militanlar da, madem ki içişleri bakanı öyle söylüyor, hiç kuşkusuz inaktif eylemdedirler!

Ve pasif eylemdeki delikanlılar rahat etsindiye güzel güzel atamalar, güzel güzel yerlere yapılıp duruyor:

İstanbul liselerinden birine sahtecilikten ağır cezada yargılanan bir müdür atanıyor.

Petrol Ofis Genel Müdürlüğü'nün üst düzeydeki bir yöneticisi ise sahte sözleşme yapmaktan sanık.

Bir cadı kazanı haline getirilen Tariş'e ise adı Führer'e çıkmış, Nazi kampları oluşturmuş bir kişi personel müdürü oluyor.

Ve bu kişiler pasif durumda olan yandaşlarına amigoluk yapıyorlar. Daha pasif olsunlar, daha can alsınlar diye "vur-vur, kır-kır" diyerek.

İşler böyle gidiyor işte Türkiye'de.

Bu ülkenin içişleri bakanı terörün bir ucunu böyle görür. böyle fetva verirse, elbette ki o uç arkalanacak ve elbette ki o uç hiç kimseden perva etmeksizin cezaevlerinden uygun adım marş marş dışarılara uçuverecektir. Vay onlara elini sürecek görevlinin haline. Onlar pasif durumdadırlar, elini sürme yanarsın ha!

Türkiye'nin gelmiş geçmiş en büyük devlet adamlarından birisi olan Eski Cumhurbaşkanlarından "inşallah yenisi de tekrar O olur" Sayın Cevdet Sunay'dan başlayan "onlar devlete yardımcı oluyorlar" anlayışı sağ teröristler için bir takdirname olalı beri Türkiye'de böyle işler doğal oldu artık.

İşte onun içindir ki iktidar olmadan önce teröre ateş püsküren, ölenlerin sayısını her akşam televizyon ekranlarında adeta "medar-ı iftiharla" söyleyen Demirel, bakın şimdilerde ölen yurttaşlarımızdan hiç söz ediyor mu?

Terör, cinayetler, eşkiyalık ayyuka çıkmıştır. Artık cinayetler toplumsal anlam kazanmıştır. Beşer beşer, onar onar öldürülüyor insanlarımız. Mahallelerin, kasabaların, kentlerin halkı göç ediyor. Hüseyin Karakaşlar, Necdet Bozkurtlar işkence ile öldürülüyor ve Alevi yurttaşlarımıza hain tuzaklar kuruluyor.

Ve içişleri bakanının görüş açısı: Sağ pasiftir, bölücülük yapmıyorlar!

Biz de bu görüşe katılacağız, katılacağız da Sayın İçişleri Bakanı şöyle bir yerli turist gibi Yozgat'ın içinden geçip gitsin, ya da Milli

(Devamı 7. Sayfada)

İlerici, demokrat, devrimci öğrenci ve öğretmenlere yönelik baskılar yıldırma politikasına dönüştü

Niğde Sağlık Koleji'nde yemek duası

"Tanrı Türk'ü korusun ülküdaşlara afiyet olsun, komünistlere zehir zıkkım olsun"

YURT HABERLERİ MERKEZİ

Edindiğimiz bilgilere göre Niğde Sağlık Koleji'nde faşistler, her yemekte öğrencilere "Vatan millet sağolsun, tanrı Türkü korusun, ülküdaşlara afiyet olsun, komünistlere zehir zıkkım olsun" şeklinde dua ettiriyor ve karşı çıkanları dövüyorlar.

Niğde Sağlık Müdürlüğü'ne MHP yanlısı Mehmet Kibar'ın gelmesi ve Sağlık Kolejlerine bakması ile sağlık emekçileri ve öğrenciler üzerindeki baskıların arttığı bildirildi. Son günlerde, sekiz kız öğrenci Sağlık Kolejinden ikisi de hemşirelikten atıldı.

ANKARA Kahramanmaraş'ta 24 Aralık günü uygulanan soykırımı protesto etmek amacıyla düzenlenen direnişe katıldıkları gerekçesiyle görevlerinden alınan öğretmenlerini geri isteyen Hasköy halkı önceki gün bir gösteri yaptı.

Hasköy'e bağlı Güneşevler mahallesinde ki gösteri sırasında "Hasköy katliamı" da kınandı

Konuyla ilgili olarak kendisiyle görüşen Hasköy halkına, Ankara Valisi'nin, "Milli Eğitim Bakanı ile görüşün. Çözümü bakanlıkta arayın. Bizim yapabileceğimiz bir şey yok" dediği bildirildi.

İZMİR Buca Eğitim Enstitüsü Öğrencileri Demirel hükümetinin öncelikle eğitim kurumlarını faşistleştirmeyi amaçladığını belirttiler.

Öğrenciler, basına yaptıkları açıklamada, Buca Eğitim Enstitüsü'ne eski MC dönemlerinde olduğu gibi halk düşmanlarının tekrar doldurulduğunu ve devrimci öğrencilerin okuma hakkının gaspedilmek istendiğini belirterek açıklamalarını şöyle sürdürdüler. "Buca Eğitim Enstitüsü öğrencilerinin örgütü Eğitim-Der, geçtiğimiz günlerde hiçbir gerekçe gösterilmeden polis tarafından basılmış ve dernekte bulunan arkadaşlarımız gözaltına alınmıştır. Dernekteki kitaplar derneğin içinde yakılarak, bütün eşyalar tahrip edilmiş camlar ve pencereler kırılmıştır"

ARTVİN Sıkıyönetimce kapatılan Töb-Der Genel Yönetim Kurulu üyesi ve 50.Yıl Ortaokulu Müdürü Olgun Delikanlı herhangi bir gerekçe gösterilmeden Kahramanmaraş'a sürüldü.

Öte yandan 625 öğrenci velisi adına Milli Eğitim Bakanı'na bir telgraf çeken 50.Yıl Ortaokulu okul aile birliği başkanı Yüksel Sezgin öğretmenlerin sürülmesini kınadı.

AYDIN Aydın Kız Sağlık Koleji öğrencileri ara tatilinde sürülen öğretmenlerinin geri verilmesi için bir süre önce giriştikleri eylemlere ilişkin olarak şunları söylediler: "Demokrat, yurtsever, ilerici ve devrimcileri yok etmek için, hakim sınıflarca kurulan baskıdan bizim okul da payını aldı. Öğretmenlerimiz tatilden yararlanılarak başka yerlere gönderildi. Yerlerine de azılı faşistler yerleştirilmek istenmektedir. Bunun önlenmesi, okulun demokratik yapıya kavuşması ve atılan öğretmenlerimizin eski görevlerine dönmesini sağlamak için boykot yaptık"

ÇAY - AFYON Afyon Valiliği, Milli Eğitim Müdürlüğü, Çay Kaymakamlığı ve İlköğretim Müdürlüğü'ne 277 imzalı bir dilekçe veren Uyanık Köyü halkı, öğretmenleri Yusuf Köker'in tekrar görevine döndürülmesini istedi.

KAYSERİ Kayseri'de 15 ilkokul müdürü ve 35 kadar da orta dereceli okul yöneticisi ve öğretmeninin yerlerinden alınarak çeşitli okullara sürüldüğü ve yerlerine faşist militanların yerleştirildiği bildirildi.

Öğretmenlerin Vali ve Milli Eğitim Müdürlüğüne yaptığı başvuruların dikkate alınmadığı belirtildi.

NAZİLLİ Tüm öğretmenleri sürgün edilen Nazilli Eğitim Enstitüsü'n de eğitim-öğretimin kesintiye uğradığı, okulda, Demirel Hükümeti'nin atadığı müdürün dışında hiç bir yönetici ve öğretmenin bulunmadığı bildirildi.

Arama sırasında derneklerinin camları kırılan, eşyaları sağa sola saçılan Buca Eğitim Enstitüsü öğrencileri: "Eğitim-Der hiç bir gerekçe gösterilmeden basıldı. Yeni MC öncelikle eğitim kurumlarını faşistleştirmek istiyor"

Ankara'dan sonra Kırıkkale'de pislik içine itiliyor

300 bin kişilik Kırıkkale'de 100 temizlik işçisi var

ANKARA (DEMOKRAT)

Nüfusu 300 bine yaklaşan ve hizmet çapı 15 kilometreyi bulan Kırıkkale'de zaten yetersiz olan temizlik işçileri kadrosunun belediye meclisindeki AP-MHP ittifakıyla daha da azaltıldığı belirtildi. Daha önce Belediye Meclisi'nde görüşülen ve İçişleri Bakanlığınca kabul edilen 1980 Kırıkkale belediyesi bütçesinin yasalara aykırı biçimde belediye meclisince iptal edildiği ve ödeneklerinin bütçeden çıkartıldığı saptandı. Konuyla ilgili olarak Belediye Başkanı Sahır Koçak şu açıklamayı yaptı: "Belediyeler ellerindeki bütçe ile hizmet üretmeye çalışırlar. Belediye Meclisi, kuşa çevrilmiş bütçeyi bize vermekte, bunu uygulayın demektedir. Yani davul bizim boynumuzda, tokmak belediye meclisinde ve AP-MHP ittifakının elindedir. Bu ittifak, bütçemizden indirim yaparak bizi çalıştırmak istemektedir.'

Dev-Metal-Sen, sözleşmeye oturmayan işverenin mallarına ihtiyati tedbir koydurdu

HABER MERKEZİ

Alibeyköy'de kurulu Yeni Gayret Demir Sanayi işyerinde, işçilerin üyesi olduğu Devrimci Metal Sendikası, sözleşme yapmamak için fabrikayı kapayan işverenin makinaları ve hammaddeleri üzerinde ihtiyati tedbir kararı alınmasını sağladı.

İşverenin fabrikayı tasfiye etme çabaları karşısında, işçilerin üyesi olduğu Dev-Metal-Sen, işverenin sendikalaşmayı önlemek için çeşitli bahanelerle işyerini kapatma yoluna gittiği işyerini açmak için verdiği süre dolduğu halde işyerini açmayarak, üyelerin yasal haklarını ödemediği ve işverence kesilen sendika üye aidatları toplamı olan 5000 lirayı ödemediği gerekçeleriyle işyerinde bulunan makina ve hammaddelerin üçüncü şahıslara geçmemesi için, Eyüp İş Mahkemesi'ne başvurarak, işverenin mallarına ihtiyati tedbir konması istendi.

Kilis Cezaevinde tutukluların doktor yüzü görmedikleri açıklandı

KİLİS(ANKA)

Kilis Cezaevinde bulunan 180 hükümlü ve tutuklu koğuşlarının çok kalabalık olması yüzünden soba ve diğer ısı araçları kullanılamadığını bu yüzden hepsinin hastalandığı açıklandı.

Doktor ve revir bulunmadığı için tutuklu ve mahkumların sağlık durumlarının kötü olduğu, ilgililerin ise doktor ve ilaç istenmesine kayıtsız kaldıkları bildirildi.

YİTİK

Pasomu kaybettim. Hükümsüzdür.

Tuncay SEYMEN

Demokrat: 1062

Gürler neden Cumhurbaşkanı seçilemedi?

Şaban Erik

TİP ESKİ MERKEZ YÜRÜTME
KURULU ÜYESİ
VE ESKİ MALATYA MİLLETVEKİLİ

- MECLİS SALONU ALABİLDİĞİNE KALABALIKTI. MİLLETVEKİLLERİ VE SENATÖRLER BÜTÜN SIRALARI DOLDURDUKLARI GİBİ, DİNLEYİCİ BÖLÜMÜ DE HINCA HINÇTI. ÇOK SAYIDA SUBAY VARDI DİNLEYİCİLERİN ARASINDA. BAŞBAKANLIK DİVANININ SOL TARAFINDAKİ LOCADA, BAŞTA GENELKURMAY BAŞKANI SANCAR OLMAK ÜZERE, ELLİ İKİ TANE GENERAL OTURUYORDU.

- CHP'DEN AYRILAN BAĞIMSIZ SİVAS MİLLETVEKİLİ PALOĞLU İLE MİLLİ EĞİTİM ESKİ BAKANI SABAHATTİN ÖZBEK, KONTENJAN SENATÖRÜ GÜRLER'İ; AP'LİLER SENATO BAŞKANI ARIBURN'U; DP'LİLER BOZBEYLİ'Yİ ADAY GÖSTERMİŞLERDİ. ÖZBEK'İN GÜRLER'İ ADAY GÖSTERMESİ, HÜKÜMETİN AĞIRLIĞINI GÜRLER'DEN YANA KOYDUĞUNU BELİRTMEK İÇİNDİR.

Sonuç açıklanınca Gürler büyük bir şaşkınlığa uğradı

Korutürk istifa edip Sunay tarafından kontenjan senatörlüğe atanınca Demirel "Hür iradeye hiçbir tesir kabul etmeyiz" dedi.

(3)

Gürler, Genelkurmay Başkanlığından emekliliğini istedi. Bu istek hemen o gün kabul edildi. "Ne yapalım, kısmet bu kadarmış" dedi silah arkadaşlarına. Yerine Sancar getirildi. Sancar'ın yerine de Orgeneral Eşref Akıncı.

GÜRLER SENATÖR OLUYOR

Öte yandan Milli Savunma Bakanı Mehmet İzmen kontenjan senatörlüğünden istifa etti. Onun yerine Cumhurbaşkanı tarafından Gürler senatörlüğe atandı.

Ecevit, bu gelişmeyle ilgili olarak bir demeç verdi:

"Genelkurmay Başkanlığını şerefle yapmakta olan bir değerli komutanın parlamentoda bir seçim mücadelesine girmek üzere görevinden ayrılmasından önce, hiç bir zorlama olmaksızın seçilebilme olanaklarının ciddi olarak araştırılması gerekirdi. Fakat, bildiğimiz kadar, bu olanak yeterince araştırılmadan, sayın Gürler'in adaylığını kesinleştirme yolunda hazırlıklar hızla ilerlemektedir. Eğer CHP dışındaki partilerle veya gruplarla bu husus daha açık ve kesin olarak görüşüldü ve bir sonuca varıldı ise, bizim bir diyeceğimiz olamaz. Böyle bir durum yoksa, birçok bakımlardan kaygı verici olasılıklar ortaya çıkar..."

Demirel, "Hür iradeye hiçbir tesir kabul etmeyiz" dedi. Feyzioğlu, "Dört bir tarafı komünist, faşist ya da Orta Doğuya has totaliter rejimlerle çevrili Türkiye'nin Güneydoğu Avrupa'da demokrasinin burcu olmakta devam edeceğini" söyledi. Bozbeyli, "Parti liderlerinin Cumhurbaşkanlığı konusunda bir araya gelip görüşme yapmalarını" istedi.

Kırıkoğlu, Ecevit'in verdiği demece karşı çıktı: "Şimdiye kadar istişareler sonucu yürüttüğümüz politika bizi uygun bir noktaya getirmiştir. Bu politikayı değiştirecek bir demeç vermekte yarar olmadığı kanısındayım"

AP Ankara Milletvekili Prof. Aydın Yalçın da kendi kişisel görüşünü ileri sürdü: "1966'da bizzat AP tarafından ortaya atılmış olan o zamanki Genelkurmay Başkanı Sunay'ın seçiminde cari olan Anayasa ve demokratik kurallar, bugün de aynen ortadadır. Bu bakımdan Gürler'in adaylığında Anayasa ve Demokratik kurallar bakımından yadırganacak bir yan görmüyorum..."

Ertesi gün Gürler, sabahleyin saat on'da, beraberinde yeni Genelkurmay Başkanı Sancar ve yeni Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Eşref Akıncı olduğu halde, Çankaya Köşkü'ne giderek Sunay'ı ziyaret etti. Kendisine Silahlı Kuvvetlerin altın şeref madalyasını verdi ve şunları söyledi:

"Hem benim vazifemin sona ermesi, hem de sizin emirlerinizle ulaştığım rütbeden dolayı şükranlarımı, hem de Silhalı Kuvvetlerimizin memleketimize milletimize yaptığınız büyük hizmetlerin bir armağanı olarak naçiz hediyelerini kabul etmenizi istirham ediyorum"

DEVİR TESLİM TÖRENİ

Saat onbir'de Genelkurmay Başkanlığında düzenlenen devir teslim törenlerine geçildi.

Törende Gürler, Sancar, Milli Savunma Bakanı, Kuvvet komutanları, Yüksek Askeri Şura üyeleri ve diğer bazı yüksek rütbeli subaylar hazır bulundular.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri Ferit Melen'in Başbakanlığı dönemin de yapıldı. Melen Korutürk'ün seçilmesinden sonra istifasını sundu.

Sancar, "Kara Kuvvetleri Komutanlığını kendisine devretmekten büyük memnunluk duyduğunu" belirterek, Kara Kuvvetleri fors ve şildini Akıncı'ya verdi.

Bundan sonra, Gürler, Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanları ve ordu komutanları başta olmak üzere, on altı generale üstün hizmet madalyası taktı. Yalnız ordu komutanları nedense törene katılmamışlardı. onlarınkilerini elden gönderdi kendilerine.

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Fuat Bayramoğlu da, Cumhurbaşkanı Sunay adına, Gürler'e altın şeref madalyası taktı ve kendisine Sunay'ın mesajını iletti: "Askerlik hayatının her safhasında deruhte ettiğiniz görev şükranla anılacaktır..."

Arkadan, Gürler'in Türk Silahlı Kuvvetlerine yayınladığı mesaj okundu: "Bütün hayatım boyunca olduğu gibi, emekliliğim sırasında da mukaddes yuvaya bağlılık ve ona hizmet benim için yine en büyük amaç ve şeref vesilesi olacaktır..."

Bir hava general bunakarşılık bir söylev çekti: "Orgeneral Gürler yarım asırdır şerefle hizmet gördüğü camiadan her asker gibi ayrılıyor . Bu ayrılışın şeklen olduğunu hepimiz müdrikiz..."

Ayrıca, Sancar söz aldı:

"Sayın arkadaşlarım, tam yarım asır Türk Silahlı Kuvvetlerinin her kademesinde unutulmaz hizmet ve başarılarıyla bizlere müstesna bir örnek teşkiletmiş olan sayın Genelkurmay Başkanımızın bugün aramızdan ayrılması, ne kadar da olsa içtenlikten bir üzüntü vermektedir.Bu uzun hizmet yılları süresince Türk Silahlı Kuvvetlerinde bıraktığı en aziz hatıraları her zaman kalbimizde yaşayacaktır.

Atatürk ilkeleriyle dopdolu, onun inkilap meşalesini kalbinde heran taze bir inançla yaşatan sayın komutanımızın daha uzun yıllar memleket hizmetinde büyük başarılar sağlayacağına inancımız bizi teselli etmektedir..."

Konuşmasını bitirince, Gürler'e Genelkurmay Başkanlığı forsu ile şildini hediye etti. Son olarak Gürler vada konuşması yaptı:

"Şimdiye kadar deruhte ettiğim her kademedeki görevin ifasında cesur, fedakar ve feragatlı silah arkadaşlarımdan gördüğüm güven, destek ve sevgi benim için müstesna bir şeref olmuştur..."

SENATO'DA BİR ASKER

Gürler o gün öğleden sonra parlamentoya gitti. Yanında Kontenjan Grup Başkanı Fahri Korutürk, saat on beş'te Senato'ya girdi. Hemen hemen bütün senatörler içerdeydi. Dinleyiciler locası baştan başa doluydu.

Cumhurbaşkanı seçimi Ecevit ve Kırıkoğlu arasındaki yol ayrımı oldu. CHP Ortak Kurulunda oylamaya katılmama kararı alınmasına karşın,başlarını Genel Sekreter Kırıkoğlu'nun çektiği yirmi üç kişi oy kullandı.

Kalabalığın arasında birçok general vardı. İnönü'yle el sıkışıp yerine oturur oturmaz, Başkan onu yemin etmeye çağırdı. O, Başkan'ı ve heyeti selamlayarak kürsüye yürüdü, gözlüklerini takarak yemin metnini okudu. Dönüşte İnönü ve Erim ayağa kalkarak kendisini kutladılar.

Senato'da yapılacak başkaca bir iş yoktu, oturum dağıldı.

Gürler dışarı çıkınca etrafını gazeteciler çevirdiler:

"Parlamenter olduğunuz şu ilk anda izleniminiz nedir?"

Koca göbeğini hoplatarak durdu:

"Meclislere karşı olan saygımdan başka birşey söylemeyeceğim"

"Cumhurbaşkanlığına adaylığınızı koyacak mısınız?"

Yanında bulunan Senatör Cihat Alpan'a dönüp gülümsedi:

"Adaylığını soruyorlar, bilmem böyle bir şey var mı?"

Gazeteciler onun etrafındaki çemberi daralttılar.

"Sizi aday gösterirlerse evet der misiniz?"

"Ne kadar olta atsanız ben yakalanmam. Halen içinde bulunduğumuz bu durumda başka birşey söyleyemem..."

Daha sonra kendisiyle görüşen TRT muhabirine değişik bir konudan söz etti:

"Türkiye, yeterince gelişmemiş olmanın ızdırabını çekiyor."

Ceketi, pantolonu, mintanı, gravatı ayrı renklerde olan iriyarı bir şahıs peşinden hiç ayrılmıyordu. Bu, onun Genelkurmay Başkanlığı sırasında başyaverliğini yapan bir albaydı. Şimdi sivil giyinmişti. Gürler, Cumhurbaşkanı olduğunda, gene onu başyaver yapacaktı kendisine. İkisi de birbirlerine çok bağlıydılar. Hatta Gürler Senato'ya kaydını yaptırırken adres olarak onun evini vermişti. Çünkü, kendisi, Çankaya Köşkü'ne geçinceye kadar, şimdilik Genelkurmay Başkanlığı Evi'nde kalıyordu daha.

Ertesi gün gazeteler onun nasıl sert adımlarla kürsüye çıktığını, nasıl gür sesle yemin etttiğini ballandıra ballandıra yazdılar. Bir solcu gazeteci de gıdığını methetti.

LOCALARDA GENERALLER

Türkiye Büyük Millet Meclisi 13 Mart 1973 günü saat on beşte birleşik olarak toplandı. Oturumu yöneten Meclis Başkanı Avcı, yoklamaya geçti. CHP'liler salonda yoktular. Onlar henüz daha Ortak Grup toplantısındaydılar. Yoklamanın yarısında onlar da geldiler. Bunun üzerine Avcı çoğunluğun olduğunu söyleyerek yoklamayı kesti. Ve, Cumhurbaşkanlığı seçimi yapılacağını bildirdi.

Başkanlık Divanına üç aday teklif edilmişti. CHP'den ayrılan bağımsız SivasMilletvekili Mustafa Palaoğlu ile Milli Eğitim Bakanı Kontenjan Senatörü Sabahattin Özbek, Kontenjan Senatörü Gürler'i AP'liler Senato Başkanı Arıburun'u, DP'liler Bozbeyli'yi aday göstermişlerdi. Özbek'in Gürler'i aday göstermesi, hükümetin ağırlığını Gürler'den yana koyduğunu belirtmek içindi.

Avcı, seçimin gizli yapılacağını ve gizliliğin bütün icaplarına uyulacağını açıkladı. Nitekim bu hususun sağlanması için, oy yazma yeri olarak, konuşma kürsüsünün etrafına kartondan bir paravana çekilmişti.

Meclis Salonu alabildiğine kalabalıktı. Milletvekilleri ve senatörler bütün sıraları doldurdukları gibi, dinleyici bölümü de hınca hınçtı. Çok sayıda subay vardı dinleyicilerin arasında. Başkanlık Divanının sol tarafındaki locada, başta Genelkurmay Başkanı Sancar olmak üzere, elli iki tane general oturuyordu. Yalnız Batur nedense gelmemişti. Başkanlık Divanının sağ tarafındaki locada ise kordiplomatik yer almıştı. Yunan, İran, İsrail, İtalya, Danimarka, Hindistan, Pakistan, Afganistan büyükelçileriyle Amerikan, Fransız büyükelçilikleri müsteşarları en dikkati çekecek durumdaydılar.

Meclis dışında geniş güvenlik önlemleri alınmıştı. Bina, beşer metre aralıklarla dizilen polis kordonuna alınmıştı, çepeçevre. Bu çemberin içinde de sivil polisler kaynaşıyordu.

Avcı, oylamaya geçmeden önce, dinleyicilerin, toplantıyı izledikleri sürece nasıl davranmaları gerektiği yolundaki iç tüzük hükümlerini okuttu.

Gürler, yanında Cihat Alpan olduğu halde, Erim'in önüne oturmuştu. Dönüp dönüp birşeyler konuşuyordu onunla.

BİRİNCİ TURDA FİYASKO

Oylama başladı. Oy verme sırası Faruk Gürler'e gelince, Divan üyesi, onun adını "Tevfik Gürler" diye okudu. Avcı yanlışlığı hemen düzeltti. O, koca gövdesiyle gitti oyunu kullandı. Herkesin dikkati üzerinde toplanmıştı. Gazeteciler merak edip zaman tuttular, yirmi beş saniye sürdü oy kullanması. Aynı şeyi İnönü'ye de uyguladılar, onunkisi elli sekiz saniye sürdü. Paşa, ayrıca, hükümet sıralarının önünden geçerken, Melen'in ve Adalet Bakanı Fehmi Alpaslan'ın ellerini sıktı, kendilerinin hatırlarını sordu.

Sonuçta Gürler yüz yetmiş beş, Arıburun iki yüz seksen iki, Bozbeyli kırk beş oy aldılar. On bir oy boş çıkmış, dört oy da geçersiz sayılmıştı.

Büyük bir şaşkınlığa uğradı Gürler. Aynı şaşkınlık diğer birçok kimselerde de görüldü.

CHP'liler, Ortak Grupta, oylamaya katılmama kararı almışlardı. Buna karşın, başlarını Genel Sekreter Kırıkoğlu'nun çektiği yirmi üç kişi oy kullandı.

YARIN
SUNAY'IN
GÖREV SÜRESİ
NİÇİN
UZATILAMADI?

CHP İslahiye Gençlik Kolu Başkanı öldürüldü

Siverek'te biri hamile kadın 4 kişi öldürüldü

- İSTANBUL'DA DEMOKRAT BİR İŞÇİ ÖLDÜRÜLDÜ.
- ANKARA'DA İKİ DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ.
- DERİK'TE SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI KALDIRILDI.
- BURSA'DA GÖZALTINA ALINAN 20 KİŞİDEN 3'Ü TUTUKLANDI.
- İSTANBUL SEFAKÖY'DE BİRİ NALBUR İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ.

HABER MERKEZİ

Urfa'nın Siverek İlçesinde meydana gelen olaylarda 4 kişi öldü 4'ü ağır olmak üzere 10 yurttaş da çeşitli yerlerinden yaralandılar.

Olay iki gün önce faşistler tarafından öldürülen sol görüşlü Ekrem Bıçak'ın cenazesinden dönen kalabalığa AP Urfa Milletvekili Celal Bucak'ın kardeşinin adamları oldukları ileri sürülen bir grubun saldırması ve ateş açması üzerine meydana geldi.

Ekrem Bıçak'ı toprağa verdikten sonra mezarlıktan dönen kalabalık halk topluluğunun üzerine ateş açan saldırganlar Nevzat Karaşahin adındaki hamile kadın ile Hıdır Baran, Emin Önder ve Nusret Kadres adındaki kişileri öldürdüler. Bu arada açılan ateş sonucunda Cuma Coşar, Ahmet Şengül, Gaffur Şincan adlı yurttaşlarla Ramazan Karabulut adlı jandarma erinin de ağır yaralanarak Diyarbakır'a gönderildikleri ve burada tedavi altına alındıkları açıklandı.

Siverek Savcısı Zeki Çetin Atakan olaylardan sonra 24 kişinin gözaltına alındığını ve olayların yatıştırıldığını söyledi.

• Urfa'nın Viranşehir ilçesinde Emniyet Amirliğinde görevli polis memuru Sabahattin Hatipoğlu ile Cemil Bican adlı polis memurlarının evine kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından patlayıcı madde atıldı, ölen ya da yaralanan olmadı. Patlamalar sırasında maddi hasar meydana geldiği bildirildi.

SİİRT BATMAN'DA BİR KİŞİ ÖLÜ OLARAK BULUNDU

Siirt Batman'da Yeşiltepe mevkiinde Mehmet Adıyaman adlı bir gencin cesedi bulundu. Adıyaman'ın 18 yaşında olduğu belirtilerek olayın siyasi yönünün araştırıldığı açıklandı.

KONYA'DA İKİ KİŞİ TUTUKLANDI

Konya'nın Kadim İlçesinde izinsiz gösteri yürüyüşü yaptıkları gerekçesiyle güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alınan öğrencilerden ikisi gönderildikleri mahkemece tutuklandılar. Diğer 9 öğrencinin ise tutuksuz yargılanmalarına karar verildi.

• Öte yandan Konya Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencileri dersleri boykot kararı aldılar. Konuyla ilgili olarak boykot komitesi adına yapılan açıklamada bazı haksız uygulamalar nedeniyle boykota gidildiği belirtilerek, "isteklerimiz Yabancı Diller Yüksek Okulu mezunlarına öğretmenlik hakkı verilmesi, ikinci döneme fark derslerinin de konulmasıdır. Dersleri boykotumuz isteklerimiz kabul edilinceye kadar devam edecektir" denildi.

GAZİANTEP İSLAHİYE CHP GENÇLİK KOLU BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

Gaziantep'e bağlı İslahiye İlçesinde CHP Gençlik Kolu Başkanı 23 yaşındaki Ali Sönmez birlokantada yemek yediği sırada dışardan açılan ateş sonucu öldü. Kimlikleri belirlenemeyen faşistler lokantayı iki yönden tarayarak içerde bulunan Ali Sönmez'i öldürdüler.

ADANA'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Adana'da Nusret Taşçılar adında bir oto boya galerisi sahibi dün dükkanının önünde vurularak öldürüldü. Nusret Taşçılar kimliği belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş ile başından 4 kurşun yarası alarak olay yerinde öldü. Olayın siyasi yönünün araştırıldığı bildiriliyor.

DERİK'TE SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI KALDIRILDI

Mardin'in Derik İlçesinde önceki gün meydana gelen ve bir kişinin ölümü iki kişinin de ağır yaralanması ile sonuçlanan olaylardan sonra konulan sokağa çıkma yasağının kaldırıldığı bildirildi.

Derik Cumhuriyet Savcısı Yardımcısı Suat Aydın, sokağa çıkma yasağının ilçede durumun normale dönmesi nedeniyle kaldırıldığını belirterek olaylarla ilgili oldukları gerekçesiyle gözaltına alınan 18 kişiden 9'unun serbest bırakıldığını 9'unun soruşturmalarının ise devam ettiğini söyledi.

İZMİR'DE DE 16 MART PROTESTO EDİLDİ

İzmir'de de 16 Mart günü İstanbul Üniversitesinin faşistlerce basılarak 7 öğrencinin öldürülmesi ile sonuçlanan katliam protesto edildi.

Bornova yurtlarında öğrenciler forumlar yaparak katliamı kınayan konuşmalar yaptılar. Ege Üniversitesine bağlı tüm fakültelerde öğrencilerin tek tek sınıflarda konuşmalar yaptıkları bildirildi. Bu arada Bornova Konak arasında çalışan otobüslerde de bildiriler dağıtıldığı öğrenildi.

ÇANAKKALE'DE SOSYALİST DEVRİM PARTİSİ'NİN KAPISI KIRILDI

Çanakkale Sosyalist Devrim Partisi İl Merkezi'nin bulunduğu dairenin kapısı kırıldı. Kimliği bilinemeyen kişilerce yapılan bu olayın, adi bir gasp olayı olmadığı bildirildi. Konuyla ilgili olarak SDP Çanakkale İl Başkanlığından yapılan açıklamada, 'Bu olayı şiddetle protesto ediyoruz, kimlerce yapılırsa yapılsın bu tür girişimler partimizi yıldıramayacaktır." denildi.

ANKARA'DA İKİ DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Keçiören, Aktepe semtinde Suat Bayram adındaki devrimci bir kişi dün saat 20.40 sıralarında faşistler tarafından pusuya düşürülerek öldürüldü.

• Öte yandan Çinçin Mahallesinde de Zafer Paçacı adındaki devrimci bir genç silahla vurularak ağır yaralandı.

Zafer Paçacı'nın kaldırıldığı hastanede kurtarılamıyarak öldüğü bildirildi.

BİR POLİSİN KİMLİĞİ VE TABANCASI ALINDI

Etlik Piyangotepe'de kimlikleri saptanamayan kişiler polis memuru Doğan Ayhan'ı dövdükten sonra üzerinde bulunan tabancasını, mermileri ve kimlik kartını alarak kaçtılar. Kaçan şahısların kimliklerini tespit etmek için çalışmaların yapıldığı bildirildi.

• Ziraat-Der Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Seyfi Ali Yıldız Ziraat Fakültesine yönelik saldırılara ilişkin bir açıklama yaparak, faşistlerin saldırıları sonucu iki öğrencinin yaralandığını bildirdi.

Okulda bulunan toplum polisi 1. Birliğinin taraflı bir tutum izlediğini öne süren Seyfi Ali Yıldız 17 Mart günü faşistlerin silahlı saldırısı sonucu Süleyman Taba ve Ergun Coşkun adlı öğrencilerin yaralandıklarını söyledi.

• İçişleri Bakanlığı tarafından, Emniyet Teşkilatına alınması kararlaştırılan 10 bin polis memuru için açılan sınavların ilki yapıldı. Alınması kararlaştırılan 10 bin kişilik yeni polis kadrosu doluncaya kadar 3 ayda bir sınav yapılacağı açıklandı. Emniyet yetkililerinden yapılan açıklamada sınavlara başvuranların sayısının çok fazla olduğu, ancak başvuruların sürekli açık tutulduğu, polis olmak isteyenlerin müracaat edebilecekleri, sınavlarda genel kültür sorularına ağırlık verildiği belirtildi. Sınav sonuçlarının bir süre sonra açıklanacağı söylendi.

İSTANBUL SEFAKÖY'DE BİRİ NALBUR İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

İstanbul'un Sefaköy semtinde Canikoğlu Nalbur dükkanında meydana gelen olayda biri nalbur dükkanı sahibi Hamdi Canik biri de işçi olduğu bildirilen Abdullah Çakırcıoğlu olduğu belirtilen iki kişi öldürüldü.

Canikoğlu Nalbur dükkanına gelen silahlı kişilere nalbur Hamdi Canik tarafından üzerinde bulunan tabanca ile ateş edildiği, bu sırada dükkana gelen kişilerden işçi olduğu belirlenen Abdullah Çakırcıoğlu'nun öldüğü, diğer kişiler tarafından da nalbur Hamdi Canik'e ateş edildiği ve nalburun ağır yaralandığı bildirildi. Nalbur Hamdi Canik olaydan sonra hastaneye kaldırılırken öldü.

Hamdi Canik'in bir süre önce Nurhan Dülger adlı kişinin bir jandarma tarafından öldürülmesi olayına karıştığı ve olayda kullandığı silahın bulunamadığı açıklandı.

DEMOKRAT BİR İŞÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Kağıthane Nişantaşlar mahallesinde Sungurlar Fabrikasına ait servis arabasını durduran silahlı üç faşist içindeki işçileri indirdikten sonra Niyazi Balcı adlı işçiyi ayırarak kurşunladılar. Aldığı kurşunlarla olay yerinde ölen işçinin 10 yıldır Sungurlar Fabrikasında çalıştığı, 40 yaşlarında olduğu ve çevresinde demokrat, ilerici bir kişi olarak tanındığı bildirildi. Öte yandan Niyazi Balcı işyerinde işçi temsilciliğine adaylığını koymuştu.

Niyazi Balcı'nın faşistlerce öldürülmesi çalıştığı fabrikada tepkiyle karşılandı. Sungurlu fabrikasından toplu olarak çıkan işçiler arkadaşlarının öldürülmesini protesto etmek için Alibeyköyünden Nişantaşlar mahallesine kadar yürüdüler. Öldürülen işçi Niyazi Balcının evine giderek ailesine başsağlığı dilediler. İşçiler yürüdükleri sırada Kahrolsun Faşizm" şeklinde sloganlar attılar.

• Öte yandan Maltepe'de yıkık bir binada 17-18 yaşlarında bir gencin cesedi bulundu. Öldürülen kişinin kimliğinin tespit edilemediği ellerinin önden bağlanarak boğulmak suretiyle öldürülmüş olduğu açıklandı. Öldürülen kişinin kimliğinin ve olayın siyasi yönünün araştırıldığı belirtildi.

• Gaziosmanpaşa mahallesinde sol görüşlü kişilerin devam ettikleri bir kahvehane faşistler tarafından tarandı. Bir kisi yaralandı.

• Göçmen Sokak'ta bulunan kahveye kimlikleri belirlenemeyen iki faşistin açtıkları ateş sonucu Kadir Başbuğ adında bir kişi ayağından, Mustafa Etikoğlu ile kahve sahibi Mustafa Oğuz Cinemre omuzlarından hafif şekilde yaralandı.

• Eyüp Silahtar karakolunda görevli polis memurlarından Kenan Dede ile aynı karakolda görevli bekçi Asım Kara'nın tabanca ve Sten marka makineli tüfeklerinin, biri kız 5 kişi tarafından alındığı bildirildi.

İSTANBUL GÜLTEPE'DE ÇOK SAYIDA KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

İstanbul'un Gültepe semtinde güvenlik kuvvetleri yaklaşık 12 saat süren bir operasyon yaparak çok sayıda kişiyi gözaltına aldılar. Gültepe Keçideresi semtlerinin çevresini sabaha karşı saran İstanbul Emniyet Müdürlüğü siyasi ve asayiş şubesi ekipleri yaklaşık 12 saat aramalarını sürdürerek şüpheli gördükleri çok sayıda kişiyi gözaltına aldılar. Bu arada aramalar sırasında 1 adet tabanca bulunduğu bildirildi.

Antbirlik sivil savunma görevlilerinin bulunduğuaraç tarandı

HABER MERKEZİ

Antalya'da Antbirlik Genel Müdürlüğüne ait ve içinde sivil savunma görevlilerinin bulunduğu bildirilen bir araca kimlikleri belirlenemeyen kişilerce açılan ateş sonucu 4 sivil savunma görevlisinin yaralandığı bildirildi.

Antbirlik Genel Müdürlüğü'ne ait olduğu bildirilen arabaya Ali Çetinkaya Caddesi'nde iki kişinin açtıkları ateş ile Antbirlik'te sivil savunma görevlileri oldukları bildirilen Mehmet Kendiroğlu, Osman Özkaya, Baki Terzi ve Mustafa Şahin çeşitli yerlerinden yaralanarak devlet hastanesinde tedavi altına alındılar.

Olayla ilgili sorşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

BURSA'DA GÖZALTINA ALINAN 20 KİŞİDEN 3'Ü TUTUKLANDI

Bursa'da bir süre önce güvenlik kuvvetlerince gözaltına alınan 20 kişiden 3'ünün sevkedildikleri mahkemece tutuklandıkları diğerlerinin serbest bırakıldıkları öğrenildi. Tutuklanan Aziz Güldoğan, Şevket Kaya ve Kemal Bayraktar'ın Genç Komünistler Birliği yanlısı oldukları öne sürüldü.

• DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası 3. Bölge Temsilciliğine patlayıcı madde atılması kınandı. Konuyla ilgili olarak basına bir açıklama yapan Vural Ateş "İşçiler grev istemiyor, grevler ideolojiktir safsataları yıkılmaktadır.

Hayat pahalılığının dayanılmaz boyutlara vardığı şu günlerde, sendikamız 110 işyerinde greve çıkacaktır. İşçiler daha iyi yaşam koşulları için, ekmek için mücadele ediyor. Bu kavganın, demokrasi kavgasıyla nasıl bütünleştiğini görerek daha kararlı bir hale geliyorlar. MESS patronlarını, tekelci parababalarını ürküten budur. Silahlı uşakların grev çadırlarına saldırmaları bundandır.' dedi.

MİLLİ GÜVENLİK KURULU BİLDİRİSİ

Milli Güvenlik Kurulu'nun dün tamamlanan toplantısından sonra bir bildiri yayınlandı. MGK Genel Sekreterliği'nce yayınlanan bikdiri aynen şöyledir:

"Milli Güvenlik Kurulu, 18 Mart 1980 günü saat 09.30 da Sayın Cumhurbaşkanı'nın başkanlığında, Sayın Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Kurul üyesi bakanlar, kuvvet komutanları ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterinin iştiraki ile Çankaya Köşkü'nde aylık olağan toplantısını yapmıştır.

Milli Güvenlik Kurulu bu toplantısında son bir aylık devre zarfında, iç olaylarda meydana gelen gelişmeler ile yurt çapında mevcut kaçakçılığın genel bir değerlendirmesini yapmıştır.

Milli Güvenlik Kurulu bu değerlendirme doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara varmıştır:

Her türlü kanun dışı eylemlere, anarşi, terör, bölücülük, gasp ve soygun olaylarına karşı yapılmakta olan etkin mücadeleye, amansız bir şekilde devam edilecektir.

Son günlerde yapılan ve yapılmakta olan operasyonlarla bir kısım illegal örgüt mensuplarının topluca yakalanması ve yargı organın teslim edilmesi sağlanmıştır.

YURTTA HUZUR VE GÜVEN

Devlete, Cumhuriyete, milletin birlik ve beraberliğine, ülkemizin bütünlüğüne ve bölünmezliğine, vatandaşların can ve mal güvenliğine yönelen her türlü anarşi ve tehdidin tesirsiz hale getirilmesi devletin temel görevidir. Sürdürülmekte olan bu mücadelede devletin üstünlüğü ve demoktik otoritesi, cumhuriyet kanunları mutlaka hakim kılınacak ve yurtta huzur ve güven yeniden ve tam olarak sağlanacaktır.

Hürriyetçi demokratik düzeni benimsemiş, vatanına ve devletine yönelen tehlikelerin bilincine erişmiş olan bütün vatandaşların bu hedefe ulaşmada her zaman olduğu gibi devlet güçlerine yardımcı olacakları şüphesizdir.

Türkiye Cumhuriyeti devletini yıkmayı amaçlayan belirli mihraklar bir yandan vatandaşlarımızı bölmeyi ve birbirine düşürmeyi hedef alırken, diğer yandan da ekonomimizi zaafa uğratıcı, üretimi düşürücü ve çalışma barışını bozucu tahrik ve tertiplere başvurmaktan çekinmemektedir.

Bu nevi kanun dışı tertip ve tahriklere karşı halkımızın ve özellikle işçimizin uyanık bulunmaları gereklidir.

CANİLERE ACIMASIZ ŞEKİLDE KARŞILIK VERİLECEK

Son zamanlarda güvenlik kuvvetlerini, askerlerimizi ve polisimizi hedef alan ve bütün milletimizi derin bir teessüre boğan menfur cinayetler mutlaka önlenecek ve bu cinayetlere en sert ve acımasız bir şekilde karşılık verilecektir.

Milli Güvenlik Kurulu ayrıca, anarşi ve teröre destek olan yurt çapında yaygın kaçakçılık olaylarının önlenmesi için bugüne kadar alınmış olan tedbirleride gözden geçirmiş ve bu konuda alınacak yeni idari, ekonomik, yasal ve güvenlik önlemleri hakkında hükümete gerekli tavsiyelerde bulunmuştur.'

DÜZELTME

Gazetemizin 17.3.1980 tarihli sayısında bu sayfada yeralan aşağıda belirtilen haberler ile ilgili olarak yetkililer tarafından aşağıdaki açıklama yapıldı;

1. Kadıköy'de bulunan Mehmet Beyazıt Lisesi'nde 16 Mart katliamının protesto edilmediği, okulda 16 Mart'la ilgili konuşmalar yapılmadığı, okul dışında daher hangi bir gösterinin yapılmadığı ancak okul dışında kalabalık bir grup öğrencinin, yerde bulunan birkaç bildiri nedeniyle üzerlerinin arandığı,

2. Bir süre önce Sefaköy'de öldürülen Nurhan Dülger için Yeni Bosna Maslak Mahallesinde gösteri yapılmadığı,

3. Çarşıkapı'da üzerinde "16 Mart'ın hesabını soracağız" yazılı bir pankartın asılmak istendiği, ancak güvenlik kuvvetlerinin zamanında müdahalesiyle pankartın asılamadığı, pankartın ucunda bulunan bombanın yere düşerek patladığı, halkın seken bomba parçalarından sakınmak için sokak aralarına kaçıştığı belirtildi.

Aranan faşistler Mersin Taşucu'nda saklanıyor

HABER MERKEZİ

Mersin'in Silifke ilçesine bağlı Taşucu kasabasında bulunan Seka'ya ait kağıt fabrikasında çeşitli cinayet olaylarının sanıkları olarak aranan faşistlerin saklandıkları öne sürüldü.

Taşucu Belediye Başkanı Sefa Dervişöz, Taşucu'nda yeni bir İsdemir olayı yaratılmak istendiğini söyledi. Taşucu'nda silah kaçakçılığı olaylarının büyük artış gösterdiğini söyleyen Belediye Başkanı Sefa Dervişöz, kaba inşaatı biten kağıt fabrikasında birçok katil zanlısının saklandığını tespit ettiklerini ve ilgili mercilere bildirdiklerini ancak bugüne kadar fabrikada arama yapılmadığını belirtti.

Dervşiöz'e göre çeşitli cinayet olaylarına karışan 'sağ eylemci teröristler" Seka Kağıt Fabrikası'na gelmekte ve burada bir süre saklandıktan sonra Kıbrıs'a geçmektedirler. Belediye Başkanı Sefa Dervişöz Taşucu'nun yurt dışına kaçışlar için çok uygun bir yer olduğunu hatırlatarak buranın Kıbrıs'a en yakın bölge olduğunu söyledi.

Fabrikanın inşaatının devam ettiğini belirten Taşucu Belediye Başkanı, Hükümetin Fabrikaya sağ eğilimli kişileri işçi olarak aldığını ve buranın yeni bir İsdemir haline getirilmek istendiğini de sözlerine ekledi.

ORDU'DA İKİ KİŞİYİ ÖLDÜREN FAŞİST

"Silahı MHP İl Başkanı verdi"

HABER MERKEZİ

Ordu Belediye Binası önünde bir süre önce Metin Akman'ı öldüren ve İsmail Odabaş adlı devrimcinin felç olmasına neden olan faşist Günay Gündoğmuş Kırıkkale'de yakalandı. Yakalanan faşist ifadesinde cinayeti işlediği silahı MHP Ordu İl Başkanı'ndan aldığını belirtti. Felç olan Metin Akman Ordu Devlet Hastanesinde öldü.

Günay Gündoğmuş vurduğu kişileri tanımadığını ve Ülkücü Gençlik Derneği binasında bir süre kaldığını belirterek şöyle dedi:

"Benim ÜGD Binasında kalmamı MHP İl Başkanı İbrahim Maden önerdi. Silahı da O verdi. Bekçi Ahmet Türk'ün evinde 3 gün kaldım. Belediye meydanında 2 genci vurdum, fakat adlarını bilmiyorum."

Gündoğmuş'un daha önce Ordu'da yakalanarak Yenimahalle Karakoluna götürüldüğü ancak kısa bir soruşturmadan sonra serbest bırakıldığı anlaşıldı. Ayrıca Ordu'nun Yenimahalle karakolunda görevli bekçi Ahmet Türk'ün de faşistlere yataklık yaptığının anlaşılarak gözaltına alındığı öğrenildi.

Aynı olayın sanıkları oldukları belirtilen İsmail Aslan, Turan Baykal ve İsmail Usluer adlı 3 faşistin daha tutuklandıkları ayrıca Selami Ak adlı faşist hakkında da gıyabi tutuklama kararı verildiği açıklandı.

Faşistlerin açtıkları ateş ile önce felç olan daha sonra kaldırıldığı Ordu Devlet Hastanesinde kurtarılamıyarak ölen Metin Akman'ın cenazesi dün Ordu'da düzenlenen bir törenle toprağa verildi.

T.C.
KARTAL 2. İCRA DAİRESİ
MENKULÜN AÇIK ARTIRMA İLANI

Dosya No: 1979/2052

Bir borçtan dolayı hacizli ve aşağıda cins, miktar ve kıymetleri yazılı mallar satışa çıkarılmıştır.

Birinci artırma 9.4.1980) günü saat 15.45 ile 16.00 da Kartal, Çavuşoğlu Mahallesi'nde yapılacak ve o günü kıymetlerinin % 75'ine istekli bulunmadığı takdirde 10.4.1980 günü aynı yer ve saatte 2.artırma yapılarak en çok fiyat verene satılacağı ve satış şartnamenin icra dosyasından görülebileceği, fazla bilgi almak isteyenlerin yukarda yazılı dosya numarasıyla icra memurluğuna başvurmaları rica olunur.

10.3.1980

"Barbaros Sok. No: 23"

Muhammen kıymeti Lira Krş	Adedi	Cinsi (Mahiyeti ve önemli nitelikleri)
10.000.00	1	Shaplorens Marka 61 Ekranlı televizyon
10.000.00	1	Norge 14 Ayak Buzdolabı
10.000.00	1	4x2 = m2'lik Isparta halısı
20.000.00	1	Bünyan Halısı 4x4 m2'lik kırmızı beyaz desenli
10.000.00		Koltuk, 1.Üçlü, Bir ikili, iki koltuk
60.000.00		Yekün...

(Basın: 2032) - 1063

GENEL KURULA ÇAĞRI

Sendikamızın 1.nci Olağan Genel Kurulu 6 Nisan 1980 günü saat 10.00'da Sefaköy, Top Kardeşler Aytaç Düğün Salonu, Kemalpaşa Mahallesi Gençtür Sok. No. 13 Sefaköy - İstanbul adresinde yapılacaktır.

Çoğunluk sağlanmazsa tekrar aynı gündemle aynı yerde 13.3.1980 günü yapılacaktır.

DEVRİMCİ KİMYA-İŞ
YÖNETİM KURULU

GÜNDEM
1.Açılış ve Divan seçimi
2.Saygı Duruşu
3.Çalışma raporunun okunması
4.Eleştiriler
5.Aklama
6.Seçimler
7.Dilek ve Temenniler
8.Kapanış

Demokrat: 1051

YİTİK

Cumhuriyet Akşam Ticaret Lisesi kimlik ve pasomu kaybettim. Hükümsüzdür.

Yusuf VURAL

Demokrat: 1059

YİTİK

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Necla TANRIVERDİ

Demokrat: 1060

YİTİK

Antalya Nüfus İdaresinden aldığım nüfus hüviyet cüzdanımı yitirdim. Geçersizdir.

Hikmet OFLAZOĞLU
(Demokrat:1065)

YİTİK

Hacettepe üniversitesi sosyal ve idari bilimler fakültesinden aldığım şebekemi yitirdim. Geçersizdir.

İnsan ÇETİNBAY

Demokrat: 1061

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

TRT'nin terörü

Eh. TRT'nin hazırladığı "terör" konusundaki programda anlatılacak başkaca ne olabilirdi zaten..? "Masum öğrenci hareketleri zamanında önlenmedi, sağ eylemciler savunma ihtiyacından ortaya çıktılar, kandırılmış işçiler, gizli örgütler..."Bütün bu yukarıdaki kelimeler spikerlerin acıklı seslerinde daha bir "çarpıcı" hale getirilerek sunuldu, bir ideolojiyi zorla kabul ettirmek isteyenlere karşı.. Seçilmiş filmler de iyiydi doğrusu. Yalnız, araya faşistlerin katlettiği profesörlerden Cavit Tütengil ile Ümit Doğanay'ın öldürüldükleri yerlerin filimleri de karışmıştı. Canım ne gereği vardı yani..? Tam güzel güzel ortada ne var ne yok hepsi "eylemci sol"un üzerine yıkılmışken devletin güvenlik kuvvetlerine yardım eden tosuncukların katlettiği bu iki bilim adamını ortaya atmanın alemi neydi...? Allahtan hiç bir laf edilmeden geçiştirildi de fazlaca pot kırılmadı.

Sayın Emniyet Genel Müdürümüz de pek bir kararlıydı. Hele devleti yıkmayı amaçlayan "legal" örgütlerin de üstlerine gidildiğini belirtince yüreğimize kovalarla sular boşaldı. Öyle ya vargı organlarının "legal" gördüğü bir takım örgütler esasında "illegal" bir çalışma yaparak devleti yıkmayı amaçlıyorlar. Bunlar yargı organlarından da önce farkedilip yakalarına yapışılmalıdır gerçekten...

Evet. Bir ideolojiyi zorla kabul ettirmeye çalışanlar vardır ülkemizde. Doğrudur.

Ve bu programı gözü yaşlı ve biraz yumruklarını sıkarak seydedenler de vardır. Yurtsever Savcı Doğan Öz'ün, Prof. Cavit Orhan Tütengil'in, Prof. Ümit Doğanay'ın, Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un Milliyet Gazetesi başyazarı Abdi İpekçi'nin, Doçent Bedrettin Cömert'in ve faşistlerin katlettiği binlerce ilericinin, yurtseverin, devrimcinin yakınları... Onlar da izlemişlerdir, eğer kapatmadılarsa...

Bir şey daha var. Programın yayınlandığı günün bir gün öncesi 16 Mart'tı. Yani üzerlerine bomba atılarak katledilen 8 öğrencinin ölümlerinin yıldönümü. Ya onların hâlâ elini kolunu sallayarak dolaşan katilleri..? Onlar da izlemişlerdir bu programı. Dudaklarındaki iğrenç gülümsemeyle...

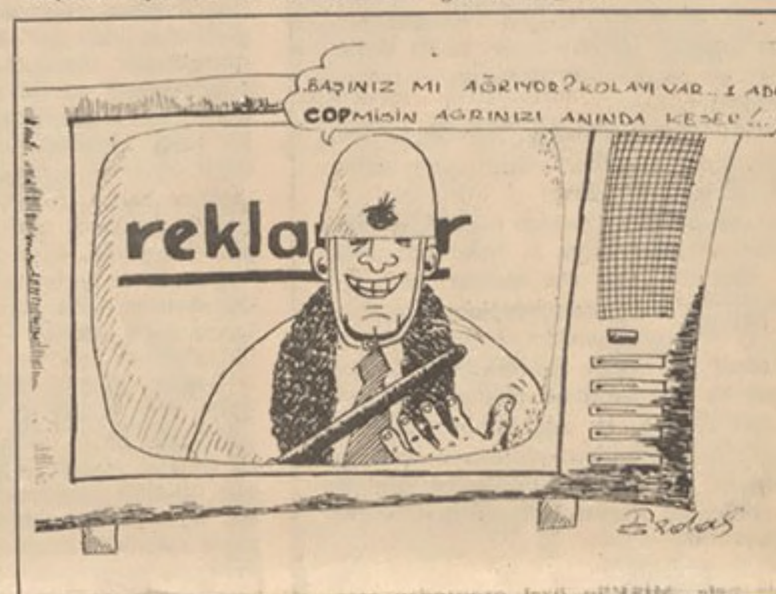
BAŞINIZ MI AĞRIYOR? KOLAYI VAR.. 1 ADET COPMİSİN AĞRINIZI ANINDA KESER!..
reklamlar
Bedas

"Ciddi" toplantı "Ciddi" oylama(!)

"-Kabul edenler, etmeyenler? Kabul edilmiştir..."

"-Kabul edenler, etmeyenler? Kabul edilmiştir..."

Yukardaki sözleri Kemal Sunal'ın "100 Numaralı Adam" adlı filminden almadık. Bu sözleri İstanbul Sanayi Odası olağan meclis toplantılarından birinde, toplantının gündem maddelerini oya sunan İSO Meclis Başkanı İbrahim Bodur'un ağzından duyduk..

İbrahim Bodur, gündem maddelerini İSO meclisi üyesi sanayicilerin oylarına sunarken:

"-Kabul edenler, etmeyenler?' şeklinde sorup hemen ardından oyları saymadan '-Kabul edilmiştir" diyordu...

Aslında sayın Bodur oylamayı bu şekilde yapmakta haklı da sayılırdı... Çok sayın sanayicilerimizin toplantıyla pek ilişkileri yoktu... Dışarda başlayan şakalaşma ve takılmalar toplantı salonunda da sürdü çünkü

Toplantının durumunu görünce aklımıza şu soru takıldı.

Bu kadar "ciddi" hava içinde geçen bir toplantıdan sonra bu sayın baylarımızın Türkiye ekonomisi hakkında söyleyecekleri sözler ne kadar "ciddi" olacaktı acaba?...

Mangalla ısınmak

Gene İstanbul Sanayi Odası meclis toplantısında sanayicilerden biri yakıt sıkıntısı konusunda görüşlerini açıklarken

"...-Bugün kaloriferle ısınmak bizim için lükstür. Ben on yıl öncesine kadar mangalla ısınırdım. Bugün de kaloriferle ısınmaktan vazgeçip mangalla ısınmalıyız" şeklinde konuştu.

Aslında bu konuşmayı olağan karşılamak gerek.. Çünkü beyefendi konuşmasını yaparken Türkiye'de yakıt sıkıntısı olmasına karşın toplantı salonunun kaloriferi yanıyordu ve içerisi hamam gibiydi..

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1 Denizaltı gemisinin en önemli aletlerinden biri-
2 - Gökcisimlerinin biçimlenme süreci-Altın madeninin simgesi
3 Mikroskopla incelenecek maddelerin üzerine konulduğu dar ve uzun cam parçası-Bir kurumun kısa yazılışı.
4 - İçinde katı bir madde erimiş bulunan sıvı.
5 - TERSİ: Devre-Geçer fiyat.
6 - Vilayet - Selin bıraktığı kumlu, çamurlu toprak-Eski Mısır'da bir güneş tanrısı.
7 - Bir harfin okunuşu-Fenomen.
8 - Bir renk-Anlatış yolu.
9 - Bırakmak, ayrılmak anlamında bir fiil.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1 - Basın yolu ile yapılan tartışma
2 - Bir göz rengi-Spor yarışmalarında rakibini yenme.
3 Bir Avrupa ülkesi halkından olan kimse-Orduda bir aşama
4 - Yapılacak şey, görev - Başka bir taşıt tarafından çekilen motorsuz taşıt.
5 - Doğu müziğinde üç bileşik makam.
6 - Bir uzunluk ölçü biriminin kısa yazılışı - Bir nota.
7 - İstem dışı yapılan hareket-Hayvan yiyeceği.
8 - Binicilik, bisiklet gibi kimi yarışmaların yapıldığı yol- Bir bağlaç.
9 Utanma duygusu- "Bir şeyin olmasına az kaldı" anlamındaki deyimde geçen bir sözcük.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2							■		
3				■		■			
4		■							■
5						■			
6							■		
7								■	
					■	■			
9									

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

1-Yörünge. 2-Un-Etek. 3-Nemölçer. 4-Ulak-İran. 5-Pt-Te- 6-Emare. 7-Medet-İki. 8-ermeC. 9-etreK-İle.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1-Yunus Emre. 2-Önel-Me. 3-Matador. 4-ÜtöK-Re. 5-Petek. 6-Gecit. 7-Eter-Kimi. 8-Erat-Kel 9-Ok-Netice.

Örgütlü Sanatın önemi

Metin GÜVEN

(1)

> "Yeryüzünde büyük bir sanat emanetçisi olmalıdır. Sanatçı eserlerini buraya vermeli ve karşılığında kendisi için gerekli şeyleri almalıdır. Ama günümüz koşullarında sanatçı yarı-tüccar olmak zorundadır. Buna yürek mi dayanır?..."
>
> Beethoven-Mektuplar

Uluslararası işçi hareketinin ünlü militanı *Clara Zetkin* "lenin üzerine anılarım" adlı yazısında, kendisiyle Lenin arasında geçen Eğitim, Kültür, Sanat ve Edebiyatın genel sorunları konularındaki konuşmaları anlatır.

Bu konuşmaların bir yerinde *Lenin* şöyle demektedir;

"Bizim sanat hakkındaki düşüncelerimiz pek önemli değildir. Sanatın milyonlarca insan arasından birkaç yüz ya da birkaç bin kişiye neler getirdiği de pek önem taşımaz. Sanat halkın malıdır ve çalışan kitlelerin arasında çok derinlere kök salmalıdır. *Sanat bu kitlelerce anlaşılmalı ve sevilmeli, bu kitlelerin duygularını, düşüncelerini ve istemlerini birleştirmeli, onların kültürel düzeylerini yükseltmelidir.* Sanat bu kitlelerin içinde bulunan sanatçıları cesaretlendirmeli, geliştirmelidir..."

Öyleyse Lenin'e göre Sanatın birbirine bağlı iki fonksiyonu vardır:

1–"Sanat halkın malıdır ve çalışan kitlelerin arasında kök salmalıdır..."

2–"Sanat kitlelerin içinde bulunan sanatçıları cesaretlendirmeli ve onları geliştirmelidir..."

Bu olağanüstü tesbitler, bana göre; gerçekten Devrim yapmak isteyen siyset ya da kişileri çok önemli bir konuda *özeleştiri* yapmaya çağırmaktadır.

Özellikle Yarı-Sömürge, yarı-feodal ülke halklarının dış ve iç düşmanlarına karşı yürütülen mücadele içinde Sanat ve Edebiyata verilen yer ve Sanatın *"çalışan kitleler arasında kök salması"* görevi daha da önem kazanmaktadır. Zira bu tip ülke halkları iki ayrı devrimden geçerek sınıfsız topluma ulaşabileceklerdir. Birinci aşamada; emperyalizm ile yarı-feodal yapı tasfiye edilecek böylece ülke, bağımsız ve demokratikbir nitelik kazanacaktır. İkinci aşamada ise sosyalizmin inşa süreci başlayacaktır. Bütün bu görevlerin başarıya ulaşması ise Emperyalist ve Feodal Kültürün bütün etkilerinin ortadan kaldırılmasıyla doğrulanabilir.

Bu iş nasıl olacaktır;...

Elbette Kadrolar yardımıyla olacaktır.

Çünkü hem Sanatın *"çalışan kitleler arasında çok derinlere kök salması"* hem de Sanatın *"Kitlelerin içinde bulunan sanatçıları cesaretlendirmesi ve onları geliştirmesi"* doğrudan doğruya bu işleri başarabilecek bilgiye, beceriye ve anlayışa ulaşan kadrolara sahip olup olmamakla yakından ilgilidir.

Suları olmayan bir Nehir ya da Dalları, yaprakları olmayan bir ağaçla yetenekli kadroları olmayan bir hareket arasında uzun boylu bir fark yoktur. Böyle *"Nehir"*'ler, böyle *"Ağaç"*'lar ve böyle *"Hareket"*'ler ancak çok uzaktan bakıldığı zaman *Nehir, Ağaç ve Hareket* gibi görünür çünkü.

Devamı yarın

Vedat GÜNYOL ile bir söyleşi

"NASRETTİN HOCA MASALLARININ GETİRDİĞİ GÜZELLİK, BEKTAŞİ ÖYKÜLERİ YANINDA, BU ÖYKÜLERLE BİRLİKTE, BİR ÇEŞİT ÖRGÜTÜ OLUŞTURMAMIŞ MIDIR DERSİNİZ. ÖRGÜTLÜ GÜZELLİK DERKEN, BEN, BUNU ANLATMAK İSTİYORDUM.

SANAT BİR BİLİNÇLENDİRME İŞİDİR. BU BAKIMDAN ÖNEMLİ OLAN BİÇİM DEĞİL, İÇERİKTİR."

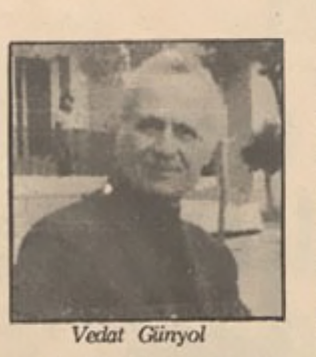

Vedat Günyol

1. Bir yazınızda, "Güzelliğin, her zaman iyilik olmadığını, ancak iyiliğin (ama tek tek, kişisel iyiliklerin değil, topluca, toplumca örgütlü iyiliğin) güzellik olabileceğine tanıklık etme" diyorsunuz. Erstetik açıdan "güzel' çok tartışılan bir konu. Şimdi, siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

1. Güzelliğin her zaman iyilik olmadığını, ancak toplumca örgütlü güzellikten iyilik doğacağını söylerken, bunu daha çok toplumsal ve politik anlamda bir temele dayandırmak istemiştim. Toplum yaşamında güzel olan iyidir, iyi olan da güzeldir kuralından yola çıkarsak, diyebiliriz ki, insanlar arasında eşitlik, yalnız kâğıt üzerinde değil, eylemde gerçekte -haklıca hakça, emekçe, emeğin hakkınca eşitlik- güzel bir şeydir, güzel olduğu için de iyi bir şeydir. Burada, iyilik güzellikten değil, güzellik iyilikten gelmektedir.

Örgütlü güzellik, estetikten çok, politik bir içerik taşır bence. Güzellik örgütlü olamaz, olsa olsa totaliter yönetimlerde, tepeden inme, buyruklu zartzurtlu önerilerden yola çıkar ama, yolun yarısında kalır eli böğründe.

Dostoyevski 'Güzellik dünyayı kurtaracaktır" derken, sanatını şu bu gücün buyruğuna vermeyi düşünemezdi her halde. Bir başka Rus yazarı "Sanat her zaman yalanı ve hoyratlığı yenecektir" derken, güzelliğin örgütsüz gücüne inanıyor olmalı.

Güzellik dünyayı kurtarabilir mi, dersiniz? Evet, kurtarır. Ama, nasıl? Güzelliğin gizine, büyüsüne kendini kaptıran insanlarca. Bugün, bugün değil dün bile, güzelliğin gizine kendini kaptırmış insanlar mı yönetiyor yönetiyordu dünyamızı? Hayır, güzellikten hiç anlamayan, güzelliğin yanından yöresinden geçmemiş, ham ahlat insanlar yönetiyorlar dünyamızı. Shakespeare'in herhangi bir yapıtını, diyelim Jül Sezar'ı, Kral Lir'i okuyup, içine sindirmemiş, Montaigne'den, Beaudelair'den bir dizecik okumamış, Hesiodos'tan habersiz insanlar, insancıklar söz sahibi bugün dünyanın dörtbir yanında. Acınası bir durum. Ama, gerçek bu. Ne yazık ki.

Güzellik ne zaman halkın malı olur konusu üstünde düşünelim isterseniz. Güzellik, örgütlü olmadan, örgütlüymüş gibi, halkın içine ruhuna canına ciğerine işleyince, kendiliğinden, doğal yoldan, doğalca giriverir ve orada yeşerip gelişir. Nasrettin Hoca masallarının Türk toplumuna getirdiği güzellik, Bektaşi öyküleri yanında, bu öykülerle birlikte, bir çeşit örgütü oluşturmamış mıdır dersiniz! İsimsiz, adsız, anonim bir örgüt değil midir bu? İşte, örgütlü güzellik derken, ben bunu anlatmak istiyordum. Bugün Aziz Nesin, bir örgütsüz örgütlü güzellik getirmiştir toplumumuza, yalnız toplumumuza mı, dünya toplumlarına. Bir zamanlar, Hüseyin Rahmi'nin romanlarıyla Türk toplumuna getirdiği örgütsüz örgüt düzeyinde.

2. Hani, siz 1948'de yazmıştınız. Şöyle: "Bugün artık sanatçı toplum karşısında ruhları neşatı'ndan çok, ezilmiş insanların haklarını, elle tutulur istek ve özlemlerini düşünüyor, insanları resmi yalanların köleliğinden, küflü geleneklerin, yerleşmiş otoritelerin baskısından kurtarıp, gerçek özgürlüğün erdemine yükseltmeye hazırlıyorlar çabalarını..." şimdi, burada sormak istediğimiz şu: Aradan bunca yıl geçti. Ama bazı sanatçılar korku ? bir biçimciliğin içinde 'ruhların neşatı" için yazıp çiziyor. Yine sizin belirttiğiniz gibi "ölmekte olan, can çekişen bireyciliği kurtarmak" dediğiniz biçimcilik aldı yürüdü. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

2. Geçenlerde, bir radyo konuşmasında Z.Güvemli'yi dinledim. O, sanatın görevini, tıpkı Yakup Kadri gibi, ruhları sevinçlere (neşat'a) kavuşturmak olduğunu söylüyordu. Ona göre sanat bir çeşit kaçıştı, toplumun acı gerçeklerinden okuyucu ötelere, neşatlı kaygısız, sevinçli günlere, ütopyalara götürmekti görevi işlevi. Evet, sanat, bir çeşit kaçıştır aslında.. Ama nerelere götüren bir kaçış? Bakın, Fransız yazarı Claude Aveline ne diyor bu konuda! "Sanat bir kaçıştır kuşkusuz. Ama orada tek başına kalmak için değil elbet. Yazar, insanlar arasında bir insandır. Yazarlık mesleğini yerine getirirken, haydi haydi düşünmedir mesleği. Çünkü insan düşünmeden yazamaz. Böylece istese de istemese de bir yol gösterici durumundadır. İnsan bir yol göstericinin, desteklemek zorunda olduğu kimselere yollarını kapamasını düşünemez.

Claude Aveline'e göre, aydını ilgilendiren yalnız adalettir. Aydın, henüz adı olmayan, ama çıkarsızlık, akıl ve insan saygısına dayanan bir bilimden yararlanarak, boyun eğmek değil, denetlemek zorundadır.

Sanat, bir neşat işi değil, bir bilinçlendirme işidir. Bu bakımdan önemli olan biçim değil, içeriktir, eski deyimle "muhteva".

Biçimcilik konusunda söyliyeceklerimi Nazım Hikmet'in 1948 yılında (Haziran 28) Adalet Cimcoz'a yazdığı, henüz yayınlanmamış olan bir mektubuna dayanarak söyliyeceğim. Kopyası Mehmet Eyuboğlu'nda olan bu mektupta Nazım şöyle diyor biçim ve içerik konusunda.

"İnsanın evvelâ söyliyecek sözü olacak... sonra bu söz söylenmeye değer olacak, sonra bunu en uygun, en mükemmel kalıba döküp, o kalıbın mukabil tesirinden de faydalanarak söyliyecek. Yani sahici, okumaya değer ve "bu yazılmasaydı yazık olurdu" denilecek şiiri döktürmek çok zor iş. Ben kendi payıma bir iki iyice şiir yazdımsa, bunların hepsinin muhtevasını önceden iyice pişirdim, sonra en uygun şekillerini, ne çeşit kafiye ile, ne çeşit vezinle yazılacağını, uzunluğunun aşağı yukarı ne olabileceğini, dilinin, edasının çeşnisini peşinen kestirmeğe çalıştım, yani çok zor bir mesaiden sonra işe koyuldum. Bundan dolayı da iyice şiirlerim, maalesef, gayet azdır. Kafanı şişiren bu bahsi bitirmeden önce, yine bu sefer, muhteva bakımından Yahya Kemal'in şiirine dönelim. Ne kadar beylik, ne kadar standart, ne kadar sathi bir muhteva. İspanya deyince Endülüs, raks, rak deyince de şal, zil, gül ve bunların üstünde durmak, bunları geliştirip şiiri kurmak. Alfons hazretlerinin nezdindeki sefir-şair Yahya Kemal'in bir "şevk" akşamında, Endülüs şehrinin bahçeli bir baharında, yahut bir konakta rakseden İspanyol dilberinin raksını yazmasını anlıyorum. Ben de kendi payına İspanyol dansına bayılırım ve böyle bir muhtevayı ele almak elbette ki mümkündür. Fakat İspanyol raksı derdemez, şaltan, zilden ve gülden başka anlatacak bir şeyi olmaması bir şair için hazin bir şey. Zilsiz, şalsız, gülsüz İspanyol rakkasesi olmaz. Evet ama nefes almadan da insan yaşamaz, binaenaleyh, yaşamaktan bahsederken, nefes almak fiilini mi önplana getireceğiz? Bence burada üstadın kusuru, İspanyol raksını iyice duymamasında, hazedememesinde, yani muhtevasını iyice düşünüp taşınmadan önce, şöyle bir yarım yamalak, beylik İspanyol raksı elemanlarını ele alıp ve şekil bahsindeki kuvvetine güvenerek sırf bu teknik unsurla şiiri yazmaya kalkışmasında."

İçeriğin, bir sanat yapıtında ne denli önemli olduğunu, Nâzım Hikmet'in kalemiyle böylece noktaladıktan sonra, biçim üzerinde durmaya bile gerek duymuyorum.

3. Görüşünüzü öğrenmek istediğimiz bir konu da şu: Bizde eleştirmen var mı, yok mu?

3. Bu sorunuzu "Eleştiri üstüne ne düşünüyorsunuz" diye yöneltseydiniz çok iyi olurdu. Eleştirinin, eleştiricinin var olması, her şeyden önce eleştirilecek yapıtların var olmasına bağlıdır. Örneğin Fransa'da, İngiltere'de, Almanya'da, Birleşik Amerika'da eleştiri var olduysa, eleştirilmesi, yani üzerinde durulması kaçınılmaz yapıtların bulunması, bulunabilmesi dolayısıyle var olmuştur.

Bizde, yirmi yirmi beş -hatta otuz kırk- yıldır ortaya çıkan şiirde, romanda, öyküde, gülmecede, resimde, heykelde, seramikte, karikatürde kısacası her çeşit sanat dalında kotarılan güzel yapıtlar elbette ki, bu dallarda eleştiri atılımları yaratacaktır.

Eleştiri, eski deyimiyle "tenkit", bir yerme, bir kötüleme anlamına geliyordu. Anton Çehov bile eleştiriye bu kötü yaftayı yapıştırıyor. Maksim Gorki, Edebiyat Yaşamım adlı yapıtında Çehov'dan şu sözleri okuyoruz: "Eleştirmenler, sabanı çeken, toprağı süren atlara yapışıp engel olan at sineklerine benzerler... Atın kasları keman telleri gibi gergindir. Atsineği gelir, birden sağrısına konar. Vızır vızır ses çıkararak atı sokmaya başlar. Atın teni titrer. Kuyruğunu sallar hayvan. Bu sinek niye vızıldayıp duruyor? Belki kendi de bilmiyordur. Ben yaşıyorum, haberiniz olsun! demek istiyor... Yirmibeş yıldır öykülerime yazılmış eleştirileri okurum, bir gün de yararlı bir satır, ya da bir satır örneği olduğunu anımsamıyorum..."

Fransız eleştirmenleri Ernest Hello (1828-1885) eleştiriyi "sanatın vicdanı" diye tanımlarken, bu ters, bu olumsuz kanıyı yıkmak istiyor ve şöyle diyor: "Sanat'ın üstünden bir parıltı geçti mi, eleştiri uyanıverir. Şu eleştiri sözünü, ona bağlanan olumsuz anlamdan arındırmalı, öcünü almalı onun. Eleştiri bir seçme, ayırdetme demektir. Buysa bir ışıklama, ışıldatma işidir." Ona göre, eleştiri coşkuda yaşar, olumsuzlukta değil. Büyük eleştiri hayranlıktan alır yaşamını, küçük eleştiri ise mızıkçılıktan.

Georges Poulet'ye göre, eleştiri "her şeyden önce bir 'katılma', bir 'ortaklık' eleştirisi, bir özdeşleşme' eleştirisidir. İki bilinç buluşmadıkça, çakışmadıkça gerçek eleştiri doğmaz."

Evet, eleştiri bir katılma, bir ortaklık, yazarla bir özdeşleşme eleştirisi olmalıdır.

Bizde eleştirmen var mı diye soruyorsunuz. Bu anlamda var, elbet.

GOGOL PALTO CEMAL KARABAŞ

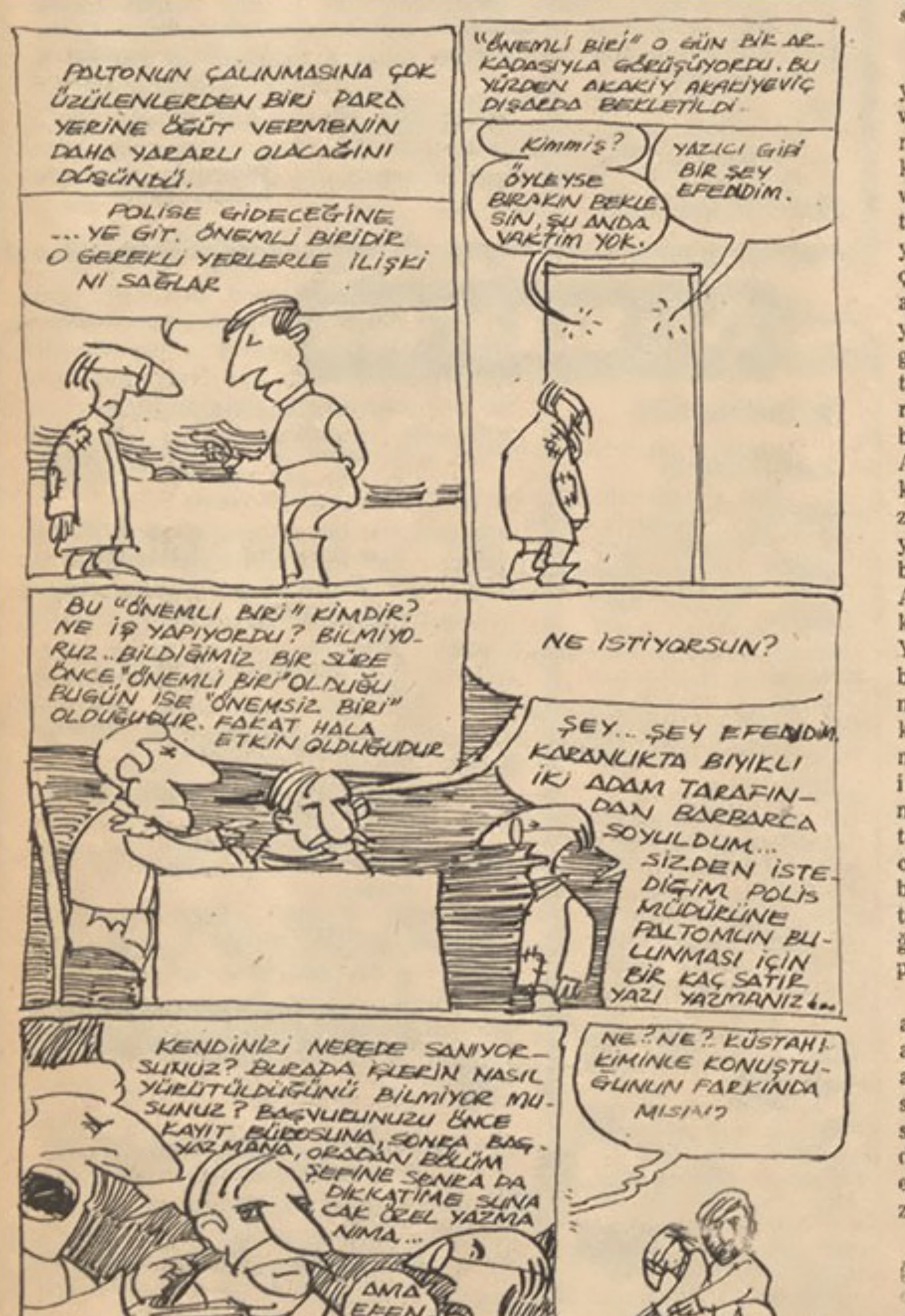
PALTONUN ÇALINMASINA ÇOK ÜZÜLENLERDEN BİRİ PARA YERİNE ÖĞÜT VERMENİN DAHA YARARLI OLACAĞINI DÜŞÜNDÜ.
POLİSE GİDECEĞİNE ... YE GİT. ÖNEMLİ BİRİDİR O GEREKLİ YERLERLE İLİŞKİNİ SAĞLAR
"ÖNEMLİ BİRİ" O GÜN BİR ARKADAŞIYLA GÖRÜŞÜYORDU. BU YÜZDEN AKAKİY AKAKİYEVİÇ DIŞARDA BEKLETİLDİ
Kimmiş?
YAZICI GİBİ BİR ŞEY EFENDİM.
ÖYLEYSE BIRAKIN BEKLESİN, ŞU ANDA VAKTİM YOK.
BU "ÖNEMLİ BİRİ" KİMDİR? NE İŞ YAPIYORDU? BİLMİYORUZ.. BİLDİĞİMİZ BİR SÜRE ÖNCE "ÖNEMLİ BİRİ" OLDUĞU BUGÜN İSE "ÖNEMSİZ BİRİ" OLDUĞUDUR. FAKAT HALA ETKİN OLDUĞUDUR
NE İSTİYORSUN?
ŞEY... ŞEY EFENDİM. KARANLIKTA BIYIKLI İKİ ADAM TARAFINDAN BARBARCA SOYULDUM... SİZDEN İSTEDİĞİM POLİS MÜDÜRÜNE PALTOMUN BULUNMASI İÇİN BİR KAÇ SATIR YAZI YAZMANIZ...
KENDİNİZİ NEREDE SANIYORSUNUZ? BURADA İŞLERİN NASIL YÜRÜTÜLDÜĞÜNÜ BİLMİYOR MUSUNUZ? BAŞVURUNUZU ÖNCE KAYIT BÜROSUNA, SONRA BAŞYAZMANA, ORADAN BÖLÜM ŞEFİNE SONRA DA DİKKATİME SUNACAK ÖZEL YAZMANIMA...
AMA EFENDİM-
NE? NE? KÜSTAH! KİMİNLE KONUŞTUĞUNUN FARKINDA MISIN?
26

A. KADİR
DÜNYA HALK VE DEMOKRASİ ŞİİRLERİ
(ÜçüncüKitap)
BULGAR, RUMEN, ARNAVUT ŞİİRİ
Yeni çıktı. 150 Lira.

*

A. KADİR'in Öbür Kitapları:

DÜNYA HALK VE DEMOKRASİ ŞİİRLERİ (İkinci kitap, 100 L., Birinci kitap tükendi) - 1938 HARP OKULU OLAYI VE NAZIM HİKMET (üçüncü baskı, 75 L.) - SOVYET RUSYA'DA ONBEŞ GÜN (Gezi notları, 30 L.) - BUGÜNÜN DİLİYLE HAYYAM (Dördüncü baskı 50 L.) PORTEKİZ SÖMÜRGELERİ ŞİİRİ (30 L.) - MUTLU OLMAK VARKEN (İkinci baskı, 100 L.)

Dağıtımcılarda ve kitapçılarda.
Ödemeli Adresi: P.K. 58 - Beyazıt, İstanbul
200 TL'den az siparişlerde 25 TL. posta ücreti eklenir.

Demokrat: 951

SANAT HABERLERİ

5.SAĞLIK HAFTASINDA SANAT ETKİNLİKLERİ

Türk Tabipler Birliği İstanbul Tabip Odası 5.Sağlık Haftası nedeniyle sanat etkinliklerinde bulunuyor.

Türk Tabipler Birliği'nin yaptığı açıklamada sanatçının her şeyden önce bir gözlemci olduğu, doğayı insanları ve toplumu sürekli gözlemlediği, tıp mesleğinin de büyük ölçüde gözleme dayandığı, bu gözlemlemede yaratıcılığa gereksinim olduğu belirtildi. Gözlem yeteneği, bu yeteneği belirleyen önemli ögelerden olan kültür ve bilgi birikiminin, toplumun yapısı ve birey toplum ilişkilerinin özgürlük kavramının sanatla tıp'bı yaklaştıran olgular olduğu vurgulandı. Sanat ile tıp arasındaki ortak yanların hekimin sanata hobi olarak yaklaşmasından çok onu benimsemesi, kendi yapısına uygun bulmasını getirdiği, sanatla ilgili çalışmalarının hekimi daha çok toplumcu-insan ilişkilerini incelemeye yönelttiği açıklandı.

Serginin açılışından bir an

14 Mart günü, bu sanat etkinliklerinin ilki olarak Atatürk Kültür Merkezi'nde Karma Sergi açıldı. Sergiye resim çalışmalarıyla; Dr. Muzaffer Akkılıç, Dr.Hikmet Altuğ, Dr.Kazım Arısan, Dr.Osman Barlas, Dr.Cevdet Demir, Dr.Bedii Gorbon, Dr. Kazım İsmail Gürkan, Dr.Turhan Gürgen, Dr.Orhan İskeçeli, Dr. Safa Karatay. Dr.Gıyaş Korkut, Dr. AkilMuhtar Özden, Dr.Serpil Uğur Dr.Süleyman Velioğlu, ve Dr. Suat Vural, minyatür-süsleme-el sanatları çalışmalarıyla, Dr.Sedi Belgen, Dr.Bedii Gorbon, Dr.M.Erdal Kayahan, Dr.Ayla Öztürk, Dr.Bedrettin Pers ve Dr.Süheyl Ünver, karikatürleriyle Dr. Ercüment Baktır, Eczacı Ohannes Şaşkal ve Dr. İhsan Ünlüer, fotoğraflarıyla Dr. Halim Dinç, Dr. Savaş Erçal ve Dr.Fazıl Noyan katıldılar. Sergi 24 Marta kadar izlenebilir.

16 Marttaki Klasik Batı Müziği Konseri Atatürk Kültür Merkezi'nde oldu. İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nı Dr Hamit Alacalıoğlu yönetti. Dr.Kamil Şekerkaran, Hülya Tarcan, Dr.Herman Miskçiyan, Dr. Muvaffak Gören ve Dr.Nejat Irvalı solist olarak katıldılar. Pragramda; Debussy, Dr.Bülent Tarcan, Liszt, Vivaldi, Beethowen ve Çaykovski-nin yapıtları seslendirildi

17 Mart'ta Türk HalkMüziği ve Halk Oyunları Gecesi, Zeynep Kamil Kültür Merkezi'nde yapıldı. Gecede İstanbul Belediye Konservatuarı korosu, İstanbul Tıp Fakültesi Halk Oyunları Topluluğu, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Halk Oyunları Topluluğu ve Folklor Tanıtma Eğitim Merkezi'nin programları yer aldı.

18 Mart'taki Müzik Şöleni'ne Melike Demirağ, Timur Selçuk ve Ruhi Su katıldılar.

21 Mart'ta düzenlenen Sağlık Haftası Dayanışma gecesi Tepebaşı Gazinosu'nda yapılacak. Geceye İstanbul Tıp Fakültesi Korosu, İstanbul Tıp Fakültesi Halk oyunları Topluluğu, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Halk Oyunları Topluluğu Stj. Dr.Ferda Ereren, Stj.Dr. Serdar Sözeri ve Timur Selçuk katılacak.

JAPON AMATÖRLERİ VE İFSAK FOTOĞRAF SERGİSİ İDGSG'DE

Her yıl başka ülke fotoğrafçılarıyla İstanbul'da ortak sergi düzenlemeyi benimseyen İFSAK, 29. fotoğraf sergisini Japon Amatörleriyle birlikte açtı.

Devlet Güzel Sanatlar Galerisindeki Sergide kırk bir Japon Amatörünün altmış eseri yer aldı. Japonya'da 2271 fotoğraf arasında yapılan yarışma sonucu belirlenen fotoğrafların, Japon Fotoğraf Sanatı'nın net bir kesitinin sunulduğu sergi, İFSAK çalışmalarına teknik açılım getirici nitelikteydi Konuların büyük kısmında Batılı ustaların etkisinin görüldüğü fotoğraflarda özgün Japon rulolarını andıran geniş perspektifli çalışmalar da vardı. Japon fotoğrafları İFSAK'ınkiler yanında teknik açıdan hayli başarılı görülüyordu.

Miura SATO'nun geleneksel Japon tiyatrosunu yansıtan bir fotoğrafı.

İFSAK'ın çalışmalarına hareketlilik getirmek teknik-artistik deneylerini zenginleştirmek, kültür alış-verişiyle uluslararası yakınlaşmayı sağlamak amacıyla gerçekleştirdiği ortak serginin teknik yararları sergideki yirmi üç çalışma arasında görülüyordu.

İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde düzenlenen sergi 19 Mart'a değin izlenebilir.

Ayrıca İFSAK üyelerinden Gültekin Çizgen, Baha Gelenbevi'nin önerisiyle FIAP(Fotoğraf Sanatı Uluslararası Federasyonu) tarafından FİAP sanatçısı ünvanını kazandı. Celal Oflas ise Japonya'da düzenlenen biryarışmada derece aldı. Kısa bir süre önce İFSAK'da FİAP üyeliğini gerçekleştirdi.

Türedi Nietzsche'ciler

Yılmaz ELMAS

Son yıllarda faşizme açıkça övgü dü zemiyen ama bunu dolaylı yollardan yapmaya çalışan yazarlar türemeye başladı ülkemiz yazınında. Nietzsche'ye hayranlık duyanların, onu savunanların gerçek yüzlerini gizlemeye kalkışmaları, onların faşizmin dünyada ve ülkemizde döktüğü kana açıkça sahip çıkamayışlarındandır. Batı Avrupa ülkelerinde gelişen ve ülkemize de yansıyan bu akımın gözden uzak tutulması insanlığa pahalıya mal olabilir. Özellikle Fransa'da gelişme gösteren Nietzsche'cilik, birçok gencin, yazına, kültüre, felsefe ve toplumsal sorunlara yeni ilgi duyanların beyinlerini bulandıracak, onulmaz yaralar açacaktır, toplumlarda.

Bizde özellikle yazın alanında kendini gösteren Nietzsche hayranlarına Gorki'nin konuşmalarından örneklerle karşı çıkmak istiyorum. GORKİ, Nietzsche'yi nasıl tanımlıyor, onu nasıl niteliyor, bir göz atarsak Nietzsche'nin ve türedi Nietzsche'cilerin gerçek kişiliğini, gerçek yüzlerini maskelerinin arkasındaki kanlı yüzlerini daha iyi tanımış oluruz.

Gorki bir konuşmasında,

"Nietzsche üzerine Lapotin, Grot ve yanılmıyorsam Trubetskov ya da Vedenski'nin yazdığı makalelerden oluşan Felsefenin ve Ruhbilimin Sorunları adlı kitap 1892 yılında yayımlandığında, dine ve sosyalizme karşı çıkan birinin düşüncelerini inceleme heveslerini gizli tutma çabasında olan çoğu genç, kitabı gizli gizli okudular. Çünkü: onlara Çerniçevski, Lavrov, Mikhailovski ve Plehanov'u okutan eski radikalleri incitmek istemiyorlardı" diyor. Bizde, türedi Nietzsche'cilere okurların tepkisinin ne olduğu gözlenemedi henüz. Yalnız bunun savunuculuğunu yapanlar birşeylerden çekiniyorlar, maskelelerinin arkasındaki gerçek kanlı yüzlerini gizlemeye çalışıyorlar şimdilik.

Gorki, kendi ülkesinde yazarların bu akıma eserlerinde nasıl yer verdiklerini ele alıyor ve örnek olarak Dostoyevski'nin Yeraltından Notlar'ını gösteriyor. "Bu anarşizmin düşünsel kapsamı kısmen Dostoyevski'nin Yeraltından Notlar'ından alınmadır. Ama temelde Friedrich Nietzsche'nin 1892 yılında Felsefe ve Ruhbilimin Sorunları adlı gazetede yayımlanan yazılarda yansıtılan görüşüne dayanmaktadır" diyerek, başlangıçta kendi ülkesinin tanınmış yazarlarının bile Nietzsche'nin sapık görüşlerinden etkilendiğini belirtiyor.

Nietzsche'nin toplumsal sapık felsefesini daha açık bir biçimde ele alma gereğini duyarak, "Nietzsche'nin toplumsal felsefesinin altında yatan fikir çok açık; Yaşamın gerçek amacı üstün soylu insanlar (üstün - insanlar) yaratmak ve elbet yanısıra köleleri yaşatmak, eski yunan dünyası eşsiz düzeyde bir gelişme sağladı. Çünkü; o dünya köle sahipliği kurumuna dayanıyordu. Ama öteden beri Hristiyan-Demokrat akımın etkisiyle, insanlığın kültürel gelişmesi durmadan düşüş gösterdi.

Genel olarak bu, amacı (patronların) egemenliğini haklı çıkarmak olan eski bir felsefedir. Ve (patronlar) bu görüşü bir an olsun akıllarından uzak tutmazlar. Belki de Almanya'da Sosyal Demokrasi'nin geliştiği dönem Nietzsche'de bu düşüncenin tohumlarını atmıştır. Günümüzde faşistlerin sevdiği en doyurucu ruhsal gıdası olarak işlevini sürdürmektedir.

Nietzsche, güçlülerin zayıfı ezmesi gerektiğini öne sürmüştü. Bu da patron ahlakının belli başlı doğmalarından biridir. Nietzsche, Hristiyanlığa köle ahlakı demiş, onun zayıflarını ve sendelemişlerin yardımına koştuğunu, bu yüzden güçlüleri gereksiz yere yıprattığını söylemişti" diyor.

Nietzsche felsefesini hangi temellere dayandığı, kimden yana olduğu apaçık bilinirken, buna sahip çıkma cüretini gösterenlerin bu davranışına şaşırmamak gerek. Bu tür akımlar yapay da olsa toplumsal koşullarla o ülkenin ekonomik açmazlarından yaynaklanmaktadır.

Bizlere düşen görev, Nietzsche'nin ve türedi Nietzschecilerin gerçek yüzlerini bir an önce sergileyerek onların genç beyinleri bulandırmalarını önlemektir.

Sonunda aklını yitiren bir adamın yarattığı bu felsefe gerçekten (Patronların) felsefesiydi. Ve hiçbir özgün yanı yoktu.

Türkiye Yazarlar Sendikası Sanat Kasetlerinin İlki Fiyatı 300 lira
SAK/1
leylâ şerifi
KONSERİ
ve
nâzım hikmet'İN
«VATAN HASRETİ» ŞARKISI
▶ İstanbul, Ankara ve İzmir'de belli başlı kitapçılarda bulunur.
▶ Toplu ve tek istekler için:
TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI
Meşrutiyet Caddesi 233, Beyoğlu-İstanbul
Telefon: 45 50 53 Posta Çeki No.: 89 508
Dikkat: Orijinal SAK KASETLERİ sanatçısının imzasını taşır ve seri numaralıdır.
(Demokrat: 1053)

AKLA KARA

(Baştarafı 2. Sayfada)

Siz yöneticiler biz işçileri parmak gözünde görüp para babalarını kol diye adlandıranlar ve parmağı kesmekten başka çaremiz yok diyenler hakkımızı alacağımız gün yakındır...

Kendini ölüme mahkum eden tarihi Helen Mahkemesi önünde, siz kendi haksızlığınızı, bilgisizliğinizi itiraftan kaçındığınız için beni kurban ediyorsunuz diyen Sokrat ruhun şad olsun''

DÜZELTME:

''Dünkü ''Tecavüz durumuna getirilmiş genç kızlar ve Sfenks'' başlıklı yazının ikinci sütununun 1. ve 2. paragrafı ile 3.sütunun 1. paragrafı yanlışlıkla yer değiştirmiştir.

Düzeltir özür dileriz.

GÜNÜN GÖZLEMİ

(Baştarafı 4. Sayfada)

Eğitim Bakanlığının koridorlarında iş takipçisi bir yurttaş gibi dolanıversin, ya da Aşağıeğlence denilen Ankara'daki bir mahallede akşam üzeri şöyle bir dolaşıversin, eğer sağ kalırsa biz de inanacağız ki Türkiye'de gerçekten sağ pasiftir.

İşler iyi gidiyor Türkiye'de, iyi!

Böyle başbakanların, böyle içişleri bakanlarının olduğu bir dönemde, bundan iyisi can sağlığı!

YARADANA SIĞINIP

(Baştarafı 2. Sayfada)

Şimdi efendim, Sayın General Evren gibi siz siz olsanız, bu bankaların kapısında vatan hizmetine çağrılmış eratımızı boy hedefi haline getirir misiniz? Bu erat ki, biz gözünün bebeğine bakarak, yarın yabancı ideolojileri kahretmek için, yetiştirmişiz! Siz siz olsanız, bu eratı vatan hizmetinden, sınır bekleyişinden ayırıp bankaların nasılsa sigortalı olan, soyuldukları̇nda KAM TAM GAM ZAM Sigortalarınca ödenecek olan kayıplarını önlemek için vatan evlatlarını ateş altına attırır mısınız? O bankalar ki, hiç birşey kaybetmeyeceğini bildikleri için, devletçe, kendi beleşinden kasaladıkları paraları bir yerden bir yere nakilleri için tahsis edilmiş uzman ekiplere verecekleri beş-on kuruşu esirgeyip, yerel karakollardan mahalline masrūf bedellerle tedarik ettikleri koruyucularla güvenlik gereksinmesine cevap vermekten çekinmemektelerdir.

Sayın Evren haklıdır! ''Ben Mehmetçiklerimi Banka-Manka koruyacağım! diye öldürtmem, kırdırtmam!'' demekle. Ama bu son önlem, yasalaşmak üzere olan önlem ne demeğe?

Nasıl olsa fabrikalarda ''Sivil Savunma'', sonra da ''Emniyet Grubu'' diye paralı birtakım unsurlar var. Muzaffer Erdost, basılmak üzere olan evinde bulundurduğu tabanca için değil, yirmi mermi için içeri atılırken, benim gördüğüm, ''Profilo'nun sahibi Gorç Kami'nin evinin içinde tabancalı en az dört silahlı bekçi var. ''Bayrak'' denen. aylakın fabrikasındaki köpek balıkları ve kurt köpekleri fora yaşıyorlar!... Şimdi hükümetçe alınan, ya da alınacak bu karar ve de bu yasayla banka ve özel kuruluşları korumak için görevlendirilecek bu yavru kurtlara ''Emniyet kuvvetleri gelinceye kadar, ''Vurun'' emrini vermekle güvenlik kuvvetlerinin yetkilerini bir tümen PATRONA HALİL'e teslim etmiş olmuş olmaz mıyız? Tanıdığımız kadarıyla Türk Devleti ve Ordusu, yeniden bir Derviş Vahdedi Ordusu kurdurtmayacak kadar azametli, kudretli ve üstelik halkçı ve devrimcidir!.. Saygılarımı sunarım. .. Allah kabul etsin...

''Oğlum solcudur''

(Baştarafı 1. Savfada)

te olan Nesimi Nüsket, Hikmet İşnaz ve Dursun Selvi burada öldürüldüler.

ARAŞTIRMALAR DERİNLEŞTİRİLİYOR

Katliamın 12 Mart'a iki gün kala gerçekleştirilmiş olmasını ve hemen bu olayı izleyen 11 Mart günü, Kasımpaşa Kulaksız Mezarlığı'nda sağ görüşlü olduğu öne sürülen bir kişinin, Kasım '79' da öldürülen sol görüşlü Kubilay Yeşilkaya'nın mezarı başında elleri arkadan bağlı, alnından kurşunlanarak öldürülmüş olarak bulunmasını da dikkate alarak araştırmalar derinleştirilerek sürdürüldü.

Araştırmalar, olayda öldürülenlerin kimliklerinin ve mesleklerinin saptanması üzerine yoğunlaştırıldı.

Araştırmaların ilk aşamasında öldürülenlerden Nesimi Nüsket'in gazetelerin belirttiği gibi ''ülkücü'' olmadığı ilerici ve devrimci olduğu saptandı. Nesimi Nüsket'in, Yıldız Mühendislik Mimarlık Akademisinde çalıştığı belirlendi. Akademi' den edinilen bilgilere göre Nesimi Nüsket'in kimliği şöyle:

Baba adı: Hasan
Ana adı : Şerife
Doğum yeri ve tarihi : Yemişenköy 1944
İli : Amasya
Adres : Gülbahar :Yeni Dereyolu Sok. No. 2 Mecidiyeköy/İstanbul

Nesimi Nüsket Yıldız Mühendislik Mimarlık Akademisinde Yardımcı Hizmetlerde 15/1 dereceden çalışan bir ahçıydı ve akademideki çalışma arkadaşlarına göre ilerici ve devrimci bir kişiliğe sahipti.

Nesimi Nüsket ile ilgili yapılan bu önemli tespit katliamın bir faşist provokasyon olduğu yolundaki görüşleri doğrulamaktaydı. Araştırmaların ikinci aşamasında, Nesimi Nüsket, Hikmet İşnaz ve Dursun Selvi' nin aralarındaki ilişkiler üzerinde duruldu. Bu üç kişinin hemşehri olduklarının saptanması üzerine, Amasya Gümüşhacıköy muhabirimizle ilişkiye geçildi.

FAŞİST PROVOKASYON ORTAYA ÇIKIYOR

Gümüşhacıköy muhabirimizin geçtiği haber katliamın faşist bir provokasyon olduğunu kesinlik derecesinde ortaya çıkardı.

Muhabirimizin geçtiği haberde önce öldürülen Nesimi Nüsket, Hikmet İşnaz ve Dursun Selvi' nin kimlikleri belirtiliyordu. Nesimi Nüsket için daha önce saptanan bilgilere ek olarak, O'nun evli ve 3 çocuk sahibi olduğunu belirtiyor, öldürülen diğer iki kişi için ise şu bilgileri aktarıyordu:

''Hikmet İşnaz: Gümüşhacıköy, Yemişen Köyü'nden. 1953 doğumlu. Evli, iki çocuklu. İnşaat ustası. Üç yıldır İstanbul'da oturuyor. İstanbul'daki adresi, Canar Sokak. No. 21 Gültepe İstanbul Sol görüşü benimsiyor.

Dursun Selvi: Gümüşhacıköy, Damladere Köyü'nden. 1962 doğumlu. Bekar. Lise 1. sınıftan beklemeli Hikmet İşnaz'ın kayınbiraderi. İnşaat işçisi. Devrimci.

ÇAY OCAĞINI İŞLETEN SEYLAN TEKÇAM'IN ANLATTIKLARI

Saldırganların pasajda özellikle hedef aldığı ve üç ilerici ve devrimcinin katledildiği yer olan çay ocağının çalıştırıcılarından Seylan Tekcam muhabirimize şunları anlattı:

''Çay ocağını eniştem Nesimi Nüsket ile birlikte çalıştırıyorduk. Olaydan bir gün önce İstanbul'dan ayrılıp Gümüşhacıköy'e geldiğim için raslantı sonucu ölümden kurtuldum.

Hatırlıyorum, yaklaşık bir ay önce çay ocağının yan tarafında bulunan berber dükkanında Yalçın isimli faşistten 935.—TL olan çay borcunu istedim. Silahını çıkararak, ''Seni vururum lan..'' diye beni tehdit etti.

Yine olaydan bir hafta kadar önce pasaj sakinlerinden Karadeniz Pidecisi diye tanınan Sabahattin'in kayınbiraderi olan faşist Hayri, çay ocağına gelerek, ''Siz daha ölmediniz mi..'' dedi.

Sürekli olarak HERGÜN gazetesi çay ocağına faşistler tarafından getirilip bize zorla satılıyordu. Son zamanlarda, ''Bizler emeği ile geçinen işçileriz, sürekli olarak günde 10 lira verek gazete alamayız'' dedik. Buna rağmen, zorla sattılar. Yalnız gazete değil, sürekli olarak bildirilerini getirip masalara bırakırlardı''

ÇAY OCAĞINDAKİ GARSON NE DİYOR?

Çay ocağında garson olarak çalışan Ünal Çırak ise, muhabirimizin sorularına şu yanıtı verdi:

''Ben çay ocağında garson olarak çalışmaktaydım. Faşistler sürekli olarak bize zorla HERGÜN gazetesi satarlar ve sık sık bildiri dağıtırlardı. Katledilenlerden Nesimi Nüsket çay ocağının işleticilerindendi. Bir ay önce Yıldız Mimarlıkta da çalışmaya başladı. Hikmet İşnaz inşaat ustası, kayınbiraderi Dursun Selvi ise yanında çalıştırdığı inşaat amelesi idi. Dursun Selvi'ye olaydan üç gün önce faşistler saldırıp ateş açmışlardı. Ama onu vuramamışlardı.

Olayın olduğu zaman ben tuvaletteydim. Çay ocağı pasajın sonundadır. Katledilenlerden Nesimi Nüsket, Hikmet İşnaz kendi köylümüzdür ve sol görüşlüdürler. Dursun Selvi de sol görüşlüdür. Diğer ölenlerden biri, polis olmak için başvuruda bulunan biri idi. Söylediğine göre, polis olabilmek için ÜGD'ye kayıt yaptırmak zorunda kalmıştı. Ölenlerden diğeri ise MSP'li idi. Üçüncüsü de eski faşistlerdendi. Eski faşistlerdendi diyorum, çünkü son zamanlarda, ''davadan döndüğü'' üzerine laflar dönüyordu. Garson olduğum için çay dağıtmak için her tarafa girip çıktığım için, kulağıma çarpıyordu. Onu bir bu sebepten, bir de olaya şahit olmasın diye öldürmüş olacaklar. Kahvenin yan tarafında bulunan berber dükkanına niçin ateş edilmediğini hala merak ediyorum.

Adının açıklamasını istemeyen, çay ocağına sık sık gittiğini ifade eden bir başka kişi de şunları anlattı muhabirimize:

''Yemişen köyündenim. İstanbul'da memurluk yapıyorum Kimlik tesbiti ve cenazelerin teşhisinde bulundum. Çay ocağına sık sık uğrardım. Faşistlerin gazete ve bildiri getirip verdikleri doğrudur. Adli Tıp Savcısı, öldürenlerin sağ görüşlü olmaları gerektiğini söyledi. Mecidiyeköy Emniyet Komiserliğinde ifadem alınırken, Komisere Nesimi, Hikmet ve Dursun'un solcu olduklarını söylediğimde, ''Hayret... Solcular Mecidiyeköy de bu zamana kadar nasıl barınmışlar'' dedi.

ÖLDÜRÜLENLERİN AİLELERİ NE DİYOR

Öldürülenlerin yakınları ile yapılan görüşmelerde, Nesimi Nüsket ile Hikmet İşnaz'ın aileleri, şunları söylediler muhabirimize : ''Her ikisi de CHP'liydiler. Devrimcileri severlerdi. Hayatları boyunca bir gün bile sağcı olmadılar''

Dursun Selvi'nin ana ve babası ise, ''Gazetelerde çıkan haberlerde oğlunuz için sağ görüşlüdür dendi, ne diyorsunuz'' şeklindeki sorumuza baba Selvi şu yanıtı verdi:

''Oğlum devrimcidir. Devrimci Yol taraftarıdır. Suluova lisesinde okuyan devrimcilere sorun. Damadım Hikmet İşnaz ve arkadaşları Nesimi Nüsket de solcudurlar. Kime sormuşlar, kimden öğrenmişler sağcı olduklarını, şaşıyorum. Faşist katliamları örtbas etmek için basının aldatmacasından başka bir şey değildir.

Bizim bir Dursunumuzu öldürdüler, O'nun düşüncesini öldüremezler. Dursun'lar ölmez... Devrimciler ölmez... Devrimcileri bana Dursun tanıttı. Faşistlerin insanlık düşmanı olduklarını ondan öğrendim. O'nun niçin öldürüldüğünü biliyoruz. Mücadelesini kabullendik oğul.. İş başa düştü...''

Dursun Selvi'nin annesi ise şunları anlattı:

''Ne diyeyim oğul, can evinden vurulsun kara düşmanlar... Bizim yüreğimize de ateş düşürdüler. Aman' oğul, aman vermen itlere...''

16 BOŞ KOVAN VE THKP—C MASALI

Gümüşhacıköy muhabirimizin geçtiği haber, pasaj katliamının kesinlikle bir fasist provokasyon olduğunu ortaya çıkardı. Ne var ki, ortada hala belirsizmiş gibi görülen açıklanmaya muhtaç noktalar bulunmaktaydı. Örneğin baskından hemen sonra bazı ajanslara telefon ederek, ''Bu eylemi 12 Mart'ı protesto için THKP—C olarak düzenledik'' şeklinde konuşarak olayı üstlenmesi, açıklanmaya muhtaç bir nokta olarak gösterilmekteydi.

Bu konuda derinleştirilen araştırmalar, Türkiye'de ''THKP—C'' adlı bir örgütün bugün için varolmadığını gösterdi. Emniyette de yalnız başına ''THKP—C'' olarak anılan bir örgütün adına rastlanmadı.

Öte yandan 6 kişinin öldürüldüğü, 3 kişinin de yaralandığı katliamlarda, olay yerinde yalnızca 16 boş kovanın bulunması, saldırganların ''profesyonel'' birer katil olduklarını ve belirli bir eğitimden geçtiklerini göstermektedir.

Emniyet yetkilileri olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü, bu aşamada açıklamanın erken olacağını söylediler.

''TEDBİRLER'' DİYE DİYE

(Baştarafı 1. Sayfada)

ile uzun süre yaşatacağımızı sanıyorsak aldanıyoruz. Uyanan kitlelerin hak isteyen sesini kısmak ve onların en doğal ekonomik, demokratik haklarını askıya almak ne mümkün! Anayasayı geriye değil ileriye doğru değiştirmek istediğimiz gün kurtuluş ışıkları yanacaktır.

Halkımız daha güzel bir yönetim, daha çok özgürlük ve insanca, uygarca yaşıyacağı düzen istemektedir. Egemen güçler bunu elbet de vermeyeceklerdir kolayından. Ama halkımız, yani işçiler, köylüler, yani ilerici, demokrat, yurtsever kitleler bu haklarını alacaklardır, hem de demokratik yoldan...

Tarsus Savcısını

(Baştarafı 1. Sayfada)

mini şiddet eylemleri konusunda da uyguluyor'' dedi.

CHP Genel Başkanı dün parlamentoda düzenlediği basın toplantısında kendisinin Tarsus'a yaptığı gezisini eleştiren Başbakan Süleyman Demirel'e yanıt verdi.

Demirel'in ''CHP Genel Başkanının Tarsus'ta yurttaşlara ne diyeceğini merak ediyorum, pamuk üreticisini mahvettiğini, pamuk tüccarını ihya ettiğini mi söyleyecek'' şeklindeki sözlerini anımsatan Ecevit, ''Tarsus'ta halkın ne zamandır bulamadığı yağ, çay, sigara gibi bazı gereksinme maddeleri benim gidişimden bir akşam önce teftiş fırçası gibi dağıtılmış'' dedi.

Yurttaşları stok yapmakla, mala hücum etmekle suçlayan başbakanın büyük haksızlık yaptığını ifade eden Ecevit şöyle konuştu:

''Karaborsayı yapan genellikle iktidarın adamları, yandaşlarıdır. Bir valiye bu durum belgeleriyle anlatıldığında vali ''satan memnun, alan memnun, ben ne karışırım'' diyor. ''Belli ki tam bu dönemin valisi.''

GÜNEY AMERİKA MODEL MANTIĞI

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit girdi fiyatlarındaki aşırı yükseliş nedeniyle üretim alanlarının gitgide daraldığını belirterek, ''Korkarım ki o yüzden bu yıl buğday ülkesi Türkiye'de ekmek sıkıntısı da çekilecek'' dedi ve şöyle devam etti:

''Zaten Güney Amerika modelinin de mantığı bu. Günün birinde belki herşey bulunacak, kuş sütünden havyara amerikan sigarasına kadar her şey bulunacak, ama halkın çoğunluğu, fiyatların aşırı yüksekliğinden et ve süt gereksinimini bile, gübre gereksinmesini bile karşılayamayacak.

CİNAYETLERİ MHP'LİLER İŞLİYOR

Ecevit Demirel'in kendi günahlarının sorumluluğunu başkalarına yükleme yöntemini şiddet eylemleri konusunda da uyguladığını kaydettiği konuşmasında cinayetlerin MHP'liler tarafından işlendiğini vurguladı ve şöyle devam etti:

''Demirel 1977—1979 yılları arasında Tarsus'ta Cumhuriyet Savcısının geceyarısı kapısının çalınıp kurşunlanmasına Tarsus'lu şahit oldu diye bir örnek verdi ama Tarsus savcısını öldürenlerin kimler olduğunu söylemedi. Onun için bu konunun dava dosyasına ve suçluların ifadesine göre ben söyleyim Tarsus Savcısını kimlerin öldürdüğünü.

''Öldürme olayının failleri Tarsus MHP Gençlik Kolu Başkanı ile arkadaşlarıdır. Sanıklardan birçoğu bu partinin gençlik kolu merkezinde bombalarla ve başka suç aletleri ile birlikte ele geçirilmiştir.

Bu hükümet döneminde Tarsus'ta trafik polisi Aziz Kök'ü öldüren MHP'liler bir AP Milletvekilinin kardeşinin evinde yakalanmamışlar mıdır? Silahlarını onun evinde saklamamışlar mıdır? Evinde bu suçluları barındırdığı saptanan kimse hakkında ne işlem yapılmıştır?

Demokratik bir ülkede bir Başbakan bu tür soruların yanıtını vermekten kaçınamaz. Kendi yandaşlarının işlediği cinayetlerden dolayı başkalarını suçlayamaz''

Ecevit 46 yıla hükümlü bir faşistin çarşıya tüpgaz almaya gönderilerek tutukevinden kaçmasına göz yumulduğunu, ayrıca faşistlerin daha kolay kaçabilmelerini sağlayabilmek için denetimin daha az olduğu hapishanelere gönderildiğini vurgulayarak, Demirel'in bu konudaki soruları nedeniyle gazetecileri azarladığını anlattı. Ecevit, ''Demirel bizim gösterdiğimiz anlayışı ve davranış biçiminin yarısını ortaya koyabilseydi, Türkiye'ye çoktan barış ve huzur gelirdi'' şeklinde sözlerini tamamladı.

SORU VE YANITLAR

Ecevit gazetecilerin çeşitli konulara ilişkin sorularını yanıtladı. CHP Genel Başkanı ''Demirel'le ne zaman buluşacağı'' yolundaki bir soruya şu karşılığı verdi:

''Bu konuda bir cevap gelmedi. Biz bu görüşmenin mümkün olduğu kadar erken olmasında, mümkünse turlar başlamadan önce olmasında yarar görüyoruz. Fakat Sayın Demirel'in zamanlama bakımından ne düşündüğü hakkında bir yanıt alamadık.''

Ecevit Çanakkale'ye yakın Limni adasının NATO'nun üssü haline getirilmesi yolunda kuşkulu haberlerin yer aldığına ilişkin bir soruya şu yanıtı verdi:

''NATO üssü olarak silahlandırılması konusunda bir bilgim yok. Ama Yunanistan'ın uluslararası anlaşmaları çiğneyerek, Ege'deki adalarını silahlandırdığından hiç kuşkumuz yoktur. Kaldı ki, Yunanistan'da bunu inkâr etmiyor.''

Ecevit Demirel'le görüşmesi halinde aday ismi üzerinde durulup durulmayacağı konusundaki bir başka soruya da, ''Bu görüşmede herhalde yaklaşımımızın ne olduğu yolunda evvelâ birbirimizin görüşünü almamız, ondan sonra da elbette kendi gruplarımız arasında da kamuoyu yoklaması yaparak, adayların belirlenmesine katkıda bulunmamız söz konusu. Kaldı ki yalnız iki büyük partinin diyaloğuyla, parlamentodaki tüm parti ve grupların katkısıyla oluşturulmak mümkün olur. Fakat iki büyük partinin diyaloğu hemen hemen kaçınılmazdır. Öncelikle AP ve CHP arasında bir diyalog gereğini görüyorum. Diyalog başladıktan sonra, isimler üzerinde durulabilir'' şeklinde konuştu.

CHP olarak askerden mi yoksa sivilden mi Cumhurbaşkanı istediklerini soran bir gazeteciye, Ecevit şöyle yanıt verdi:

''O şekilde bir seçme yapmak durumuyla karşı karşıya değiliz ve parlamentoda Cumhurbaşkanı seçilebilecek durumda kimselerin de sivil mi, asker mi gibi, kökenlerine bakmak doğru olmaz. Kim bu işi en iyi yapabilir konusunda TBMM'nin çoğunluğu birleşebilecekse onun kökenine bakılmaksızın seçilebilir. Ben Cumhurbaşkanının parlamento içinden seçilememesi için şu anda herhangi bir neden görmüyorum.''

Maden-İş

(Baştarafı 1. Sayfada)

bölge temsilciliği Sefaköy-İstanbul'da 5 işyeri, 20. bölge temsilciliği Kayseri'de 1 işyeri, 23. bölge temsilciliği Ümraniye—İstanbul'da 1 işyeri, 24. bölge temsilciliği Çerkezköy—Tekirdağ'da 2 işyeri, 25. bölge temsilciliği Gebze-İzmit'de 1 işyerlerinde greve başladığı bildirildi.

Türkiye Maden İş Sendikası Merkez Grev Komitesinin basına yaptığı açıklamada greve çıkılan işyerlerinde, işçilerin özgür iradesine başvurulduğu ve oybirliği ile karar alındığı belirtilerek coşku ve kararlılık içinde greve çıkıldığı açıklandı.

Maden İş açıklamasında ayrıca, MESS patronlarının ve onların sözcülüğünü üstlenen basın yayın organlarının üyeleri arasına kama sokmak, grevleri önceden kırmak için giriştikleri, yer yer tamamen yalana dayalı propagandayı yoğunlaştırmalarının nedeni, Maden İş'te yönetim ile tabanın ileri derecede birlik içinde bulunmasından ileri geldiği belirtildi.

Aşkale'de işçiler

(Baştarafı 1. Sayfada)

sını, bir yıllık sosyal haklarının ödenmemesini, Çayırlı Ocaklarında çalışanların 4 aylık ücretlerinin verilmemesini protesto ederek, pasif direnişe geçmişlerdi. Pasif direnişle birlikte sorunların çözümü için Müessese yetkilileri ile Sendika temsilcileri arasında başlatılan görüşmeler, TKİ yönetiminin 13.3. 1980 gününe kadar mehil istemesi ile sonuçlanmış, bu mehil içinde, işçilerin taleplerinin karşılanacağı karara bağlanmıştı. Söz konusu mehil içinde TKİ yönetiminin çözüm getirmemesi üzerine işçiler yeniden direnişe geçmişlerdi.

Sıkıyönetim Komutanlığı dün sabah mesai başlamadan Aşkale İşletmesinin ikinci bir emre kadar kapatıldığı ilan etti. Güvenlik kuvvetleri 200'e yakın işçiyi gözaltına alırken 200'e yakın maden işçisi de ocakların kapatılma kararı üzerine Ocaklara çekildi. İşletme yönetiminin ocaklara çekilen işçilerin bulunduğu kısımlara solunum için gerekli havayı vermediği, hava pervanelerinin durdurulduğu ileri sürüldü. Güvenlik kuvvetlerince kuşatılan İşletme'ye kimse sokulmuyor.

BÖLGE MÜDÜRÜ EROL KAVUCU'NUN GÖRÜŞÜ

Bölge Müdürü Erol Kavucu'nun verdiği bilgilere göre İşletme'de çalışan 620 işçiden 503'ü DİSK'e , 117'si de TÜRK—İş'e kayıtlıdır. Bir kısım işçilerin gözaltına alındığını belirten Kavucu, ''Direnişi tasvip etmeyen ve Türk—İş' e kayıtlı işçilerin ücretleri direniş süresince de ödenecektir. Direniş yapan İşçiler ise işten çıkarılacaklardır'' dedi.

YERALTI MADEN—İŞ BAŞKANI ÇETİN UYGUR

Yeraltı Maden—İş Başkanı Çetin Uygur, konu ile ilgili şunları söyledi:

''Tüm olaylar yeni MC nin iktidara gelmesi ile başlamıştır. Müessese Müdürlüğüne atanan Erol Kavucu'nun açıkça MHP'li olduğunu söyleyerek başlayan saldırısı işçilerin işten atılması ve işçinin öldürülmesine kadar varmıştır. Ocaklarda teknik eleman yoktur, malzeme yoktur, bir yıllık sosyal haklar ve dört aylık ücretler ödenmemiştir ve devrimci, yurtsever olmaktan öte suçu olmayan 20 işçi işten atılmıştır. Aşkale MHP ilçe sekreterinin üzerinde bulunan listede DİSK Bölge Temsilcisinin, Sendikamız Şube yöneticilerinin isimleri ve işyerinde çalışan işçi temsilcilerinin adları karşılarında cezalandırılma türü yazılı olarak bulunmuştur. Ve bu listede adı bulunan Ali Taş öldürülmüştür.

Olayların yaratıcısı olarak yakalanan , ve Erzurum'dan geldikleri tespit edilen faşistler bir kaç günlük tutukluluklarının sonunda serbest bırakılırken işçiler, köylüler karakollarda sorguya ve işkenceye çekilmektedir. Bütün bunlar yaşanırken işyerini kapatması, hatalıdır. Cezalandırılacak birileri varsa, işçiler değil işçilerin haklarını gaspeden, onlara teknik eleman ve malzeme vermeyen Müessese ve TKİ Yönetimidir. ''Bana eli silah tutacak adam gerekir'' diyen bir müessese Müdürünün saldırılarını göğüsleyen işçiler suçlu gösterilemez.''

YİTİK

ODTÜ şebekemi, sigorta kartımı kaybettim. Geçersizdir.

Semih ÖZKAN

Demokrat:1064

Talim ve Terbiye Kurulu'nun 8 üyesi görevinden alındı

ANKARA (DEMOKRAT)

MilliEğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu üyelerinden Turan Yiğit, Vahit Başar, Hüseyin Işık, Erdoğan Okyay, Fevzi Öz, İhsan Oğuz, Mehmet Emin Zorkun ve Ahmet Hamdi Özer'in görevine son verildi.

Söz konusu Talim ve Terbiye Kurulu üyelerinin Gazi Eğitim Enstitüsü ve Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenliklerine atandıkları öğrenildi.

Kristal-İş

(Baştarafı 1. Sayfada)

men güç ve eylem birliği yaparak, cam iş kolundaki işçilerin gerçek ücretlerinin korunması ve yükseltilmesi, iş güvenliğinin sağlanması, işçi sağlığı konularında ileri adımlar atmayı hedeflediklerini belirttiler ve işverenle uyuşmazlığa düşüldüğü takdirde, grev kararında da ortak tavır alacaklarını söylediler.

Güç ve eylem birliği doğrultusundaki ortak açıklamada şunlar söylendi:

''Ülkemizde cam iş kolu tekelleşmiştir. Bu iş kolu en fazla kar eden iş kollarının başında gelmesine rağmen, işçilerin ücretleri son derece düşüktür. Son devalüasyondan sonra artan hayat pahalılığı karşısında da işçilerin satın alma güçleri daha da gerilemiştir. Bu gerçekler karşısında sendikalarımız, cam işçilerinin satın alma güçlerini yükseltmek için saat ücretlerine brüt 50 liralık artış istedi. İşverenlerin karşı teklifi ise 25 lira oldu. Kıdem tazminatları, ikramiyeler ve diğer sosyal haklar da alabildiğine düşük gösterildi.

Ağır çalışma koşulları karşısında, insan onuruna yaraşır biçimde çalışmak ve dinlenebilmek için, çalışma süresinin kısaltılması ve iş güvenliğinin sağlanması, istemlerimizin başında gelmektedir.''

MESS, ''brüt''

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve MESS broşüründe I. grupta gösterilen işçilerin bugünkü brüt ücreti 7 bin 57 TL'dir Ancak bu grupta tek çocuklu evli bir işçinin eline geçen para sadece 3 bin 794 Tl'dır.

2— MESS bülteninde en yüksek ücret grubu olarak ele alınan ve sağ basına övünçle abartılarak verilen 7. gruptaki bir işçinin eline geçen para net olarak 5 bin 10 Tl'dir. MESS işyerlerinde çalışan işçilerin yarıdan çoğunun nitelikli, sanat okulu mezunu işçiler olduğu düşünülürse, işveren sendikasının kendi ağzı ile amansız bir sömürüyü dile getirdiği anlaşılmaktadır.

Öte yandan, MESS'in Maden İş'e teklif ettiği yeni ücretler de gülünçtür. Bizzat MESS bülteninde yayınlanan ücret önerilerinden SSK aidatı, gelir vergisi, mali denge damga (pul) resmi ve sendika aidatı indirildiğinde şu sonuç ortaya çıkmaktadır:

1) MESS'nin I. grupta ki işyerlerinde önerdiği brüt ücret sonucu işçi eline geçecek para ayda 9 bin 18 Tl'dir.

2) 4. gruptaki işyerlerinde işçinin eline geçecek para ayda 9 bin 233 Tl'dir.

3) MESS'in sağcı basına övünçle verdiği en yüksek ücretten, işçinin eline geçecek para ayda 11 bin 293 Tl'dir.

MESS'in kendi yandaşı basına verdiği yan ödemelerle ilgili rakamlarda abartılmıştır. Ayda 3 bin 794 Tl'ye işçi (Hemde nitelikli işçi) çalıştıran MESS, bütün işçilere yılda 131 bin 400Tl ikramiye önerdiğini ilan etmektedir. Oysa bu en yüksek miktardır. 131 bin 400 lira ikramiye en yüksek ikramiyedir. I. grupta önerilen ikramiye 76 bin 893, 4. grupta önerilen ikramiye 113 bin 150 Tl'dir. Kaldı ki, bunlar da brüt rakamlardır. MESS'in önerdiği en yüksek ikramiye olan 131 bin 400 TL'den işçinin eline geçecek para yılda 58 bin dir. 76 bin 893 Tl'lik yıllık ikramiyeden ele geçecek para ise 42 bin TL' den ibarettir.

Topuz

(Baştarafı 1. Sayfada)

çiminin gizli oyla yapıldığına işaret ederek ''parlamenterler arasında kurulacak diyalog daha sağlıklı ve özgürce bir seçimin yapılmasını sağlar'' şeklinde konuştu.

CHP AP İŞBİRLİĞİ

Parlamento'da grubu bulunan tüm siyasi partiler AP ile CHP'nin bir anlaşmaya varmaması halinde Cumhurbaşkanı seçilemeyeceği görüşünde olduklarını bildirdiler.

Parti yetkilileri üzerinde anlaşma olmaksızın TBMM üyelerini peşlerinden sürükleyecek adayların henüz ortaya çıkmadığı görüşünü de savundular.

Adı ortaya atılmış olan adaylar üzerinde yapılan bir soruşturmaya göre Meclis Başkanı Karakaş'ın seçilme olasılığı AP'ye göre yüzde %50 CHP'ye göre de yüzde 30'dur.

TÜRK-İŞ, YSE'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

leneceği ve sadece farklı siyasi düşünceler yüzünden işçi atılması işlemlerine karşı olunduğu, bu yakınmanın Başbakan Süleyman Demirel'e de anlatıldığını'' kaydetti

Türk—İş İcra Kurulu açıklamasında ayrıca ''siyasi düşünce ayrılığı nedeniyle işten atılmalara suçu belgelenmedikçe işten çıkarılma yada sürülmelere karşı olunduğu'' vurgulandı ve bu konudaki sorumluluğun Köyişleri Bakanlığı'na ait olacağı belirtildi.

BAKAN, TÜRK—İŞ YÖNETİCİLERİYLE GÖRÜŞTÜ

Türk—İş Genel başkanı İbrahim Denizcier' in daveti üzerine Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit, önceki gün Türk İş'e giderek Genel Başkan Denizcier ve Genel Sekreter M. Sadık Şide ile bir görüşme yaptılar.

Bu görüşme sırasında Türk—İş Genel Başkanı Denizcier, YSE Bölge Müdürlükleri'nde kitle halinde işçi çıkarmalara son verilmesini Köyişleri Bakanı'ndan istedi. Ve herhangi bir suçu kanıtlanmamışyada yetkili mercilerin kararıyla ortaya çıkarılmamış olanların derhal işlerine iadesini bakandan istedi.

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Karayiğit bu konudaki haksız tasarrufların önleneceğini ve atılan işçilerin peyderpey işlerin iade edileceğini söyledi . Bakan Karayiğit, ideolojik eylemlerinden dolayı işlerinden çıkarılanlar hakkında ise yetkili mercilerin incelemesi sonuna kadar bir işlem yapılamayacağını ifade etti.

ABD ve Çin

(Baştarafı 1. Sayfada)

''Güney Asya'da Sovyet yayılmacılığına karşı'' kesin bir tavır geliştirmesi gerekliliği üzerinde görüş birliğine vardıkları bildirildi.

Bu ziyaretin başka yüksek düzeyde bir Çin yetkilisinin İslamabad'ı ziyareti ile aynı zamana rastladığı vurgulanan açıklamada, Wenjin'in ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Zbigniew Brezinski ile görüştüğü kaydedildi. Ayrıca, başkan yardımcısı Walter Mondale ve Wenjin arasındaki görüşmede ABD'nin Çin' e sağlaması gereken askeri yardım konusunun ve malzemelerin tesliminin ele alındığı açıklandı.

Öte yandan ABD'nin Pakistan'a 400 milyon dolarlık yardımın reddedilmesinin şaşkınlığı içinde olduğu ve bu nedenle Çin'le daha sıkı bir işbirliğine gitmeyi istediği iddia ediliyor.

NE ALIRSAN 12.5

EMRE

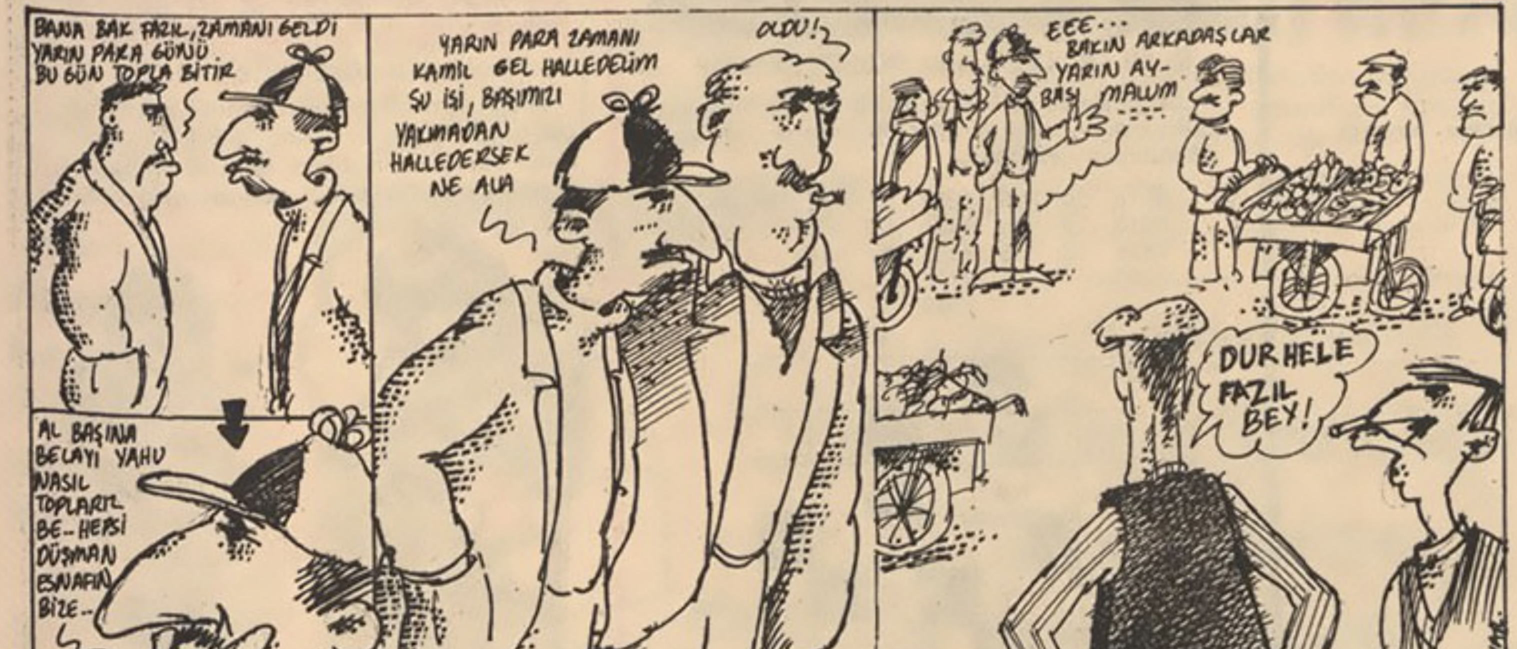
BANA BAK FAZIL, ZAMANI GELDİ YARIN PARA GÜNÜ BU GÜN TOPLA BİTİR
YARIN PARA ZAMANI KAMİL GEL HALLEDELİM ŞU İŞİ, BAŞIMIZI YAKMADAN HALLEDERSEK NE ALA
OLDU!
EEE... BAKIN ARKADAŞLAR YARIN AYBAŞI MALUM
AL BAŞINA BELAYI YAHU NASIL TOPLARIZ BE- HEPSİ DÜŞMAN ESNAFIN BİZE--
DUR HELE FAZIL BEY!
85 EMRE

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3328/105

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü: Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi: Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
YURT İÇİ
3 aylık 900—TL.
6 aylık 1800—TL.
1 yıllık 3600—TL.
YURT DIŞI
Normal
3 aylık 2250—55 DM.
6 aylık 4500—110 DM.
1 yıllık 9000—220 DM.
Uçakla
3 aylık 3200—78 DM.
6 aylık 6400—156 DM.
1 yıllık 12800—312 DM.

İLAN KOŞULLARI
2,3,4,5,6 sayfalar (süt-cm) 700—TL
Devam sayfaları (süt-cm) 800—TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.) 2500—TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm) 750—TL
Küçük ilanlar (kelimesi) 20—TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19. Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No:

şu reklamlar yok mu?
2

Reklamlar sevgi ve saygı duygularını kullanıyor

Kadınlığından gurur duyan güzel kadınlar için...

Kapitalist toplumda ezilmiş, ikinci sınıf vatandaş kadının da zaaflarını iyi kullanır reklamcılar. "Kendisini beğendirmek" gibi bir belâlı uğraşa mahkum kılınan kadının bu yönünü kullanmak için reklamcılar neler yapmaz ki!.. "En önemli kozmetiğin şampuanın" derken, sanki "en güçlü silahın" demek istemektedir.

Sevgi ve saygı arayanlara reklamlar metaları önerirler. Örneğin arkadaşa, dosta gereksinme duyan, "eski dost, güçlü dost" "...Bankası"na başvurmalıdır. Ev kadar "sıcak ve yakın" olan "ikinci adres ... Bankası"dır. "Boyacının aşkı ..."dır. Kocasının sevgisini kazanmaya çalışan kadın, "kalbe giden yol mideden geçtiği" için "... fırınları"ndan medet umar.

Reklamcılar toplumda yerleşmiş deyimleri kullanır, etkileyici müzikler hazırlarlar. Yapılmak istenen insanın biyolojik ve psikolojik zaaflarından yararlanarak amaca ulaşmaktır.

REKLAM: BİR VERGİ KAÇIRMA YOLU

● Yasaya göre reklam harcamaları vergi matrahından düşülmektedir. Bu nedenle işverenler en çok aralık ayında reklam harcamalarını artırıp bu kalemi şişkin göstererek vergilendirilmekten kaçmaktadırlar

Bugün, radyoda, televizyonda, film başlamadan önce sinemalarda, afişlerde, yanıp sönen neonlarda, şehirlerarası yollarda, hatta son zamanlarda tekrar uygulamaya konulan sporcu formalarında reklamlar izleniyor. daha doğrusu izlenmek zorunda bırakılıyor.

Artık, yüzbinleri, milyonları aştı, milyarlarca lira reklam harcaması yaptırılıyor. Peki bu harcamaları kim ödüyor?

Reklam harcamaları firma açısından bir maliyet kalemidir. Yani işverenler maliyetleri hesaplarken bunun içine reklam için yaptığı harcamaları da katarlar. Böylece fiyatlara yansıtılan reklam masrafları, büyük kısmı emekçi sınıf ve tabakalardan oluşan tüketicilere yüklenir.

Reklam harcamalarının bir maliyet kalemi olarak kabul edilmesi nedeniyle, işverenler bu yolla da vergiden kaçma olanağı bulmaktadırlar. Reklam için yapılan harcamalar yasaya göre vergi matrahından düşülmektedir. Bu nedenle işverenler en çok Aralık ayında reklam harcamalarını artırıp bu kalemi şişkin göstererek vergilendirilmekten kaçmanın bu imkânını da kullanmaktadırlar.

Reklamların etkisiyle kamçılanan tüketim ve kaynakların heder edilmesi, insanların kişiliklerinin "insan dışı"laştırılması bir yana, şu reklamlar için harcanan paralarla neler yapılabilirdi insanlık için. Yandaki grafiği izlemek yeter.

5 yılda reklama harcanan parayla neler yapılırdı?

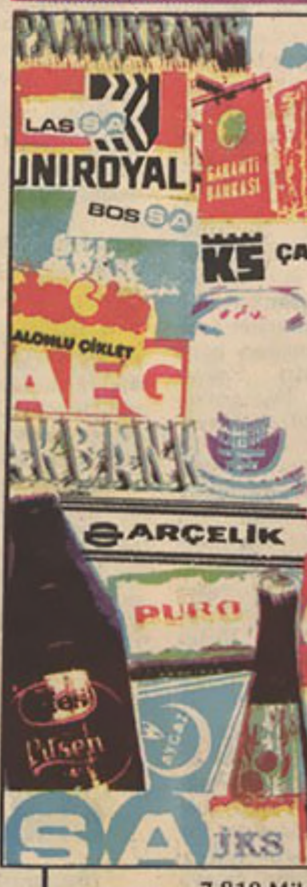

7.818 Milyon TL

1974 - 1978 YILLARINDA REKLAM HARCAMALARI

	Proje Bedeli (Milyon TL)
150 adet 300 kişilik kreş veya bakımevi	2.700
20 adet 200 kişilik yaşlı ve huzurevi	500
150 adet Sağlık ocağı	230
20 adet 100 yataklı Devlet Hastanesi	500
50 adet İçme Suyu Projesi	310
5 adet 1500 kişilik Spor Salonu	29
10 adet 400 kişilik kütüphane	40
40 adet 20 derslik lise	518
41 adet ilkokul(Urfa)	8
41 adet İlkokul(Muş)	8
41 adet İlkokul(Kars)	12
26 adet İlkokul(Bitlis)	6
2247 km. Köyyolu(Urfa)	565
26570 köye Köy Elektrik Tesisi	1.700
100 adet 16 dairelik Memur lojmanı	600
20 adet PTT binası	52
	7.818 Milyon TL

TV KÖŞESİ

21.20 — DORUK

Kapitalist düzenin bunalımlı insanları

Dizinin bugün yayınlanacak olan 4. ve son bölümünde, Mitchell Stone, Eva'nın kocası Andreas Hegginir'i hastahaneye götürür ve Andreas bir süre burada kalır. Eva, kocasının hastanede olmasından yararlanarak Stone ile daha fazla vakit geçirmeyi tasarlarken, Stone'un eşi Elizabeth motele gelir.

Pek çok ekonomik ve sosyal sorunun çözüldüğü bir toplumun bunalımlı, ne istediğini bilmeyen bireylerin öyküsü bu akşam sona eriyor. Ölümle yarışarak oyalanmaya çalışan insanlar, her fırsatta birbirini aldatan eşler, karşılıklı saygıdan yoksun arkadaş ilişkileri... Doğrusu TRT "Eğlendirirken eğitme işlevini" çok iyi yerine getiriyor!...

19.35

YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR

Samet Ağaoğlu

Programda, yazar Samet Ağaoğlu ile yaşamı ve eserleri üzerine eleştirmen Doğan Hızlan'ın yaptığı bir söyleşi yer alıyor.

BİNBİR GECE MASALLARI 19.05

Programda "Derviş Ebu Nadir'in serüveni yayınlanacak. Bu haftaki masal da, düşünde gördüğü Gülprensi bir türlü unutamayan güzel prensese anlatılan serüvenlerden biri: Evvel zaman içinde, Ebu Nadir adlı saygıdeğer bir derviş yaşarmış. Ebu Nadir, o kadar iyi bir kişiymiş ki, sokakta gördüğü kimsesiz bir çocuğu alıp, kendi oğlu gibi sevip, yetiştirmiş. İnciler, elmaslar armağan etmiş. Ama ne yazık ki, dervişin o kadar güvenerek büyüttüğü çocuk beklediği gibi çıkmamış. Hayırsızın biri olmuş. Derviş böylece bir evlat yitirmiş ama, bir o kadar da bilgi ve deneyim kazanmış.

TURİZM REHBERİ 20.55

Ülkemizin dış turizm potansiyelini değerlendiren bu program, Ayvalık, Bergama, Kuşadası ve Didim yörelerindeki turizm olgusunu ve sorunlarını ele alıyor. Ayrıca, bu programda Ayvalık, Kuşadası, Bergama belediye başkanlarıyla da yapılan röportaja yer veriliyor.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER
19.05 BİNBİR GECE MASALLARI
19.30 HAFTANIN ŞARKISI
19.35 YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR
19.45 MÜZİK
20.00 HABERLER
20.35 UYKUDAN ÖNCE
20.45 SAZ ESERLERİ
20.55 TURİZM REHBERİ
21.20 DORUK
22.05 AVRUPA KUPALARINDAN ÖZETLER
22.25 HABER PROGRAM
23.00 HABERLER

Reklamların bir sömürü alanı CİNSELLİK

Kapitalist toplumda, kadına göre erkeğe tanınan üstünlük konulu reklamlarda da kullanılır. Bu anlayış pekiştirilir. "At, avrat, silah" deyimine ek olarak erkek olana yakıştırılır. Erkek eşyaların sunumunda kızların beğendiği boylu—poslu erkek fotomodeller, kadın eşyalarının sunumunda da erkeklerin yanıp tutuştukları "cici kızlar" kullanılır.

Reklamlarda kadın fotomodel kullanımı en ilgisiz mallara kadar genişler. Örneğin akü reklamı. Reklamlarda cinselliğin bolca kullanımı, kapitalist toplumda cinselliğin bir mal haline dönüştülmüş olmasında yatar. Derby'le traş olanı öpen güzel kızın kendisini de öpeceği umuduyla "derby"ci kesilen erkek, otomobili satın almakla, reklamını yapan "dilbere" de sahip olacağını sanır.

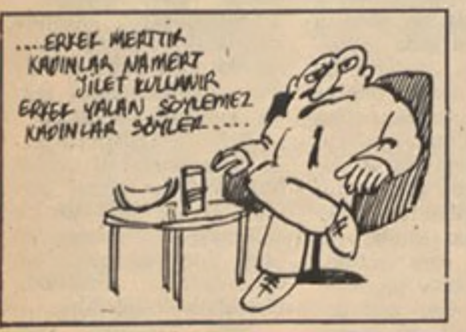

Reklamların yöntemi: İnsanın her türlü zaafından yararlanmak

Kapitalizmin iş ve yaşama koşulları bireyi, işçiyse, fabrikada makinanın canlı bir eklentisi, memursa günü birbirinin aynı, tekdüze işleri yapmakla geçen mutsuz biri durumuna sokmuştur. Genellikle diğer çalışanların durumları da pek farklı değildir. Kapitalizmin insanı soktuğu bu "insan dışı" konum, emekçileri, çok yönlü güvensizliği yaşayan, yabancılaşmış, ürkek, bunalmış, yönlendirilen, güdülen insanlar haline getirmiştir. Toplumdaki gelir dağılımında göreli olarak fazla pay alanların da durumları pek farklı değildir. Aynı güdülenmiş yaşantı onlar için de geçerlidir.

İşte kapitalistler, modern kapitalizmin yarattığı bu insan tipinin her türlü biyolojik ve psikolojik zaaflarından yararlanarak, onun eline geçen geliri harcama kararına bile müdahale eder, onu yönlendirirler:

"O elindeki parayla onu değil, şunu, şunu almalısın, üstelik herbirinden iki düzine. Bak o eskimiş, değiştirmelisin. Aaa senin şuyunda yok haydi onu da al, bak şunu alırsan herkes seni kıskanır..." Evet, reklam şirketleri kapitalistlerin amaçlarını gerçekleştirmek üzere kapitalist toplum insanının çeşitli zaaflarını kullanmayı "sanat" edinmiş durumdadır. Reklamlardan sloganlar, müzik (cıngıl), film, renkler herşey titizlikle seçilir. Amaç, tercih ettirmektir, yönlendirmektir, satmaktır....

Reklamlar sınıf atlama özlemlerini kullanıyor

Egemen sınıf ideolojisi halka, bu düzende sınıf değiştirmenin her zaman mümkün olabileceğini söyler. Düzenin ideolojisini yansıtan hikâyeler, romanlar, filmler hep bu temayı işler. Reklamcı da, sınıf atlama özlemcisi tüketiciye, bunun ancak özenilen sınıfın kullandığı malları kullanmakla mümkün olacağını ima eder. Örneğin sınıf atlayıp "milyoner" olmak özlemindeki birisinin "... Halısı"yla evini döşetmesi yeterlidir bunun için. Farkedilenler sınıfına atlamak istiyorsa "..." giyinmelidir.

Kapitalist toplumda insanlar arasında rekabet ve kıskançlık duyguları sürekli körüklenir. Hayatın "bir yarış" olduğu kabul ettirilmiştir insanlara; "düşen yem olur". Reklamcı bu noktayı iyi yakalar, bu yarıştaki insanlara daha güçlü olmaları için kullanmaları gereken malları öğütler.

Demokrat Çocuk

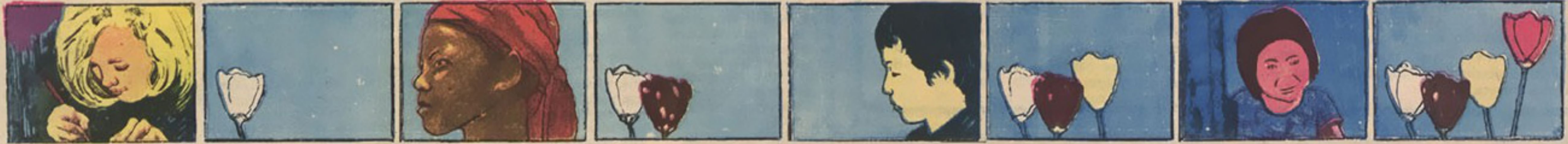

Dünya ırk ayırımı ile mücadele günü

Esmer arkadaşınızı mı, yoksa sarışın arkadaşınızı mı daha çok seversiniz? Şaşırdınız; çünkü, sevginizin nedeni, sarışınlık ya da esmerlik değildir. Ne yazık ki, dünyanın bir çok yerinde hala, insanların rengi, dini onlara insanca davranılıp davranılmamasının ölçüsü.

Nüfusun büyük çoğunluğunu kara derililerin oluşturduğu bazı Afrika ülkelerinde, karaderililerin, kızılderililerin bulunduğu Amerika Birleşik Devletleri gibi ülkelerde insanları derileri yüzünden bir hor görme, adam yerine koymama sıradan günlük olaylardır.

Buralarda zenci ve beyaz çocuklar arkadaşlık edememekte, aynı okulları, oyun bahçelerini ve otobüsleri paylaşamamaktadırlar. En az ücretle, en pis işlerde çalıştırılan anne babaları gibi zenci çocuklar da, ikinci sınıf vatandaş olarak değerlendirilmektedirler.

Hemen hemen tüm ülkelerin yasalarında, uluslararası bildirgelerde herkesin dil, din, cinsiyet farkı gözetilmeksizin eşit olduğundan söz edilir. Ama yaşam bunları hiç doğrulamaz.

IRK AYRIMI İLE MÜCADELE GÜNÜ, böylesine bir soruna dikkat çekmek için düşünülmüş olsa gerek.

Böylesine günlere gerek olmayacağı yarınlar dileğiyle kutlarız bu günü.

Demokrat Çocuk
Konur Sok. 24/19
Kızılay / ANKARA

Güneş Ağabey

SİZLERDEN

KÖKLER DİZİSİ ÜZERİNE

10 yaşındaydım. O akşam zencilerin yaşamlarını anlatan KÖKLER adlı bir dizi izledim. Televizyonda izlediğim hiç bir program beni bu kadar etkilemedi. Şimdi öyle bir nefret, öyle bir öfke duyuyorum ki insanları köle olarak satanlara karşı!

İNSANLAR KÖLE OLAMAZ!

İNSANLAR SATILAMAZ!

Daha küçükken ben de zencileri yamyam, Kızılderilileri vahşi, beyazları ise haklı ve üstün görürdüm. Şaşıyorum ve kızıyorum şimdi o zamanki söylediklerime.

Gitgide gerçekleri öğreniyorum artık, biliyorum, iyiyi doğruyu. Şimdi kısaca Kökleri anlatmak istiyorum.

Doğayla başbaşa mutlu bir zenci kabilesi: Bu yaşamlar "Beyaz Şeytanlar" dedikleri beyaz adamları onları yakalayıp bir eşya gibi satmalarına kadar sürdü. Yakaladıkları insanları o mutlu o güzel yaşamlarından ayırıp nice acılar çektirdiler.

Ama biliyorum ve inanıyorum ki düzelecek bu durum, bütün insanlar hür olacaklar.

SANEM GÜVEN
İLKOKUL 5 - GÖRDES

BOYAYALIM

1, den 23'e kadar Sayıları birleştirip sonrada boyayın

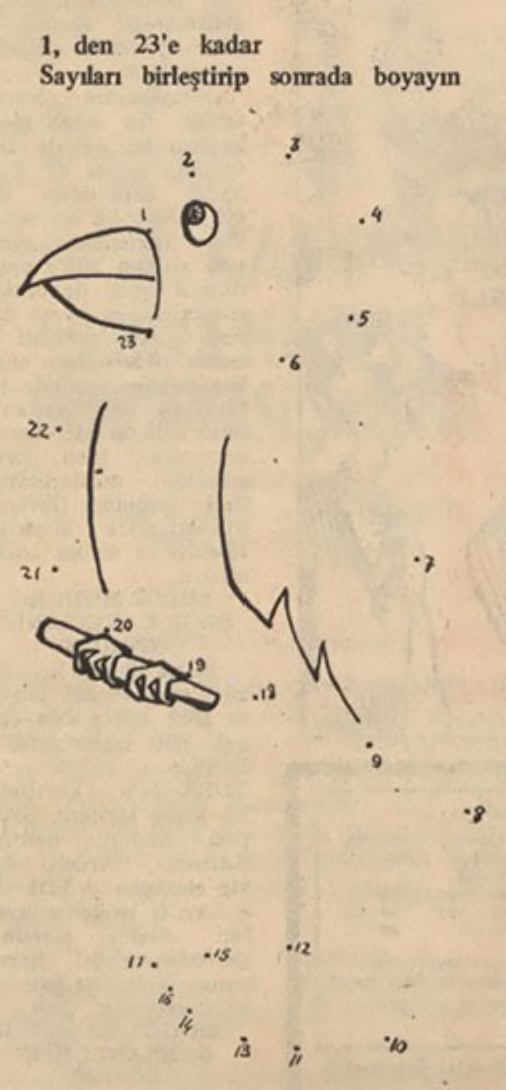

BİLMECE BULMACA

SAYILARI KUTULARA YERLEŞTİRELİM!

Aşağıdaki 2, 3, 4 ve 5 haneli sayıları birer kez kullanarak ve anahtar sayı (1881)den de yararlanarak kutulara yerleştiriniz.

9512 14 828 1232 92 459 19482
8213 19 328 1234 83 492
9814 78 135 4983 34 513
3193 231 3571
3193

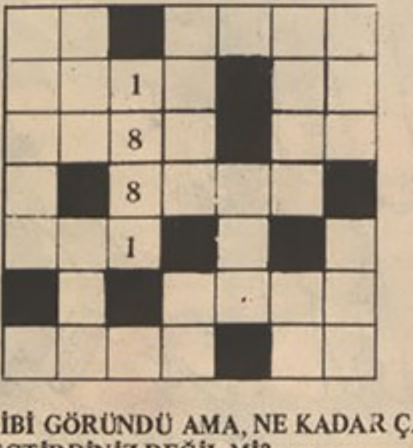

ZOR GİBİ GÖRÜNDÜ AMA, NE KADAR ÇABUK YERLEŞTİRDİNİZ DEĞİL Mİ?

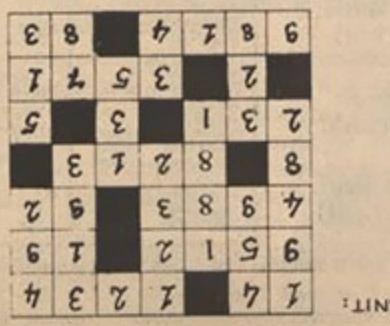

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

NEDEN GÖBEĞİMİZ VAR?

Anne karnında bir bebek haline gelen "küçük tohum" gerekli besini "göbek kordonu" denen boruyla annesinden alır. Doğum sonrası bu kordon kesilir. Göbek, kesilen yerin izidir.

ilk lamba

İlk insanların, hayvanların kafataslarına yağ doldurup içerisine soktukları bir kamışın ucunu ateşleyerek ilk lambayı bulduklarını biliyormuydunuz